XIX. évfolyam 8. szám **Ára: 1 forint** *1963. február 21.*

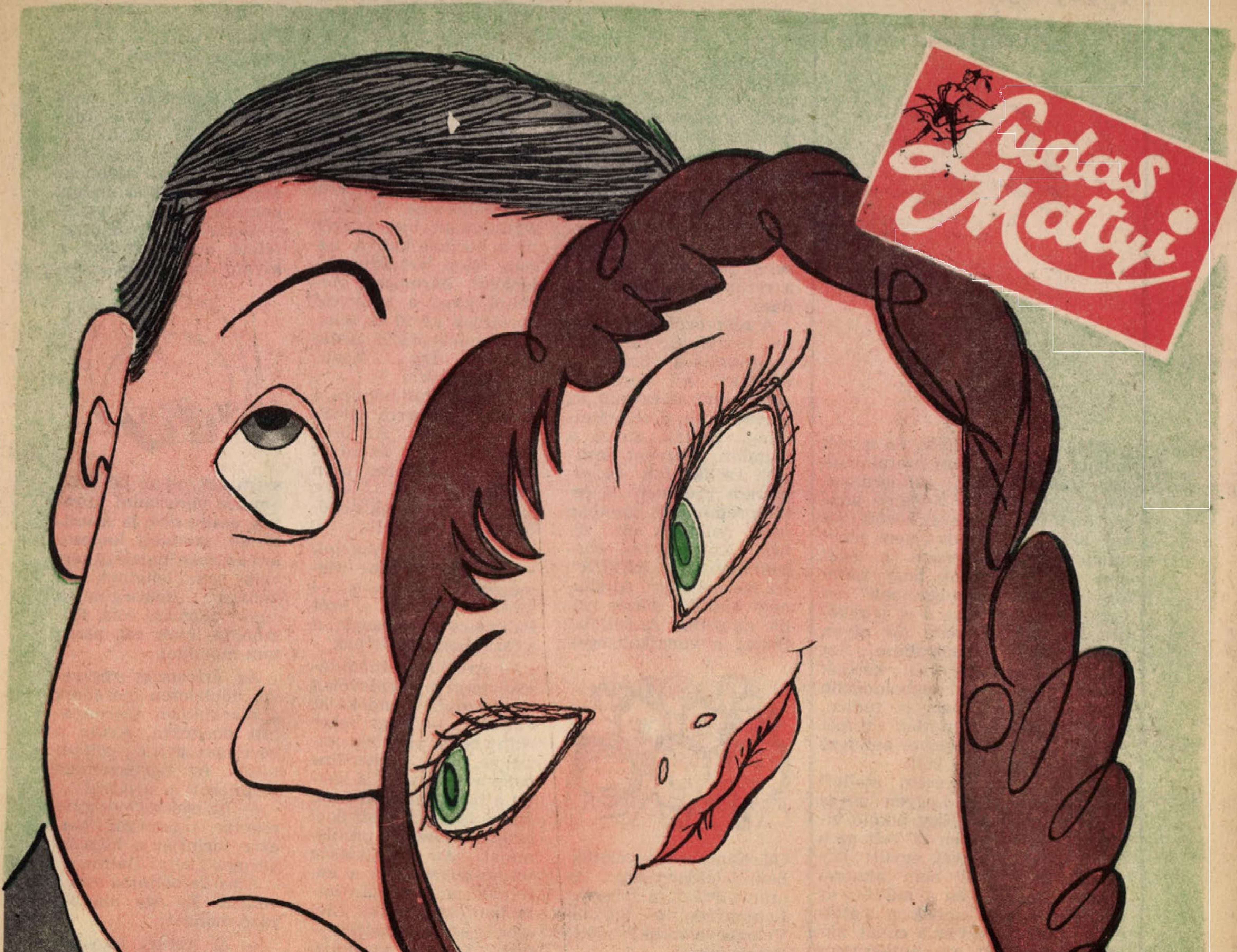

MODERN SZERELEM

— Igazán szeretsz, Pista?

— Ezt komolyan kérdezed, vagy csak vitaindítónak szántad?

Vasvári Anna rajza

(„Modern Szerelem" című revűnk a 8–9. oldalon)

LUDAS MATYI EMLÉKKÖNYVÉBE

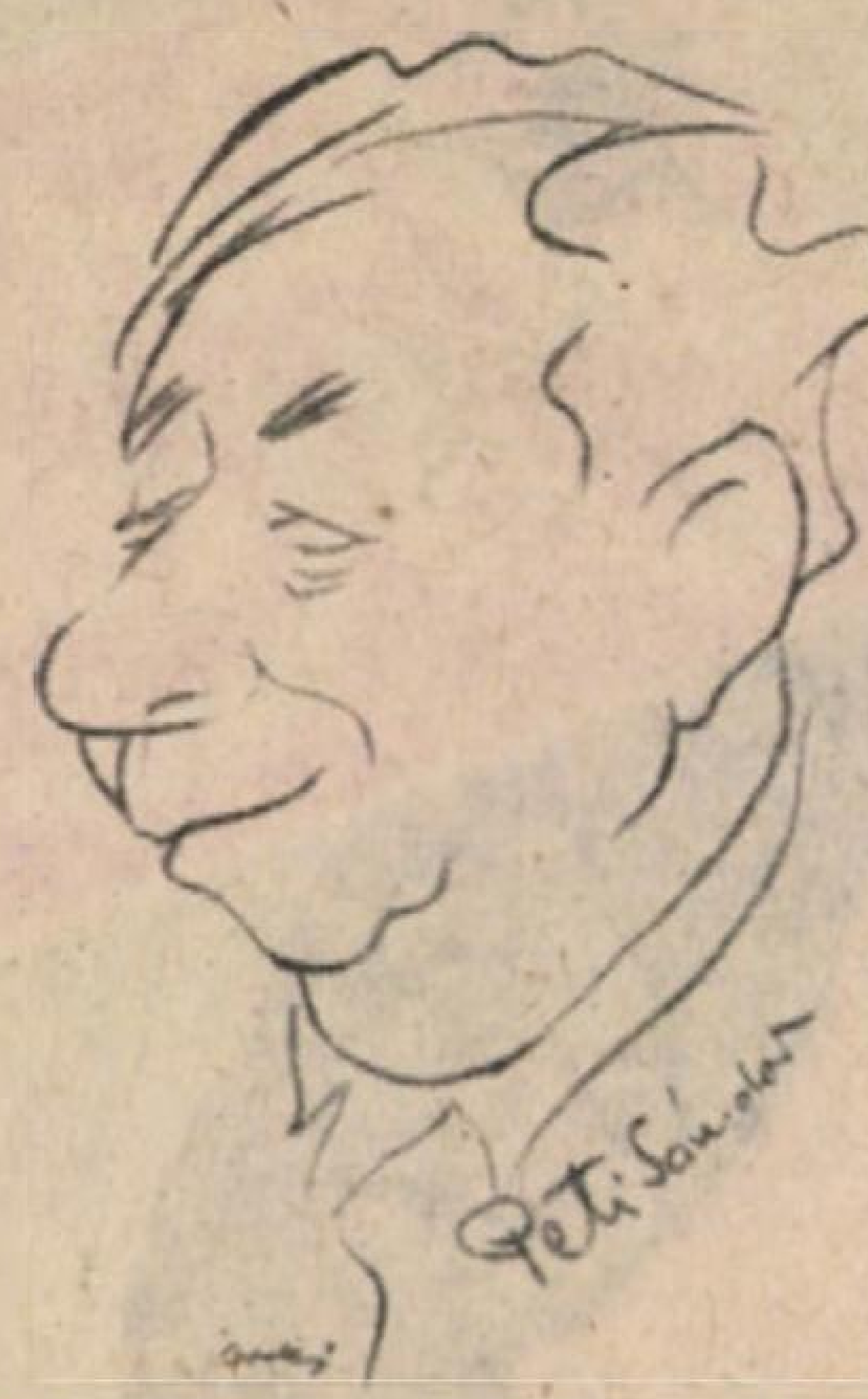

Mint minden színész, én is sok levelet kapok. Olykor gratulálnak az alakításomhoz, autogramot, fényképet kérnek. Néhány nappal ezelőtt a sok levél között volt egy olyan is, amelyet nem lehet mindennapinak nevezni. A levél első soraiból kitűnt, hogy fiatal lány írta, aki „rajongómnak” nevezte magát. Persze ő is fényképes autogramot kért, de olyan szépen, hogy belepirultam. Azt írta, hogy amennyiben kérését teljesítem, ő lesz a legboldogabb lány a világon, nem is tudom, hogy milyen leírhatatlan örömet szereznék neki. A levél befejező része szószerint ez volt:

„És a nagy kérésem mellett van egy kicsi is. Legyen szíves megírni, hogy az „Egy pikoló világos” című filmben ki volt az a fiatal pincér, akivel együtt játszott? És mivel nem akarom duplán terhelni, ha a művész úr megírná nekem annak a fiatalembernek a nevét és a címét, akkor lemondok az autogramos fényképről.”

Peti Sándor

RETÚR-PRÉMIUM

Amikor mindnyájan elhelyezkedtek a faragott lábú, ovális asztal körül, a tröszt igazgatója szólásra emelkedett.

— Röviden végzünk — bocsátotta előre közismert, megvesztegető mosolyával. — Ugyanis mai, rendkívüli értekezletünknek egyetlen napirendi pontja van csupán: a retúr-prémiumok kérdése.

A részvevők meglepetten néztek egymásra. A prémium sok fajtáját ismerték: a negyedévi „rendeset”, az évvégit, az esetenkéntit, a célprémiumot. Tudták, mi az a jogtalan, megvont, letiltott, csökkentett és elmaradt prémium. A retúr-prémiumról azonban most hallottak első ízben. Kóstolgatták magukban a szót: *„RETÚR”*. Az íze kellemes. Alighanem külföldi utazás rejlik mögötte. A vállalat fedezi a vonatköltséget.

Oda-vissza. Képzeletükben felderengett az arany Prága, a fenséges Leningrád, a lagúnás Velence, a szédítő-bódító Párizs képe.

A csendet végül is a köpcös-vérmes Csergi Bálint üzemmérnök törte meg.

— Ezt az izét, ezt a retúr-prémiumot kik kapják?

— Természetesen önök — mutatott körül a kérdezett. — Ilyen jutalomban csak a vállalat legmegbízhatóbb emberei részesülhetnek. Tessék ... Fáradjanak ide, vegyék át a borítékokat. A három telep vezetője fejenként háromezer forintot kap, a könyvelő kartársak kettő és felet, az üzemmérnökök pedig kettőt ... Így ... Rendben vagyunk?

Babirák Pali bácsira, a köszönő emberre tekintett mindenki. Az öreg már állt is fel és rövid torokköszörülgetés után nekilendült:

— Mindnyájunk nevében hálás szívvel ...

— Ezt talán hagyjuk — szakította félbe szemérmesen a főnök. — Most megadom a szót Palkovics kartársnak, a tröszt sportfelelősének.

— Arról szeretném tájékoztatni a jelenlevőket — kezdte mondókáját Palkovics —, hogy bekerülhetnénk az első osztályba, ha sikerülne megszereznünk Kis Kettőt a balszélső posztjára. Jönne is csak intézzük el lakásleválasztási problémáját. Az igazgatóság természetesen ezt a kérelmet a leghatározottabban elutasította. Először is az állam pénze — nem Csáki szalmája. Máskülönben sem helyeselhető az effajta játékos-vásárlás. Elvi okokból. Még ha speciel egy Kis Kettőről is van szó.

— Alapvetően más lenne a helyzet — folytatta —, ha néhány lelkes sportbarát saját zsebéből, mintegy ajándékképpen, önkéntes anyagi hozzájárulással, magánemberként segítené megfelelő otthonhoz ezt a kiváló sportférfiút. Teszem azt, olyan pénzből, amihez váratlanul jutottak, amire nem is számítottak, amivel kapcsolatban még kialakult terveik sem lehetnek, és kedves feleségüknek sincs tudomása róla. Köszönöm, csak ezt akartam mondani.

Az értekezlet részvevői döbbenten meredtek a markukban szorongatott borítékra. Aztán a vezérigazgatóra pillantottak. Az tigrisszelíden malmozott az ujjaival.

— Az egészet? — gyűrögette izgatottan kétezer forintját a köpcös-vérmes Csergi Bálint.

Apró fejbólintás volt a válasz. És egy magyarázó mondat:

— A retúr lényege, hogy pontosan oda térjünk vissza, ahonnan elindultunk.

Kürti András

Tökéletes megoldás

Schwott Lajos rajza

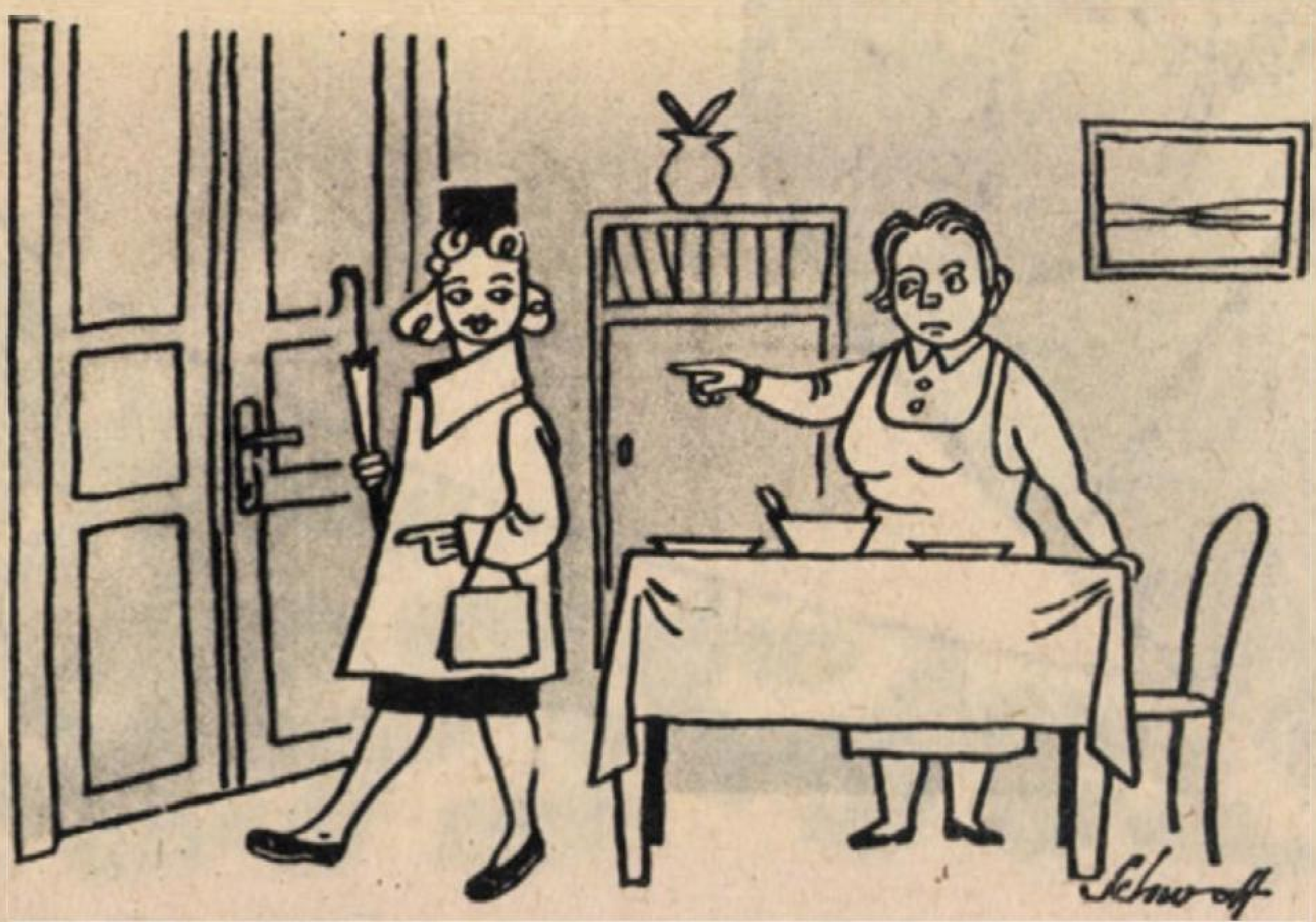

– Betegállományban vagy és táncolni mész ... Mi lesz, ha megtudja a főnök?

– Semmi! Vele megyek! ...

Így születik egy apróhirdetés

Toncz Tibor rajza

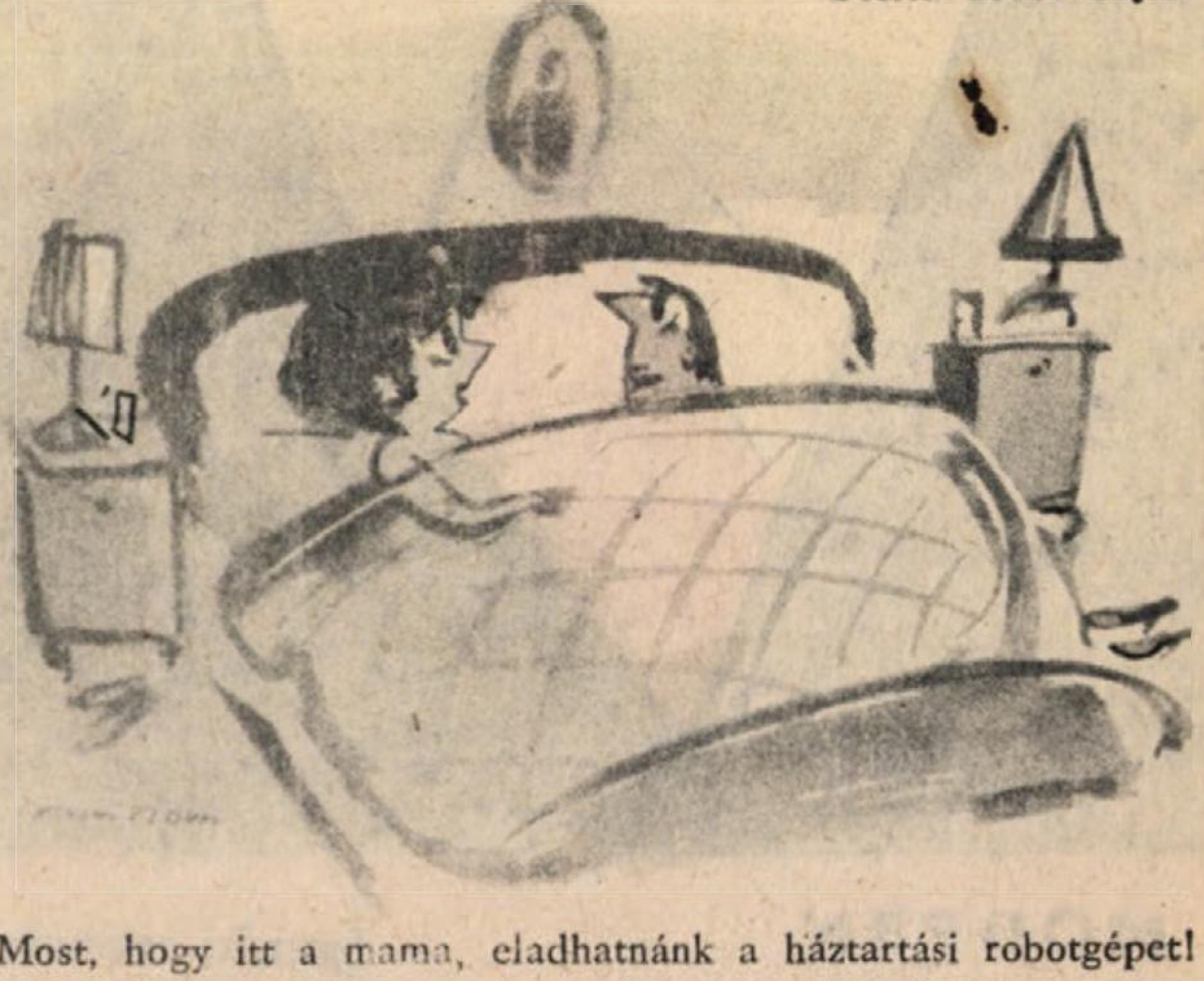

– Most, hogy itt a mama, eladhatnánk a háztartási robotgépet!

KONRÁD, A SASSZEMŰ

Tóncz Tibor rajza

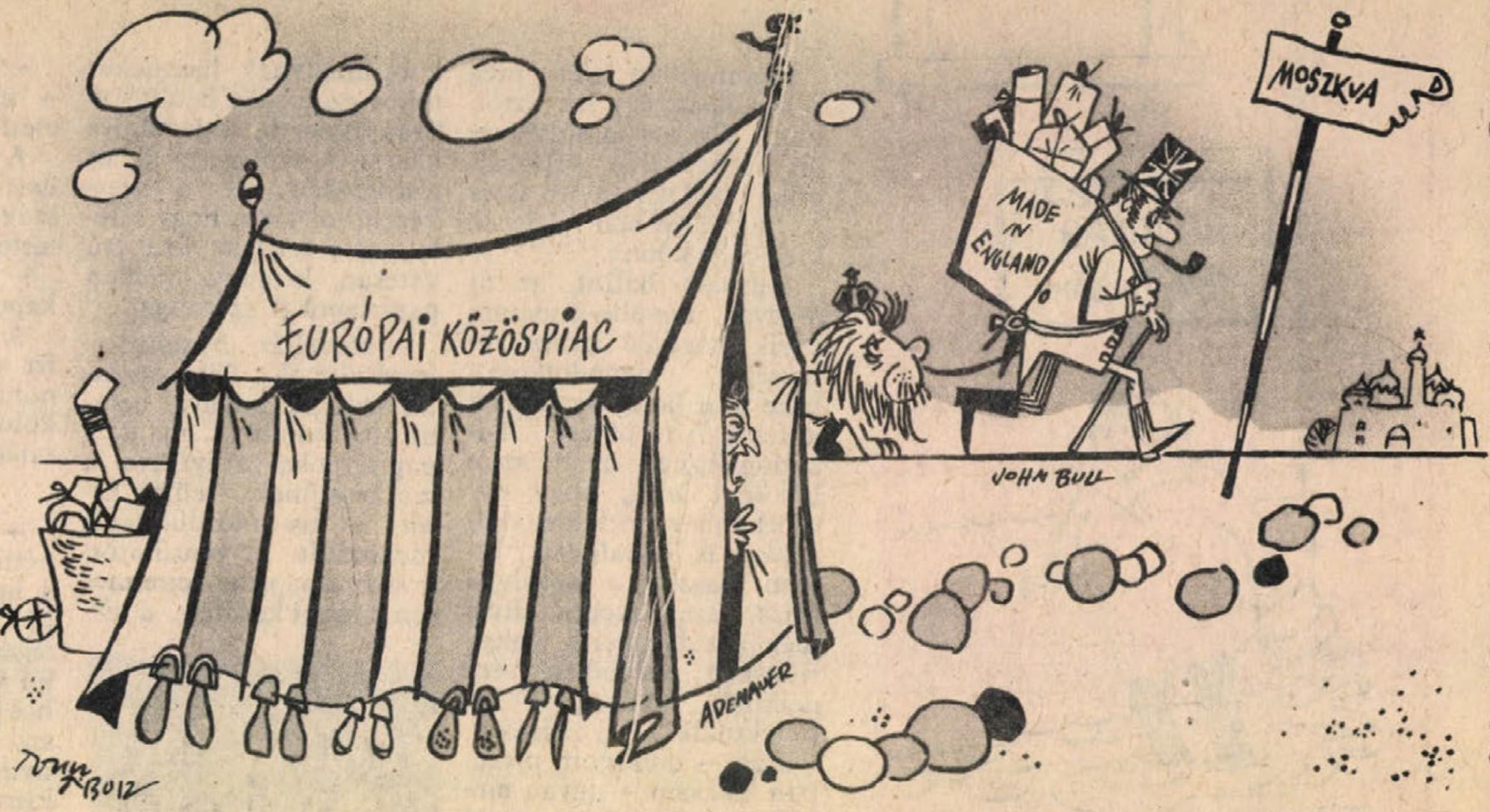

Adenauer: Ez a John még a sértődöttségén is keres néhány millió fontot! ...

A könyvek könyve

Az utcai telefonfülke előtt borzas fiatalember áll. Kezében tantuszt szorongat, és türelmetlenül tekintget a fülke belsejébe, amelyet egy középkorú, sovány, égőszemű férfi tart megszállva. Ismert életkép ez a pesti utcán. A várakozó, akiben legalább egy félórára való téma gyülemlett fel, a dühtől remegve figyeli, hogy a bitorló, aki minden emberiességből kivetkőzve betolakodott a fülkébe, már több, mint három perce beszél.

De ez a férfi nem is beszél. Ez a veszedelmesebb fajtából való. Csak lapozgatja a telefonkönyvet. Vagyis lelkiismeretlenül, teljesen felkészületlenül lép be a telefonfülkébe, nincs tisztában a legelemibb számokkal sem.

A fiatalember dühödt türelemmel vár, a férfi lapoz, hol előre, hol hátra. Mi ez, gondolja a fiatalember, ez még azt sem tudja, milyen betűvel kezdődik a Mancika vezetékneve?

Óráknak tűnő öt perc eltelte után a fiatalember benyit a fülkébe, egyik kezével becsukja a zsebében kinyílt bicskát, a másik kezével udvarias mozdulatot tesz, és így szól:

— Segíthetnék?

A férfi rázza a fejét.

— Már sokan próbálták, de senkinek sem sikerült. Nem is fontos. Minek?

A fiatalember egy kicsit csodálkozik, majd folytatja:

— Úgy értem, segítenék megkeresni a számot.

A férfi arcára elégikus mosoly ül ki.

— Számot? Engem a számok nem érdekelnek. Azt meghagyom a tudósoknak, a matematikusoknak, akik egyenletekbe profanizálják az egész csodálatos világegyetemet.

A fiatalember kezdi nem érteni a dolgot.

— Hát akkor mit tetszik keresni?

— Én nem keresek senkit sem — hangzik a válasz —, én csak olvasgatom ezt a nagyszerű könyvet, amelynél szebbet, tartalmasabbat ember nem írt.

A fiatalember egy féllépést hátrál, de a férfi ekkor már lelkesen beszél:

— Mennyi ember, mennyi csodálatos karakter, és mind más! Vannak benne fiatalok, idősek, férfiak, nők, jó emberek, rossz emberek, szakemberek és kontárok, becsületes emberek, akik inkább meghalnak, de semmiféle ferde dolgot nem csinálnak. És vannak szélhámosok, akiktől őrizkedni kell. Vannak benne félelmetes hivatalok, megható kisemberek, orvosok, akik letörlik az emberiség könnyeit, s különleges tudakozó, ha valakiben kétségek támadnak a sors és a világ végső okaival szemben.

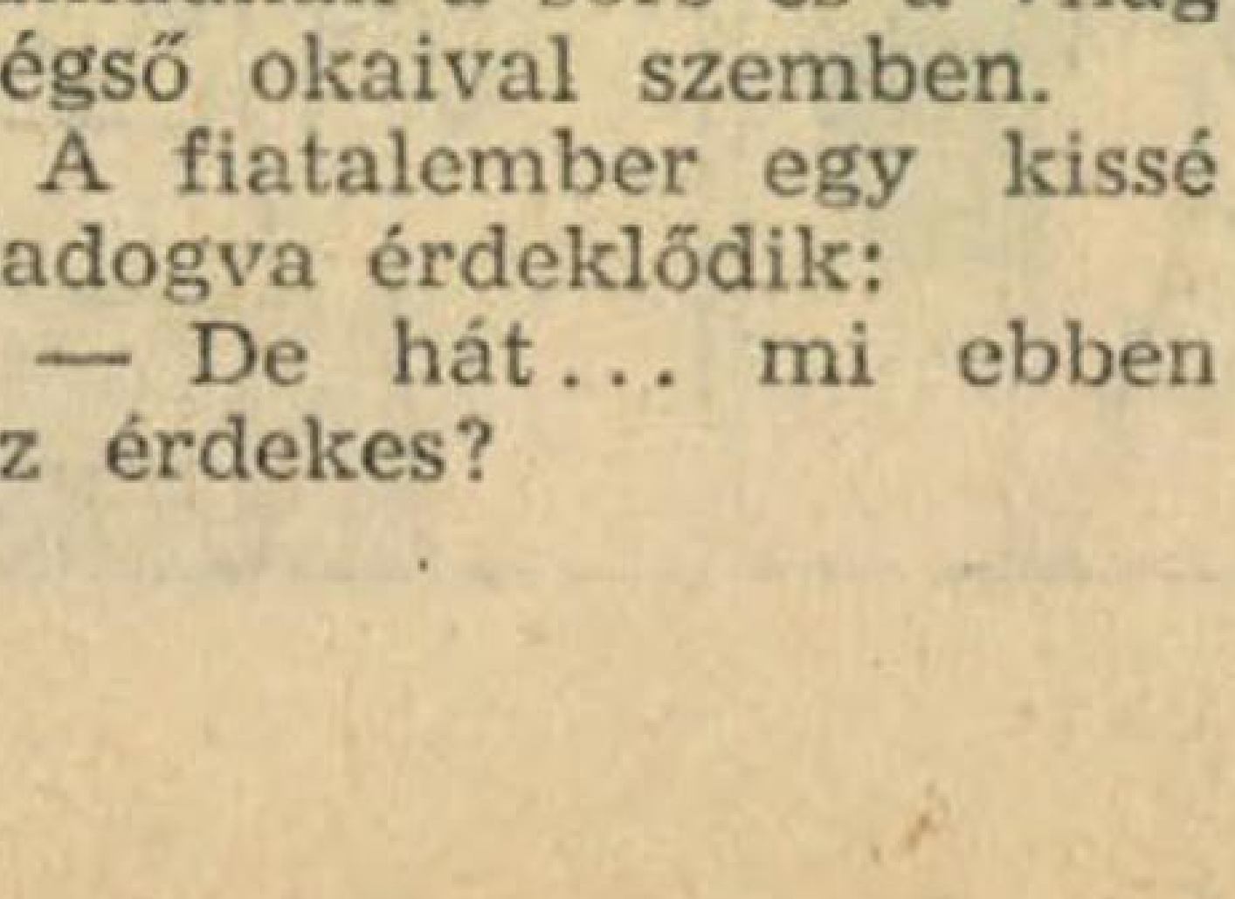

A fiatalember egy kissé dadogva érdeklődik:

— De hát... mi ebben az érdekes?

A férfi fölényesen fölkacag:

— Fiatal barátom, ismeri ön Balzacot? Balzac műveiben háromezer figura, háromezer különböző karakter található. Hogy jön ez a telefonkönyvhöz? Ez a könyvek könyve, ebben százezernél is több izgató, érdekes, csupa rejtély alak bukkan fel, mind más és más és különböző módon ember. Ez könyv! És mai!

— De miért nem tetszik beszerezni egy telefonkönyvet, hogy otthon olvashassa? — kérdezi a fiatalember.

— Volt — válaszol a férfi elkomorodva —, kölcsönadtam valakinek, de nem adta vissza. Pénzem nincs, hogy bevezettessem a telefont, különben is utálom, föl lehet hívni rajta az embert. Utálom a beszédet, nekem könyv kell. Azért, ha csak tehetem, az utcán olvasgatok.

A fiatalember hallgat, majd udvariasan szól:

— Ha megengedi, szeretnék telefonálni.

A férfi mély tekintettel néz rá.

— Érdemes?

A fiatalember meglepve néz, gondolkozik, aztán széttárja karjait.

— Igaza van, nem érdemes.

És együtt elindulnak.

Feleki László

Emléktábla

Vasvári Anna rajza

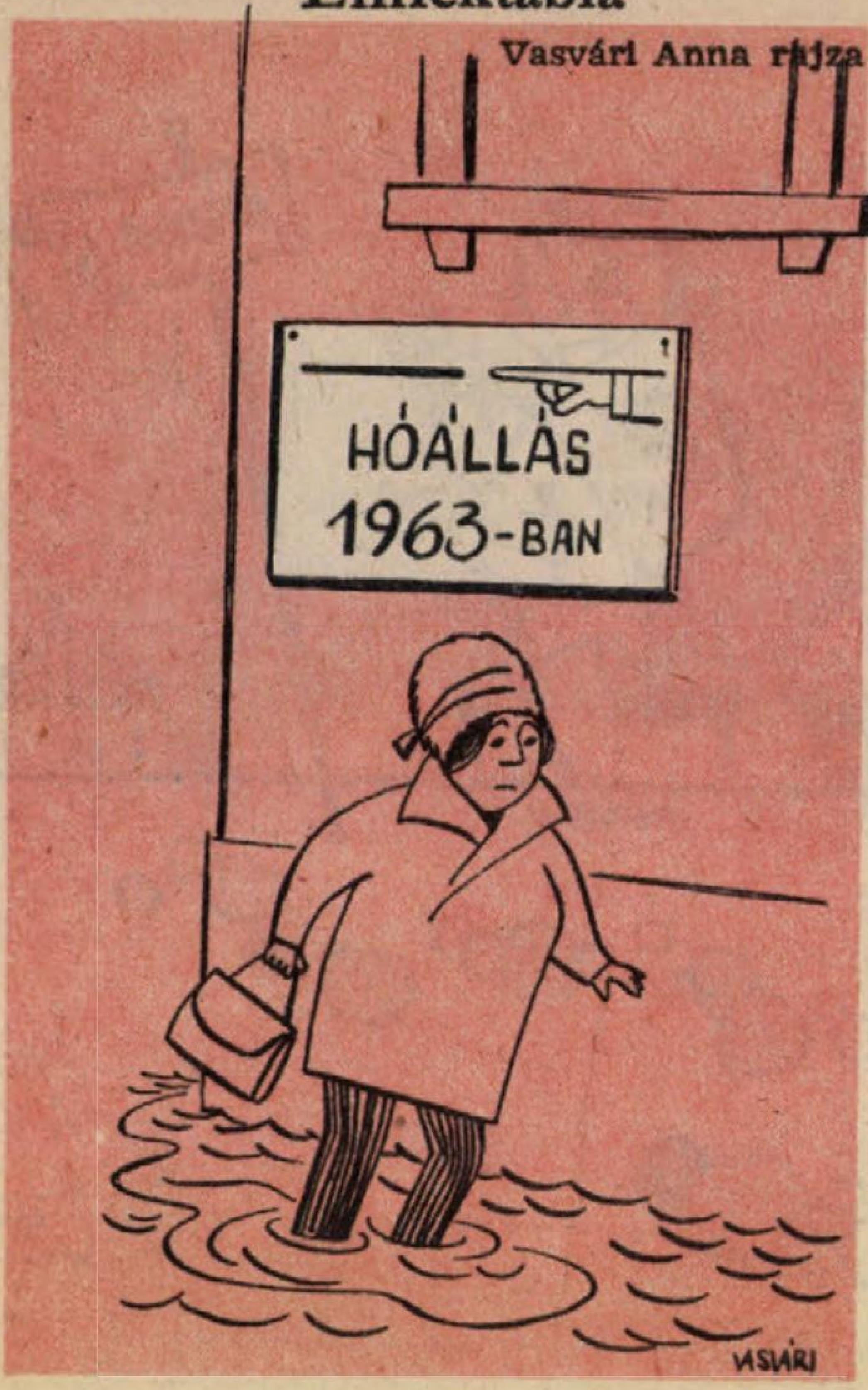

A fafejű

Szűr-Szabó József rajza

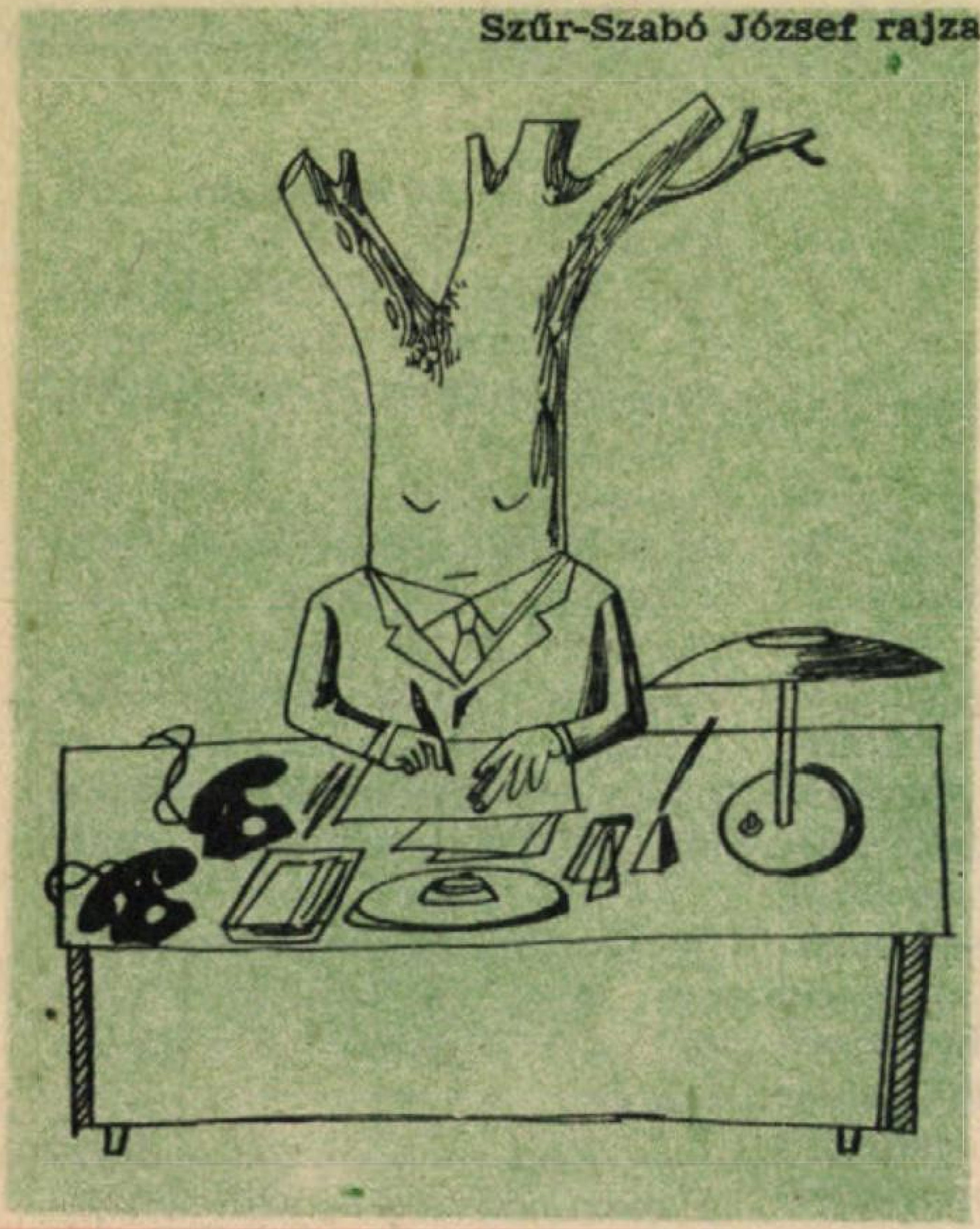

TÁRSAS ÜZLET

Nemrégiben jelent meg a lapokban egy hír arról, hogy Vlaszov, a súlyemelés nehézsúlyú világbajnoka mellékesen író is és a közeljövőben jelenik meg egy kötete.

Balzsam Bálint, az új magyar novella-irodalom egyik kevésbé izmos tehetsége, elgondolkozva tette le a lapot, amelyben a fenti hírt olvasta. Tulajdonképpen nem azon hökkent meg, hogy egy sportember szellemi dolgokkal is foglalkozik, hiszen Vlaszov, a mosolygó óriás, szemüveges arca, még a súlyemelés legkritikusabb perceiben sem nélkülöz bizonyos intellektuális vonásokat. Persze – dohogott magában Balzsam – ugyan melyik szerkesztő merné visszaadni novelláit neki, a világ legerősebb emberének? Bezzeg -- sóhajtozott, satnya izmait, beesett vállait nézegetve –, csak rámfúj egy közepesen megtermett szerkesztő és máris repülök a novellámmal együtt. Ha én olyan erős lennék!...

Hirtelen világosság gyúlt az agyában, a telefonkönyvhöz ugrott és lázasan lapozni kezdett. Az ujja Branyiszkó Dezső nevénél állott meg. A mi nemzedékünk még jól ismeri Branyiszkó II., a sok dicsőséget szerzett, keményöklű boxoló nevét.

*

– A szerkesztő urat keresik – csicseregte a házitelefonba a titkárnő, de mire a szerkesztő megkérdezhette volna, hogy ki keresi, már nyílt is az ajtó, amelynek hasadékát teljes egészében betöltötte Branyiszkó II. terjedelmes alakja. A szoba egy kicsit elsötétedett, de a szerkesztő jól látta, hogy a félelmetes külsejű, törtorrú veterán, kemény öklében papírlapokat szorongat.

– Novellát hoztam! – ismételte el a Balzsam által nehéz munkával betanított mondatot, majd a papírlapokat átnyújtva a szerkesztőnek, leült. Ettől a kis mozdulatától megindult a ventillátor, a kéziratpapirok sejtelmesen zizegni kezdtek, a hirtelen támadt pajkos szél egy bronz szobrocskát sodort le a távoli könyvszekrény tetejéről.

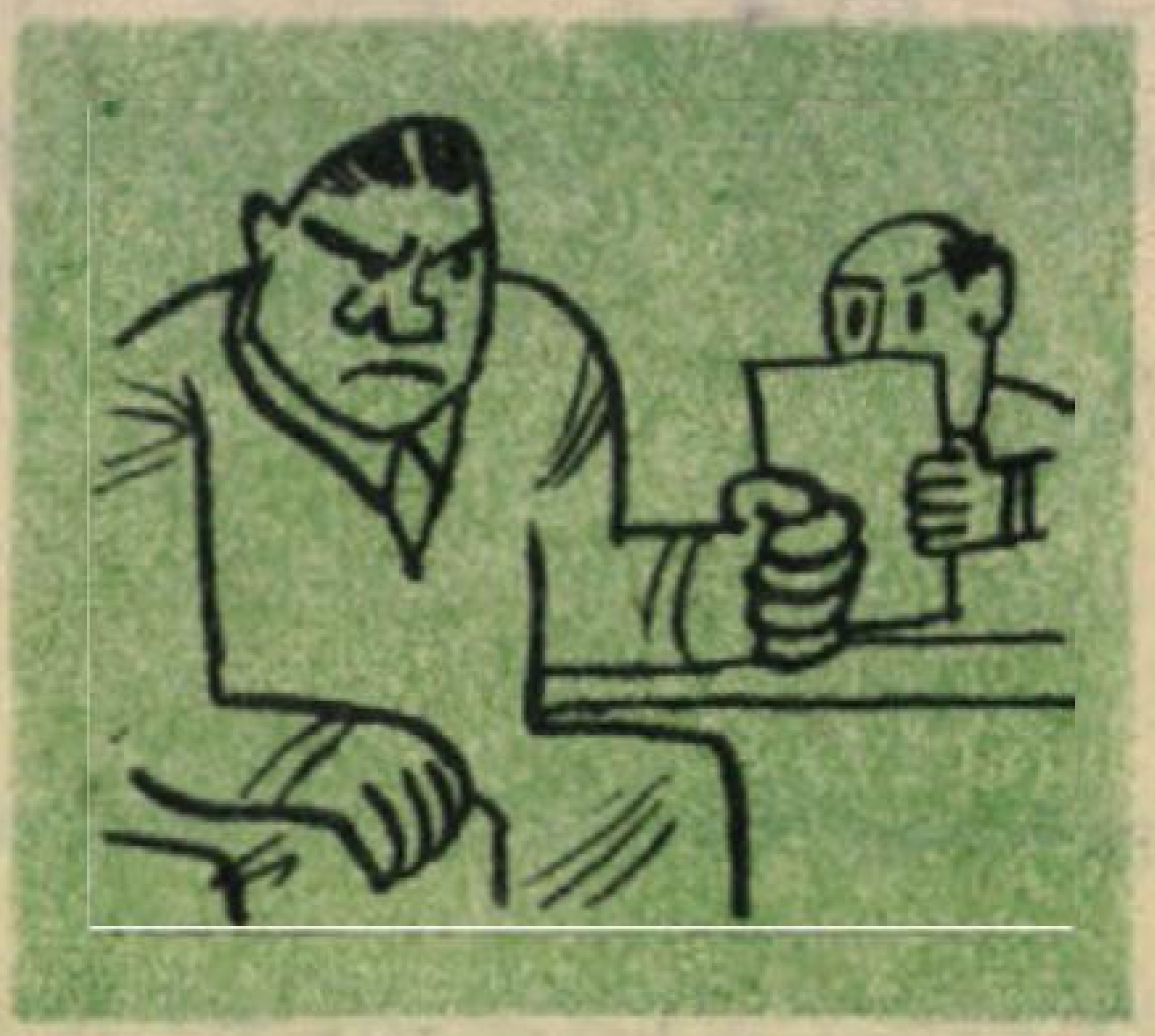

A vékonydongájú szerkesztő ezt mindenesetre megjegyezte magának és dermedten olvasni kezdte a kéziratot. Felül ez állt: Nász a hó alatt. Novella. Írta: Branyiszkó Dezső. Sebtiben átfutotta, az írás a közepesnél jóval gyengébb volt.

– Nos? – kérdezte az óriás és felhúzta a szemöldökét. Az akváriumból kiloccsant a víz, a szerkesztő szemüvege táncolni kezdett az orrán, a csillár diszkréten himbálózott.

– Hát igen... igen... – nyöszörögte a szerencsétlen szerkesztő.

A hústorony felemelkedett helyéről, az összetört székről és hibátlanul feltette a következő kérdést.

– A honoráriumot hol kapom meg?

A szerkesztő rémülten írt pár sort és a titkárnőhöz irányította az izomkolosszust. A kézfogást, saját érdekében, mellőzte.

*

– Száz ide, száz oda – osztotta kétfelé Balzsam a honorárium bankóit. – Ma jól termeltünk! – veregette óvatosan Branyiszkó vállát. – Holnap ezt a hosszabb elbeszélést elviszi a Rádióba ahhoz a nyiszlett Turbékhoz, ezt a kisregényt a Könyvkiadóhoz, a jövő héten pedig a Filmgyárat vesszük kezelésbe!

Bizakodva ürítettek ki egy palack bort.

*

A szenzációs tippek mindig elbuknak valamin. „Egy szép napon" Branyiszkó roggyantan, frissen bevert orral, széttépett kézirattal tért vissza Balzsamhoz. A jobb szeme alatt monokli sötétkéklett.

– Egek, mi történt? – hebegte Balzsam. – Hát nem a keszeg Stolpánál volt, a legbiztosabb vevőnknél?

Branyiszkó szomorúan nézett rá egyetlen ép szemével.

– Új olvasó-szerkesztőt vettek fel. Erősebb, mint én.

Tardos Péter

Pusztai Pál rajza

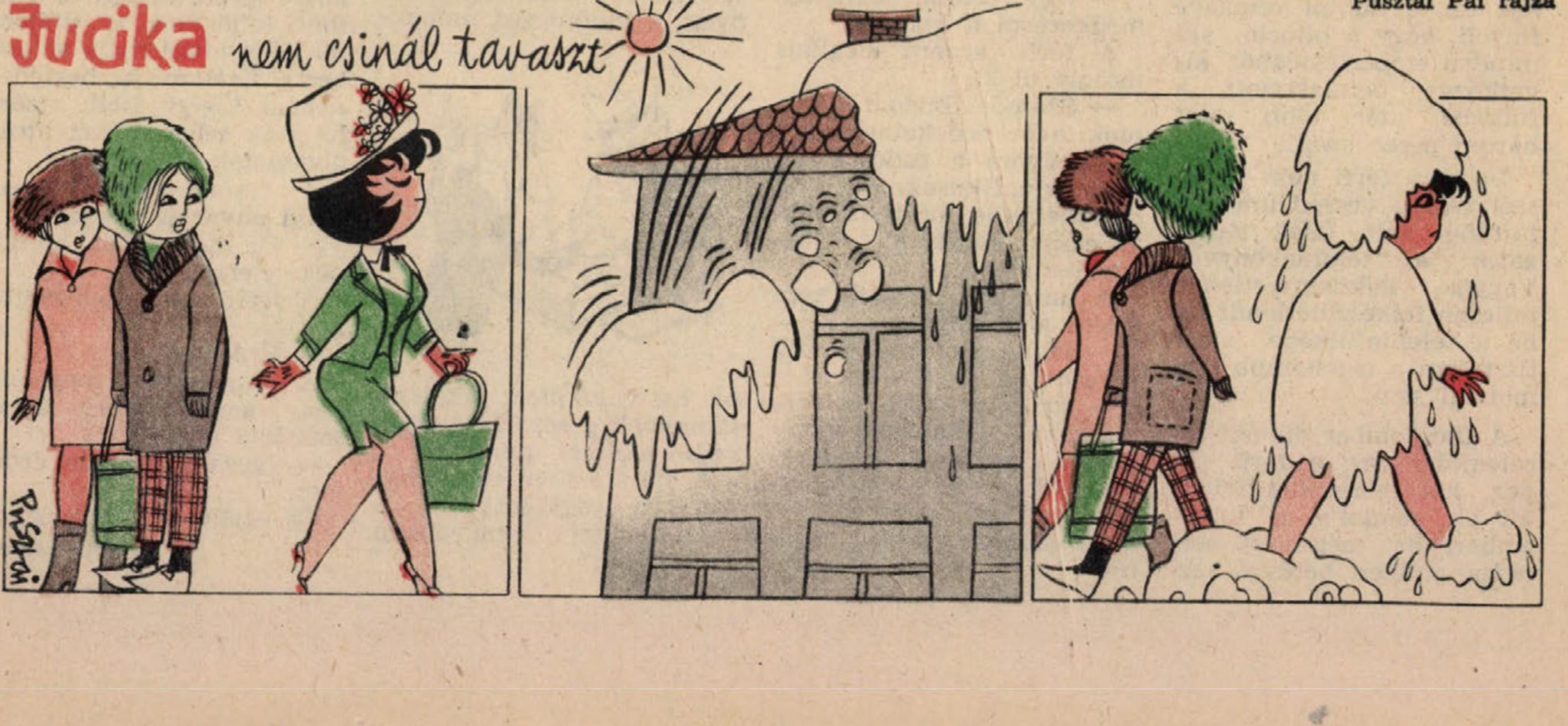

AZ UTOLSÓ SZAVAK

B. Conrad angol amatőrtörténész úgynevezett bestsellert alkotott, pedig nem tett egyebet, mint összehordta a hagyományok és legendák által keletkezett úgynevezett utolsó szavakat. Nem tudni, mi okból, de halála előtt mindenki igyekszik valami szellemes megjegyzést tenni. Ezt a szokást aknázta ki a szorgalmas angol, akinek „Famous last words” című könyvét Elemér nagy élvezettel, sőt kuncogással olvasta. Benne van ebben minden, a híres „Mehr Licht”-től, Goethe búcsúszavaitól kezdve a kivégzett náci-gyilkosok utolsó mondatáig. Elemérnek legjobban Narvaez XIX. századbeli spanyol generális végszava tetszett, aki a bitófa alatt a paphoz intézte utolsó deklarációját.

— Nem kell, hogy megbocsássak ellenségeimnek, nem is tehetem. Már valamennyit agyonlövettem.

Ferenc József volt apostoli császár és király nem is prózában, hanem dalban közölte az utókorral utolsó szavait. Nyolcvanhat éves korában a halálos ágyon remegő hangon dúdolni kezdte a Gotterhalte első sorait:

— Isten, tartsd meg a császárt...

Ez a kívánsága tudvalevően nem teljesült, néhány perccel az éneklés után behunyta híres jéghideg kék szemét.

Elemér a könyv elolvasása után fellelkesült:

— Ilyesmit én is tudok írni! Összegyűjtöm honfitársaim utolsó szavait. Elvégre nemcsak a külföldiek szellemeskednek a másvilág küszöbén.

Előszedett egy kis noteszt, és elhatározta, nekilát a körkérdéseknek. Alig várta, hogy nagy tervét közölhesse hitvesével. Nem kellett sokáig várakoznia, neje hazaérkezett bevásárlási körútjáról.

— Elvíra, szenzációs ötletem van, — fordult hozzá Elemér.

— Nekem is van egy ötletem, — hangzott a zord válasz. — Végigmentem a Váci utcán, és nem találkoztam egy jól öltözött nővel sem, akinek a fején ne díszelgett volna szőrmekucsma. Pont én legyek Hamupipőke? Nagyon kérlek, házassági évfordulónkra vegyél nekem most egy kucsmát.

— De hiszen júliusban van a házassági évfordulónk!!

— No és? Ki visel júliusban kucsmát?!

Ezen egy kicsit elvitatkoztak. Az asszony végül is felcsattant:

— Elég volt a mellébeszélésből! Holnap megvesszük a kucsmát! Ez az utolsó szavam!

Elemér kinyitotta a noteszt, és boldogan kezdte el nagy művét:

„Elvíra utolsó szava...”

(stella)

Elmaradt a Hruscsov interjú a francia televízióban

Gerő Sándor rajza

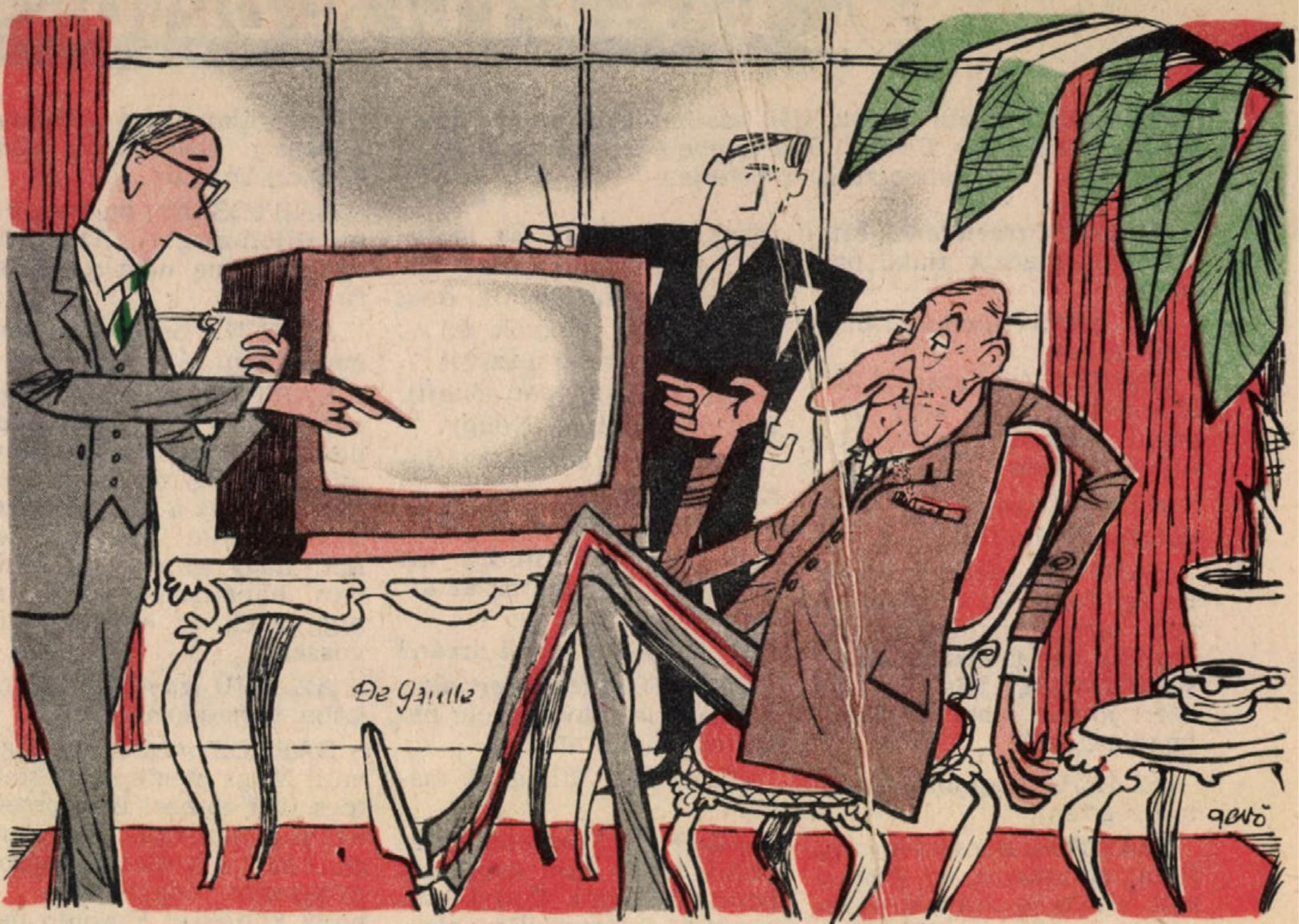

– Elnök úr, a maga televízióján nincs kapcsológomb?
– Minek az nekem? Ha nem tetszik a műsor, betiltom.

A technika vívmánya

Várnai György rajza

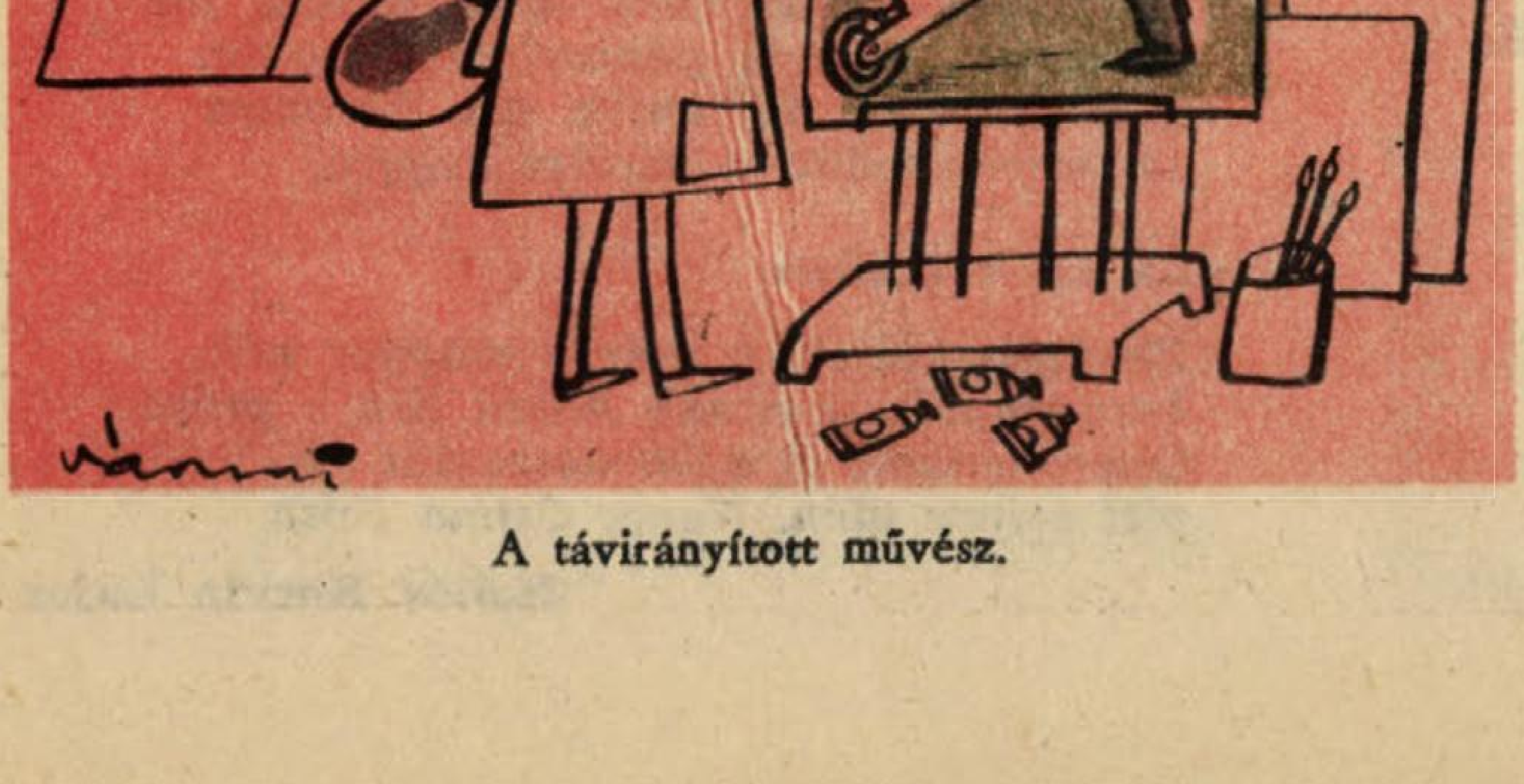

A távirányított művész.

Akaratátvitel

Balázs-Piri Balázs rajza

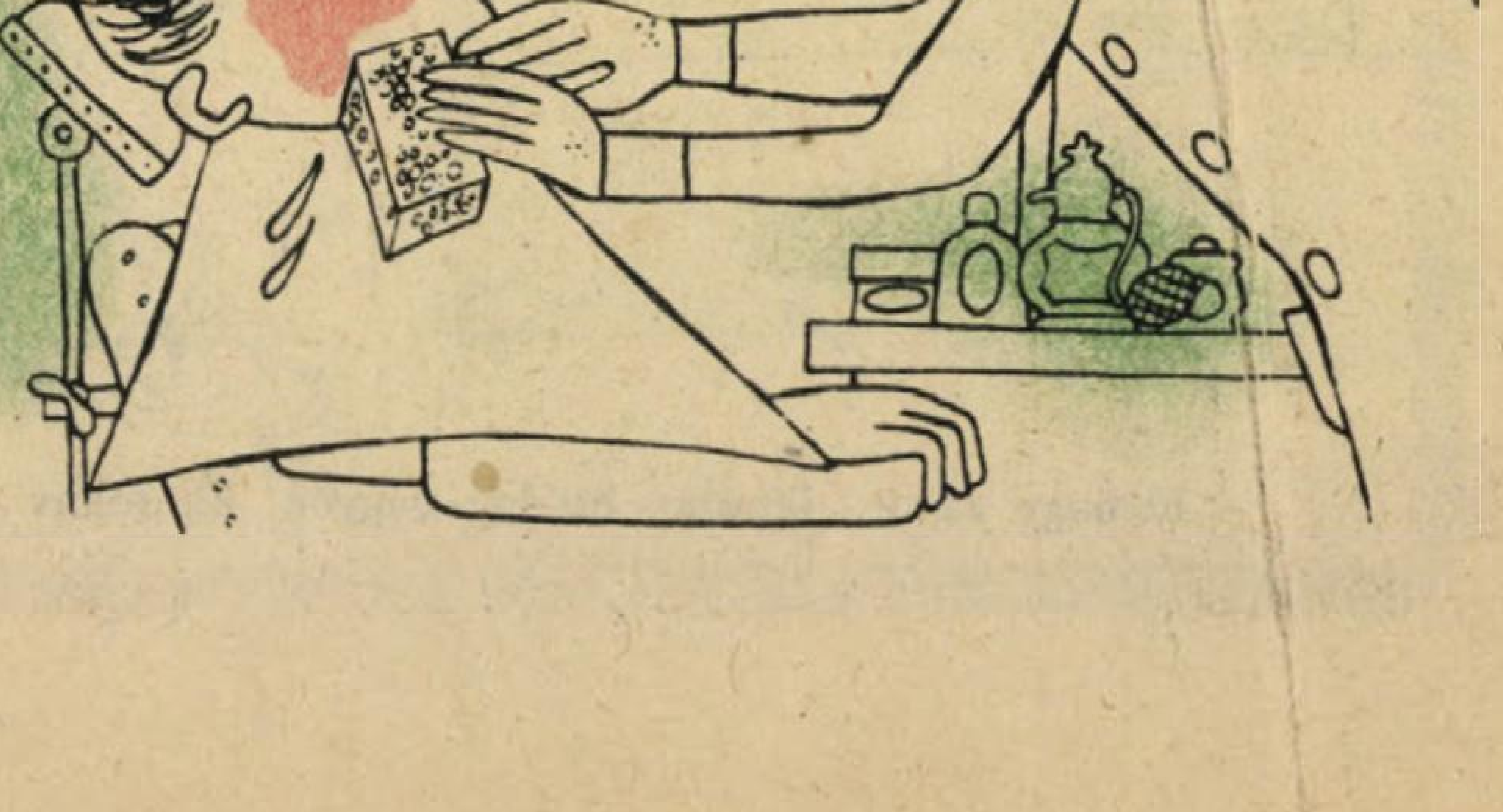

EGYETLEN ORVOSSÁG

(Gépe előtt tétován áll az ifjú szakmunkás, orrát lelógatja a védőrácsig. Belép a műhelybe Bartos, a személyzeti osztály vezetője.)

BARTOS *(szeliden):* Miért nem dolgozik, fiatal barátom?

AZ IFJÚ *(vállat von):* Nem tudok.

BARTOS *(jóságosan):* Jelentették nekem, hogy magával valami történt az utóbbi időben...

AZ IFJÚ *(komoran):* Nyavalyás pletykafészek ez.

BARTOS *(vállon öleli):* Ne így fogja fel a dolgot. A mi társadalmunkban az egymás iránti érdeklődés a segítőkészség jele. És én azért jöttem most magához, hogy segítsek.

AZ IFJÚ: Rajtam ön nem tud segíteni.

BARTOS: Bocsásson meg fiatal elvtársam, de jobban kell bíznia gyárának vezetőiben... Maga azelőtt életvidám ifjú volt. Munka közben mindig fütyörészett, igaz?

AZ IFJÚ *(gúnyosan):* Azt is jelentették talán, hogy mit szoktam fütyülni?

BARTOS: A reszketaholdatóvizént. És most néhány hét óta csak áll a gépe mellett, senkihez nem szól egy szót sem, el se mosolyodik, és ami a legaggasztóbb, nem fütyöli a reszketaholdatóvizént. Mi baja?

AZ IFJÚ: Magánügy.

BARTOS: Ne gondolkozzék úgy, mintha egy rideg, kapitalista társadalomban élne. Beszéljen, meglátja megkönnyebbül. És jó tanácsot is tudok adni talán! Sokat tapasztalt, öreg személyzetis vagyok én... Nőügy? Öntse ki a szívét...

AZ IFJÚ *(nagyot sóhajt):* Hát jó, kiöntöm. Nőügy.

BARTOS *(bólogat):* Nagyon csinos?

AZ IFJÚ *(mereng):* Amikor nevetett, mindig kis gödröcskék támadtak az arcomon.

BARTOS: A maga arcán?

AZ IFJÚ: Igen. Mert akaratlanul is mindig vele nevettem. Ilyen nő volt.

BARTOS: Elhagyta magát?

AZ IFJÚ: Közelembe sem került soha. Rám még csak nem is nevetett. Tudja, kire nevetett folyton? Egy bizonyos doktor Horpácsira. Mert az tele van pénzzel, azért!

BARTOS: Ne beszéljen úgy, mintha egy rideg kapitalista társadalomban élne... Majd jön egy másik nő, aki magára nevet, teljesen ingyen...

AZ IFJÚ: Hiszen tudom én azt!

BARTOS: Na látja. Lesz még gödröcske a maga arcán. Addig pedig felejtse el ezt a... ezt a... hogy is hívják?

AZ IFJÚ: Margit. *(Szomorúan:)* Margitka... *(Ellágyulva:)* Manci... *(Sóvárogva:)* Mancikám... *(Könnyezve:)* Édesem... *(Zokogva:)* Drágám...

BARTOS: Na, na, megállni, álljon meg!... Az egyetlen orvosság nem gondolni rá!

AZ IFJÚ: Lehetetlen nem gondolnom rá.

BARTOS: Persze, hogy nehéz, ha itt áll csak naphosszat, és nem csinál semmit, csak folyton azon rágódik, hogy az a nő... Nézze, mondok most valamit, lehet, hogy az első pillanatban banálisnak tűnik, de higgye el, az egyetlen orvosság...

AZ IFJÚ *(rávágja):* Munkába temetkezni.

BARTOS *(meglepve):* Úgy van! Maga meglepően értelmes ifjú ember! Beletemetkezni a munkába, úgy van, ez az egyetlen hatásos gyógyszer. Gondoljon a nagy költőkre! Hasonló bánatok esetén mit csináltak? Beletemetkeztek a munkájukba: verset írtak. Sok gyönyörű vers a bizonyíték...

AZ IFJÚ *(bólogat):* Írtam én is verseket. Hozzá. *(Papírlapokat vesz elő):* Tessék, megmutatom. Itt van a „Margithoz"... a „Margitkához"... a „Mancihoz"... a...

BARTOS: Na, na, megállni, álljon meg!

AZ IFJÚ: ...a „Mancikámhoz"... „Édesemhez"... s a legutolsó, a „Drágámhoz... Tessék. Kissé nehezen olvashatók, mert a gépem oldala nagyon recés...

BARTOS: Na, de az isten szerelmére, miért gyárt maga verseket egy marógépen?! Magának a versírás nem orvosság, inkább méreg! Az csak költőnek munkába temetkezés! Maga marós, gyönyörű szakma, nem gondolja, hogy azt kellene folytatnia?

AZ IFJÚ: De igen, gondoltam rá. Tudom én, hogy az az egyetlen orvosság. Ha szorgalmasan dolgoznék a gépemen, úgy, mint régen, nem rágódnék folyton Margiton, Margitkán, Mancin, Man...

BARTOS: Megállni!... Na, ugye hogy maga is belátja! Ez már fél győzelem! A többi már egyszerű: kezdjen hozzá a munkához, csak úgy, mint azelőtt! Fütyörészni és dolgozni! Na, fütyöljön szépen, várjon, majd segítek: reszket a hoold a tóó vizén...

AZ IFJÚ: A fütyölés még megy, kérem, nem ez az én tragédiám. Más oka van annak, hogy nem tudok munkába temetkezni és elfelcjteni az én Margitomat, Margitkámat, Mancikámat, Man...

BARTOS: Megállni!... De az istenfáját magának, ha ilyen szépen belátta, hogy szerelmi bánat ellen egyetlen orvosság a munkába temetkezés, akkor miért ábrándozik itt hetek óta a gépe mellett?

AZ IFJÚ: Január óta nincs az üzemünknek nyersanyaga, kérem...

Dunai Ferenc

Főzés

(Pusztai Pálnak, a „Képzőművészeti Alap" kiadásában most megjelent új kötetéből)

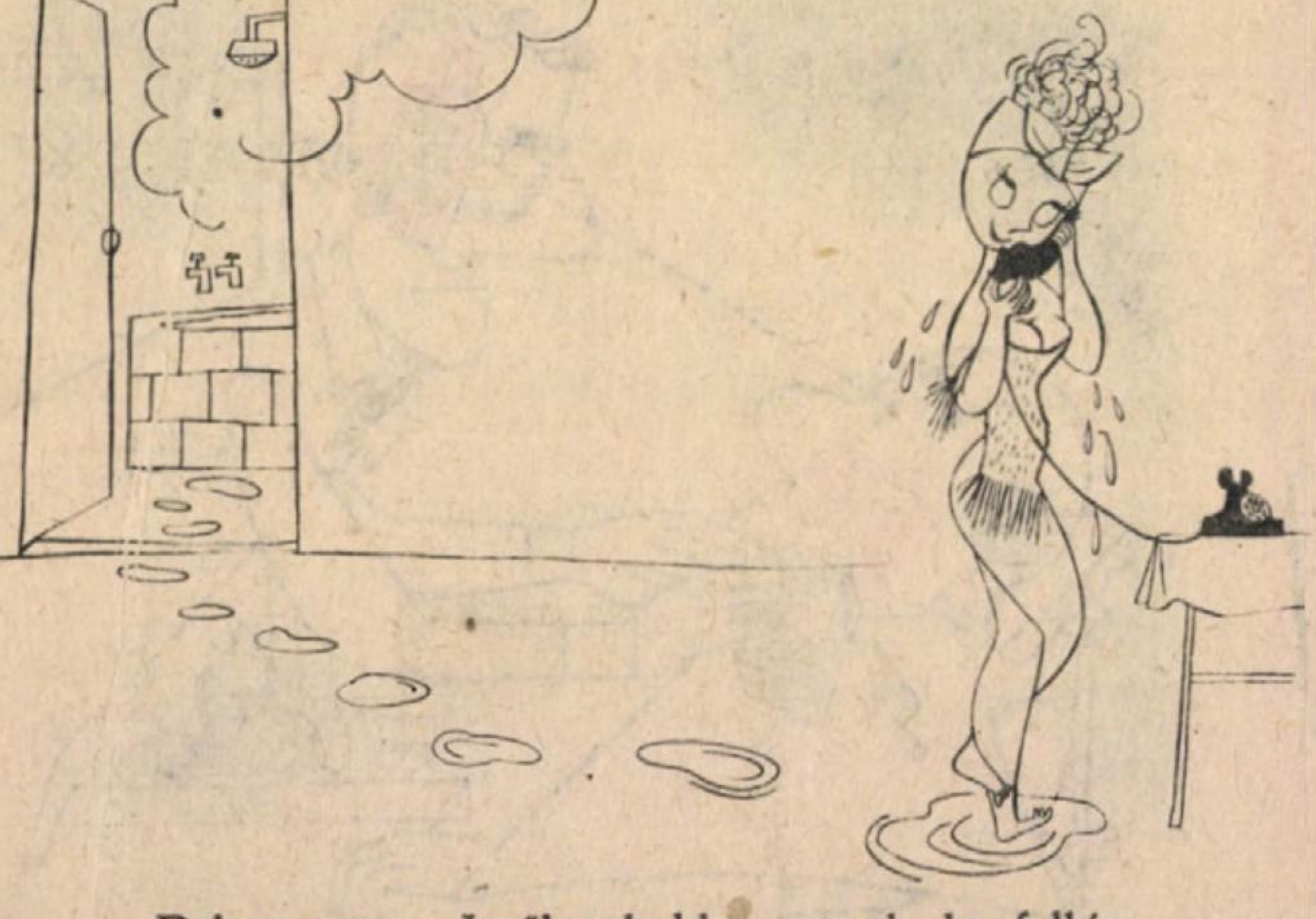

– Dehogy zavar, Jenőke, boldog vagyok, ha felhív...

Tollhegyről

Válasz József Attilának

„Szegények éje! Légy szenem,
füstölögj itt a szívemen..."
— Ma óhajod zavarba ejtene:
szegény már nincs és kinek van szene?

Kártyanyelven

A felsőkkel már nem volna bajom, ha
nehány alsó nem gáncsolgatna egyre.
E disznók azt röffentik, vén koromra
se lettem méltó a királyi kegyre.

A nők térhódítása

Zenét is költenek már a magyar nők,
becsvágyuk nemcsak holmi líra s próza.
Operaházunk is nő-zeneszerzőt
vitt színre idén. Neve: Csima Róza.

Hollós Korvin Lajos

Az új tanácstag első munkanapja

Hegedűs István rajza

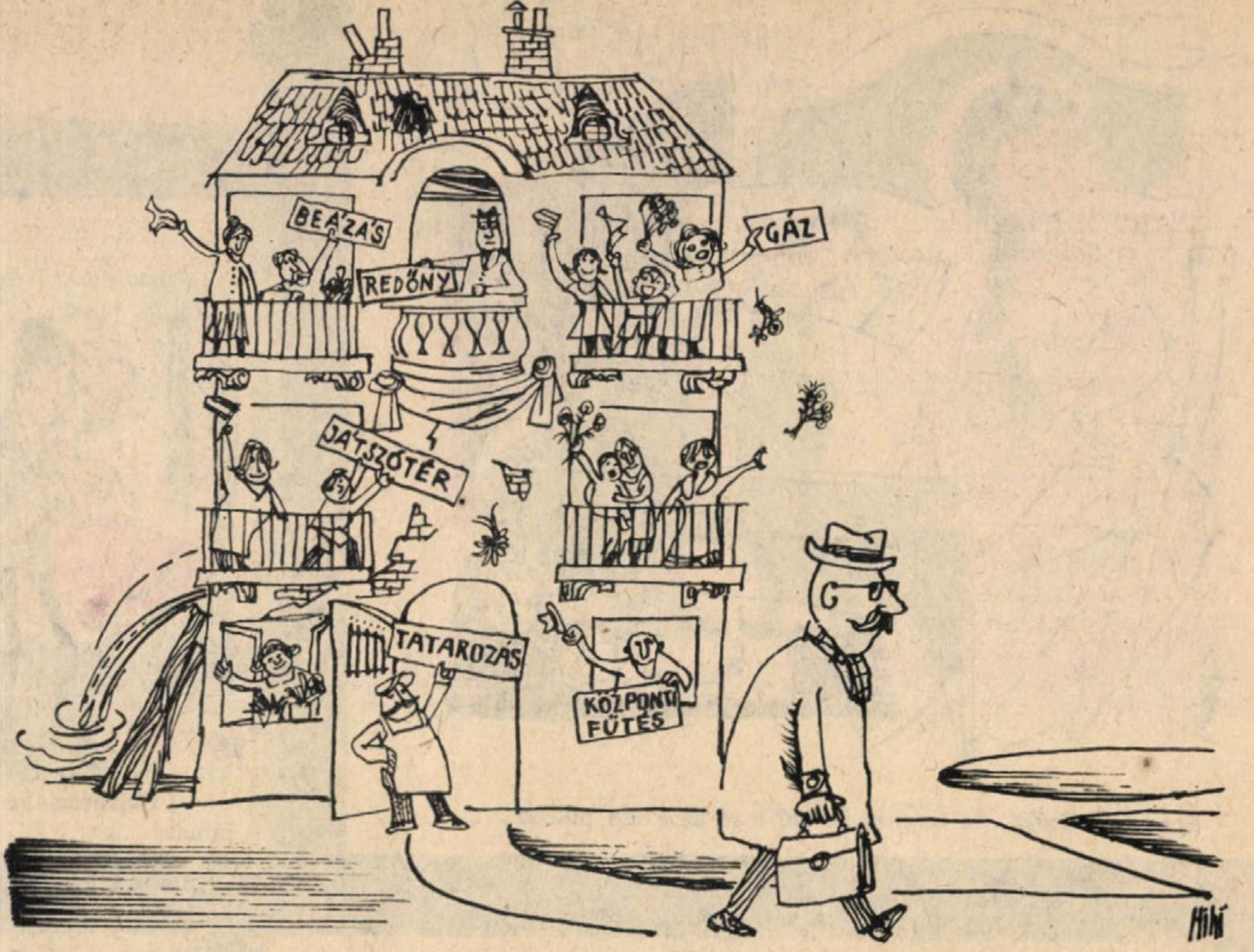

Féltékenység

Sass Sándor idestova egy év óta főkönyvelője az Emperex vállalatnak. Sohasem volt sikere a nőknél. A túlságosan komoly férfi nem tudott a nők nyelvén beszélni, s ha társaságba került, feltűnt szótlanságával. Vastag szemüvege, fürkésző, kutató tekintete sem volt vonzó a nők számára. Nevetni ritkán látták, a hivatalban tréfásan azt a hírt terjesztették róla, hogy a padlásra jár mosolyogni. Ő maga is csodálkozott, hogy a nagyon csinos Beregi Irma, akinek még segédkönyvelő korában kérte meg a kezét, örömmel igent mondott.

Harmonikusan éltek, de néhány hete felhők tornyosultak házasságuk egén. Úgy kezdődött, hogy Irma egyszer a kapu elé érve férjét pillantotta meg, aki egy csinos nőtől búcsúzott.

— Ki volt az a nő? — kérdezte egy perccel később a férjétől.

— Egyik beosztottam, Koósnénak hívják.

— Úgy? Nagyon csinos. És mit beszéltél vele?

— Hivatali ügyet. Itt a kapunk előtt csípett el. Csak nem gondolod, hogy pont itt fogok randevúzni valakivel? Te kis csacsi, — tette hozzá gyengéden és megcsókolta a feleségét.

Harmadnap megbeszélték, hogy moziba mennek. Irma a hivatal kapujában várta a férjét. Sass a jelzett időben az utcára ért, de nem egyedül. Három nő csicseregte körül.

— Látom, mostanában nagy sikered van a nőknél, — jegyezte meg epésen az asszony.

A férfi csodálkozva kérdezte:

— Csak nem vagy féltékeny?

Egy nap karonfogva sétáltak, amikor a férfi megállott egy hangszerbolt előtt.

— Itt talán meglesz mikróban a „Bűvölet”, amelyet úgy szeretsz. Várj, bemegyek megkérdezni.

Miközben a lemezt csomagolták, Irma kívülről látta, hogy egy fiatal, feltűnően csinos nő lépett Sass mellé és beszélgetnek.

Az asszony nem várta meg férjét, hanem dühösen elindult a villamosmegálló felé. A férfi alig tudta utolérni.

— Mi ütött beléd?

— Semmi. Csak nem akartam Casanova urat zavarni.

— Ne csacsiskodj.

— Igaz, direkt örülhetnék, hogy újabban ilyen nagy sikered van.

A minőségi divatszalon előtt szálltak le a villamosról. Irma megállt a kirakat előtt. Egy jószabású buklé kosztümöt nézett nagy érdeklődéssel.

— Tetszik? — kérdezte Sass a még mindig duzzogó asszonytól.

— Tudod, hogy már hetek óta gusztálom. Ha tudnám, hogy mennyi nyereségrészesedést kapsz, akkor talán kivenném a takarékból a nyaralási pénzt.

A főkönyvelő mosolygott:

— Na látod, ez a sikerem titka. Egyre-másra kérdeznek, ahol éppen elkapnak, főleg a nők, hogy hány napi nyereségrészesedésre számíthatnak. Ők is szép holmikat szeretnének vásárolni . . .

— És te megmondod nekik, hány nap lesz?

— Még titok.

— Nekem sem mondhatod meg?

— De igen. Neked elárulhatom: megveheted a kosztümöt.

Palásti László

AKINEK SZÍVESEN TAPSOLUNK

Kallus László rajza

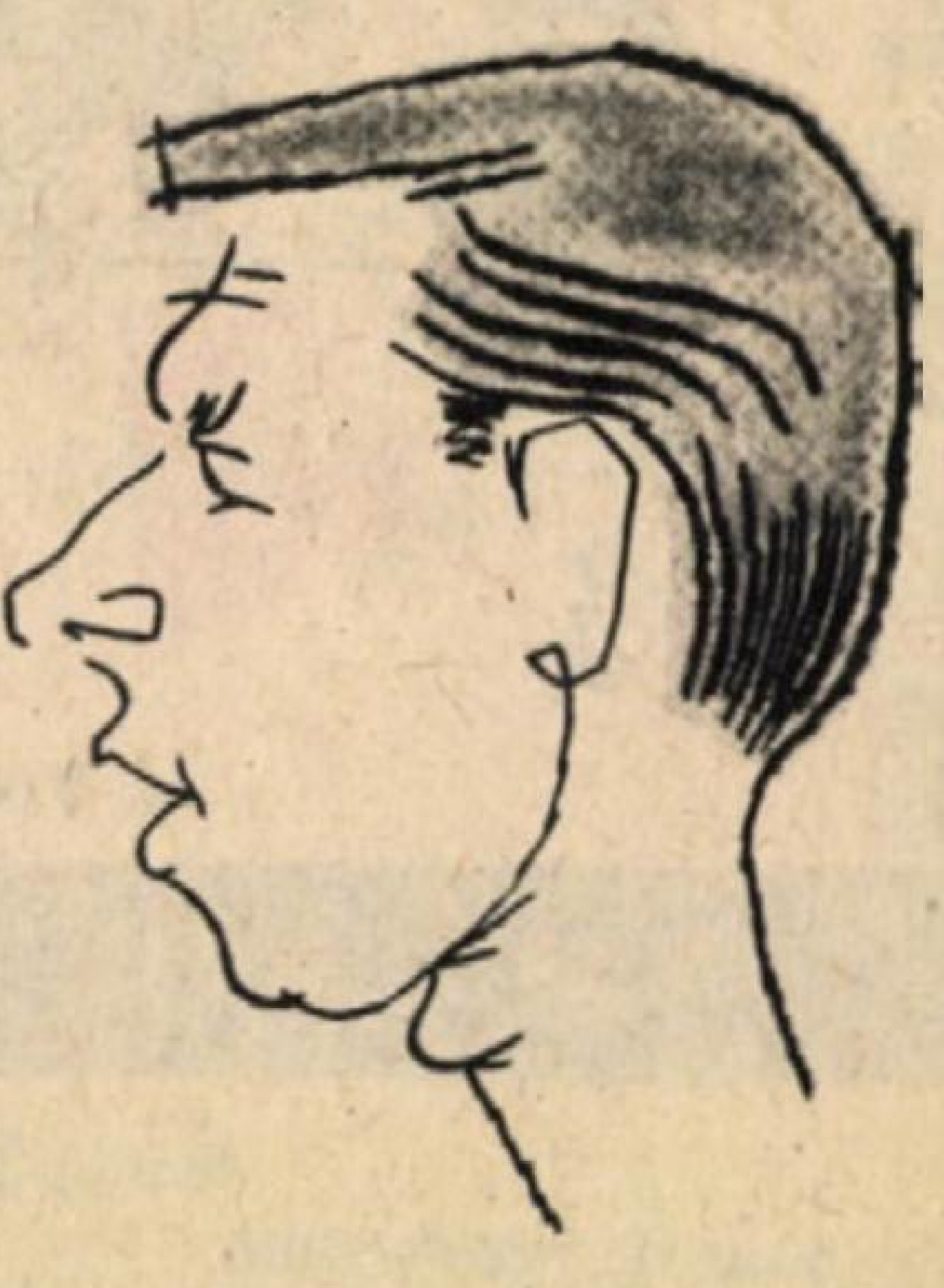

Kálmán György

Hirtelen csend

Toncz Tibor rajza

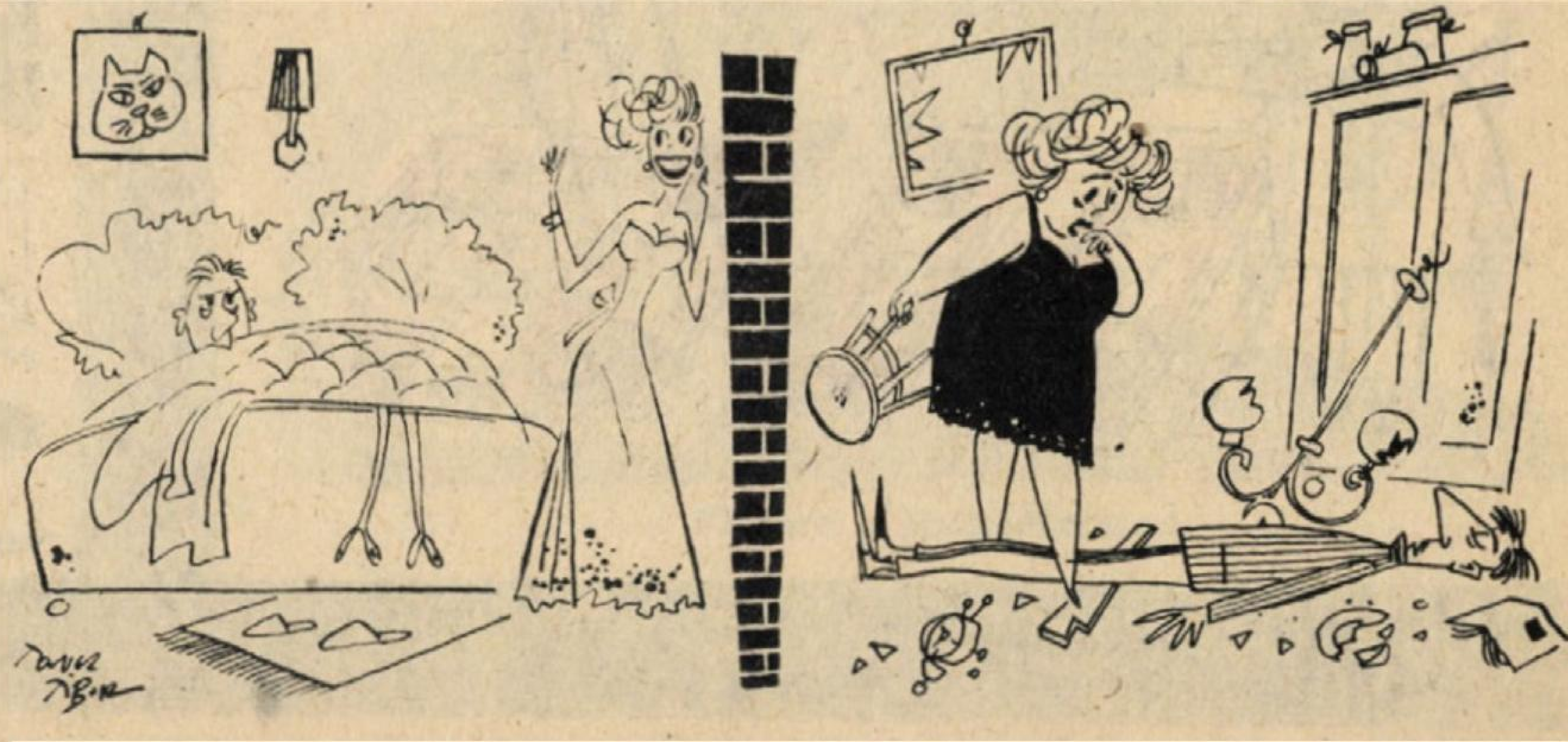

– Úgy látszik, kibékültek! . . .

MODERN SZERELEM

Tavaszvárás

Pusztai Pál rajza

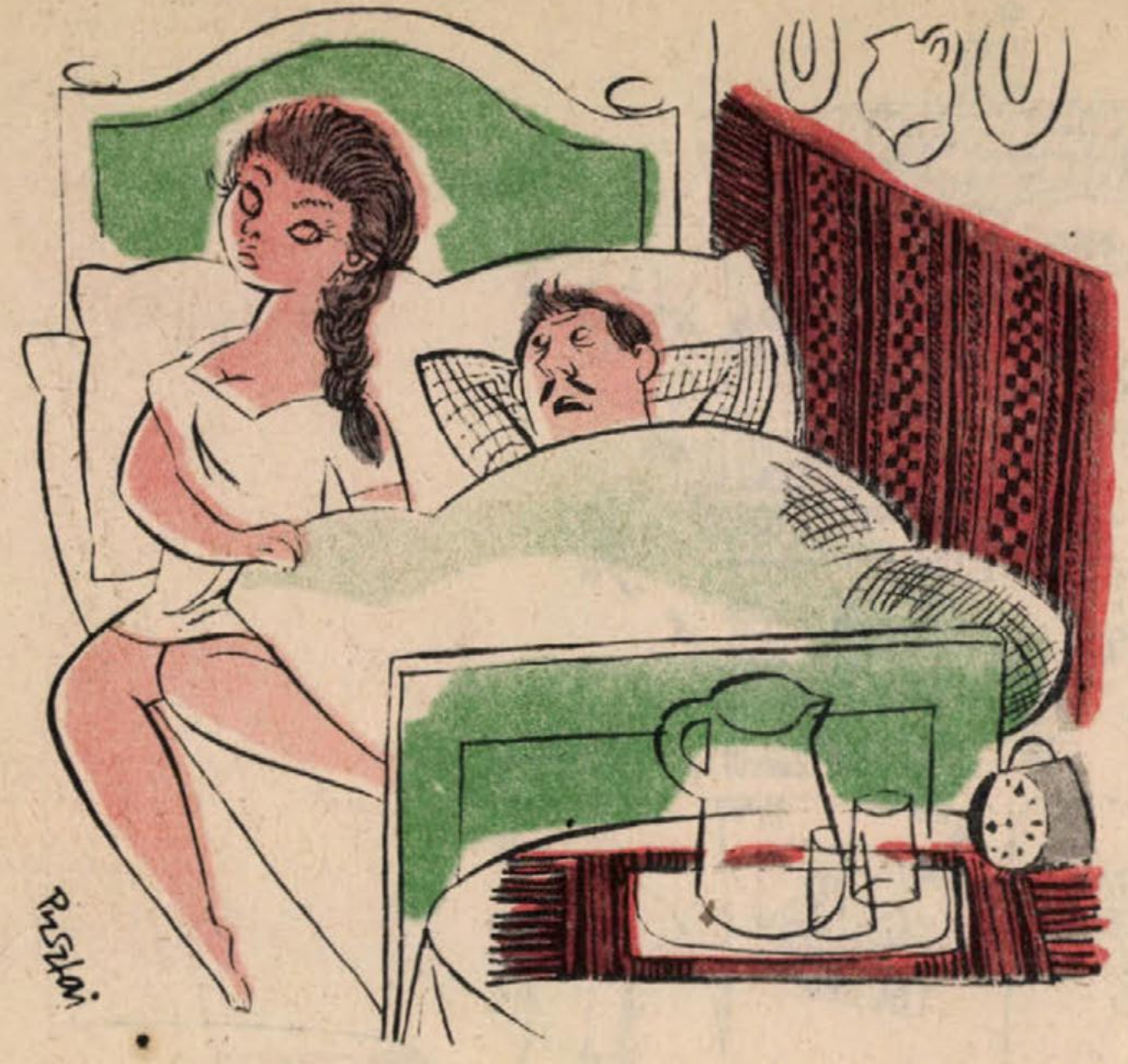

– Szeretlek, Zsóka, de nagyon hosszú már ez a téli pihenő...

Szenzáció

Szegő Gizi rajza

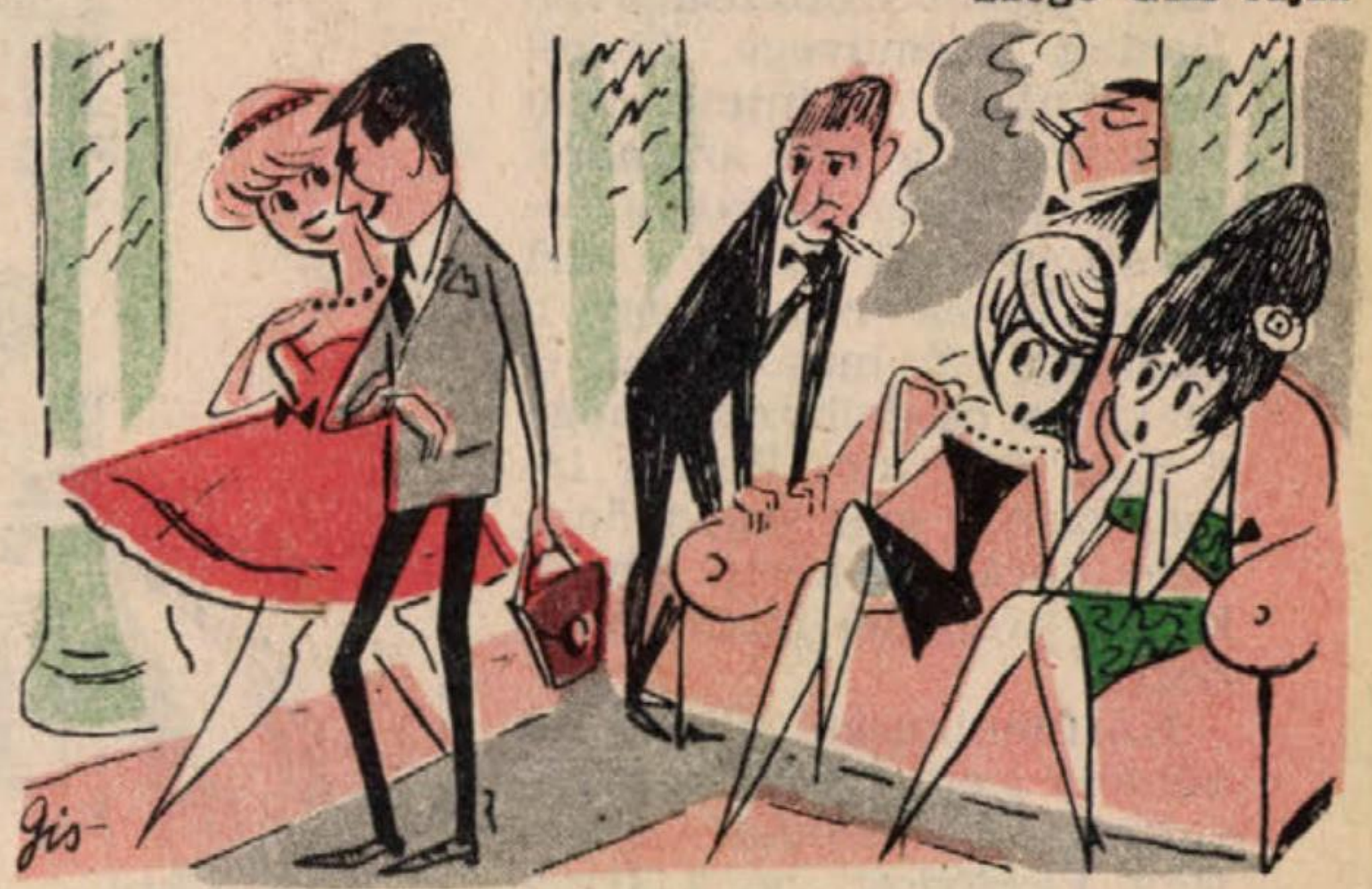

– Odanézz, két éve házasok és még mindig együtt járnak!...

Merengés

Erdei Sándor rajza

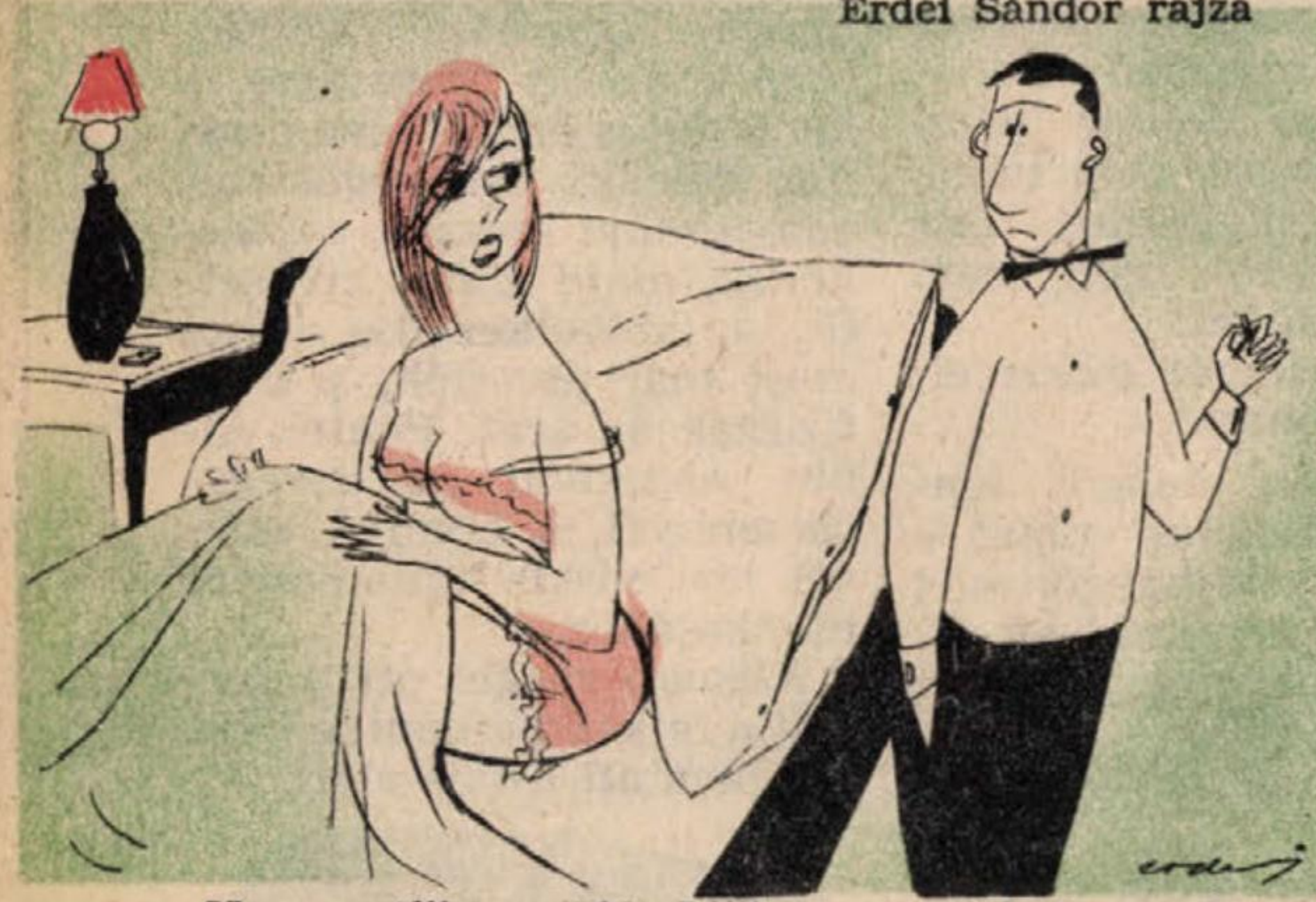

– Hogy múlik az idő, Lilike, már délután öt óra óta ismerjük egymást...

Bemutatkozás

Hegedűs István rajza

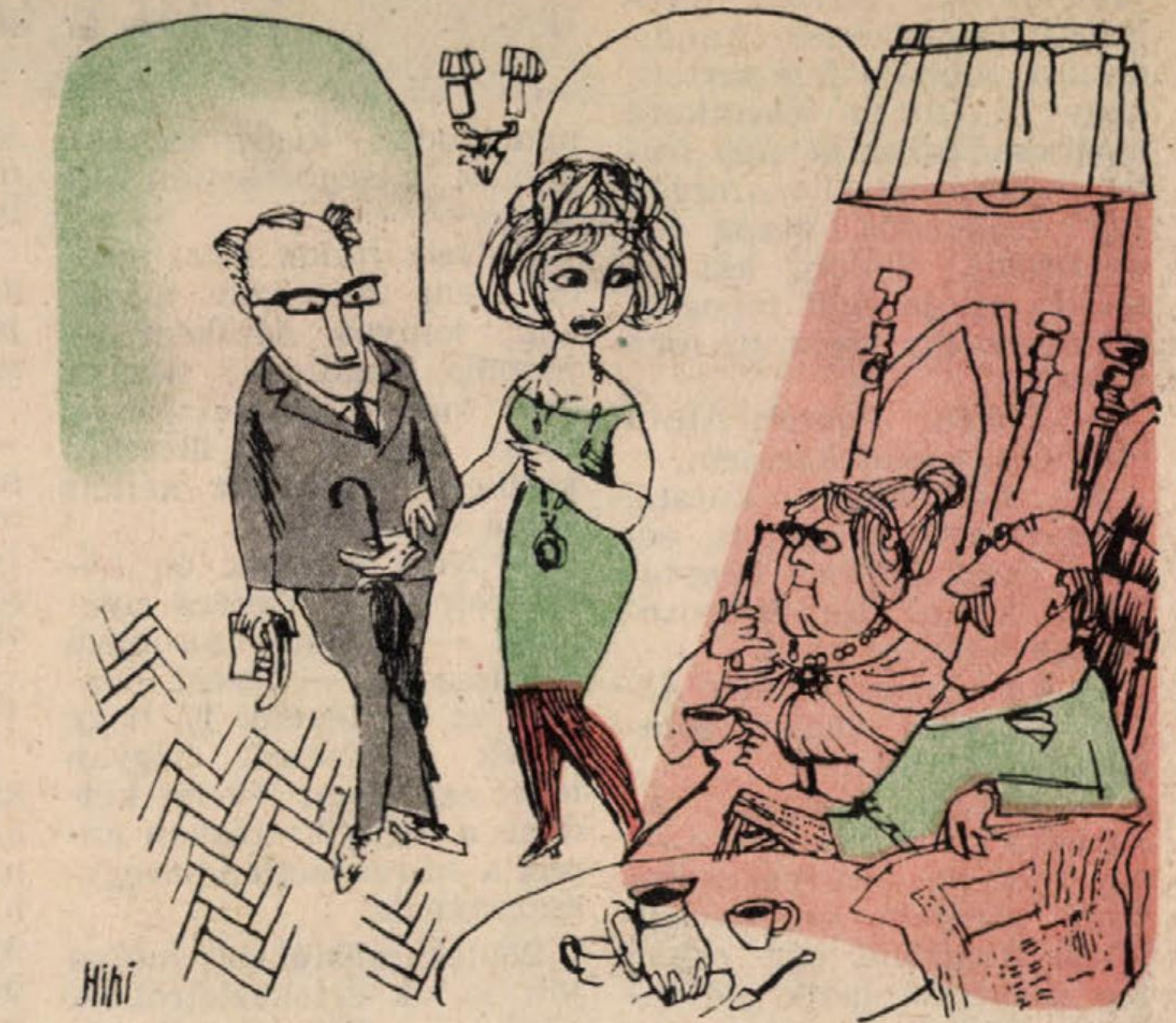

– Kandidátus, jól főz, öröklakása van...

Veszekedés

Balázs-Piri Balázs rajza

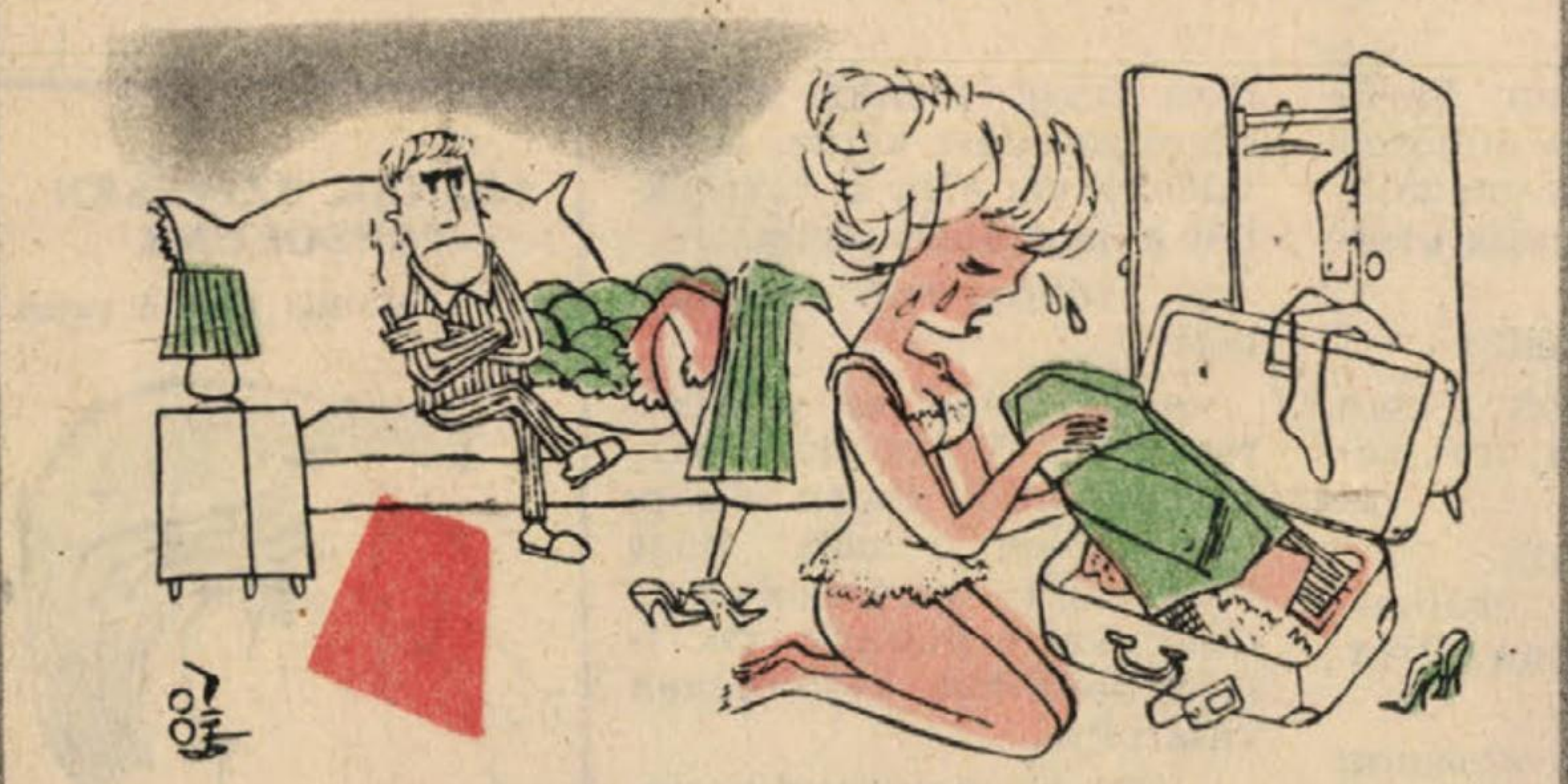

– Visszamegyek a férjemhez...

Jólnevelt kislány

Schwott Lajos rajza

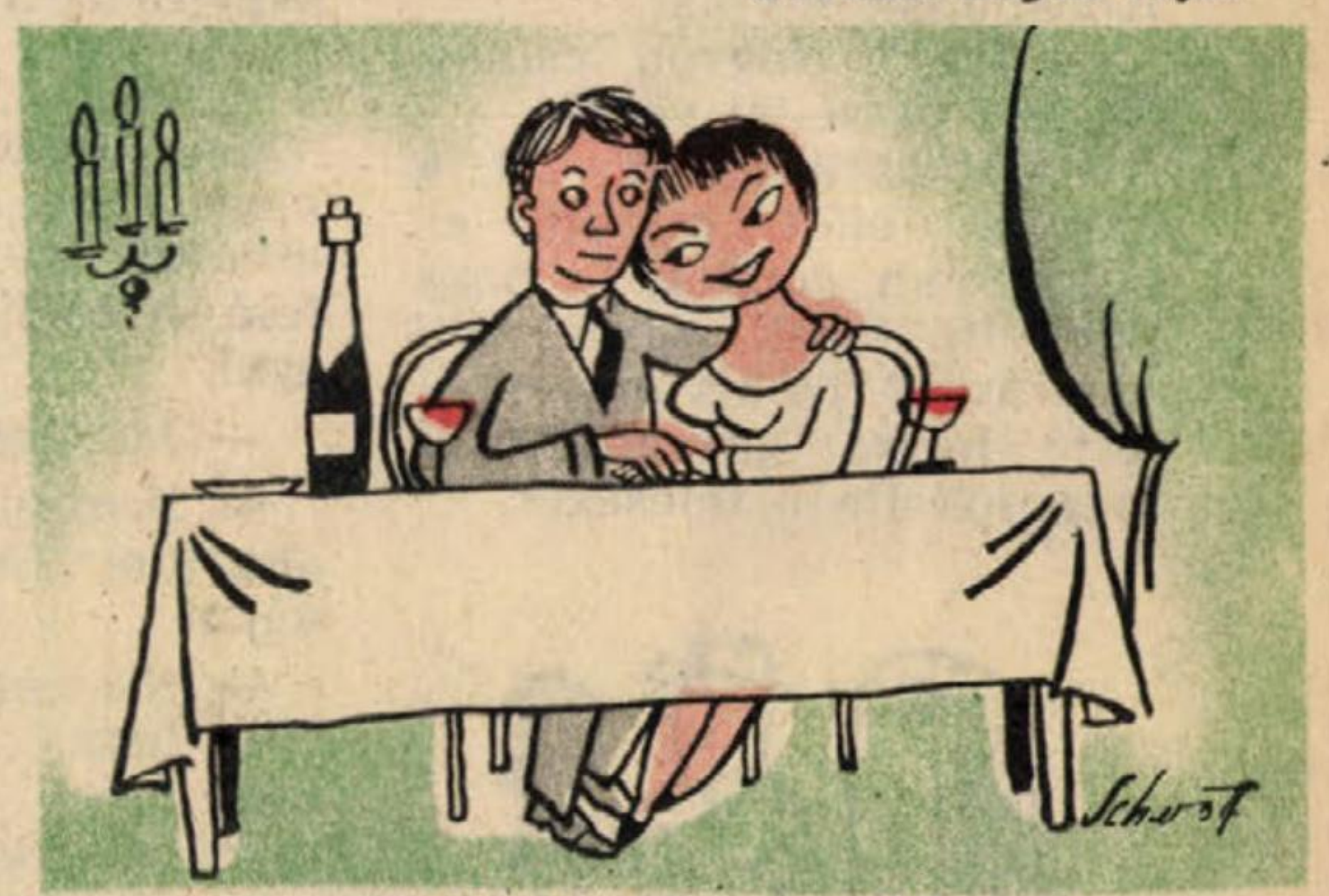

– Előbb beszéljen a szüleimmel.
– Miről?...

Szigorú apa

Szűr-Szabó József rajza

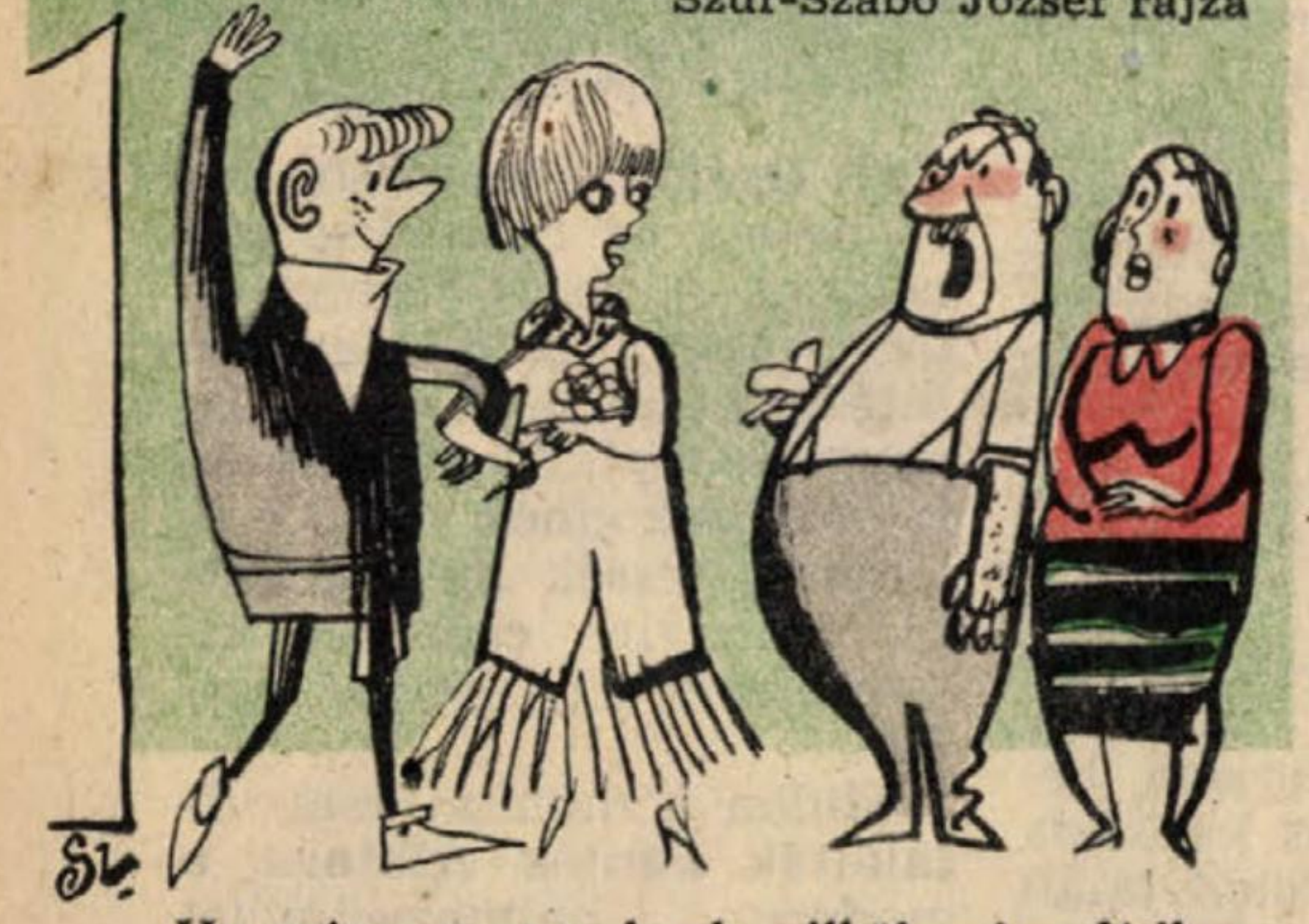

– Ha mégegyszer tudtunk nélkül mégy férjhez, nagyon megharagszunk!

Albérlők a főbérlőnél

Balázs-Piri Balázs rajza

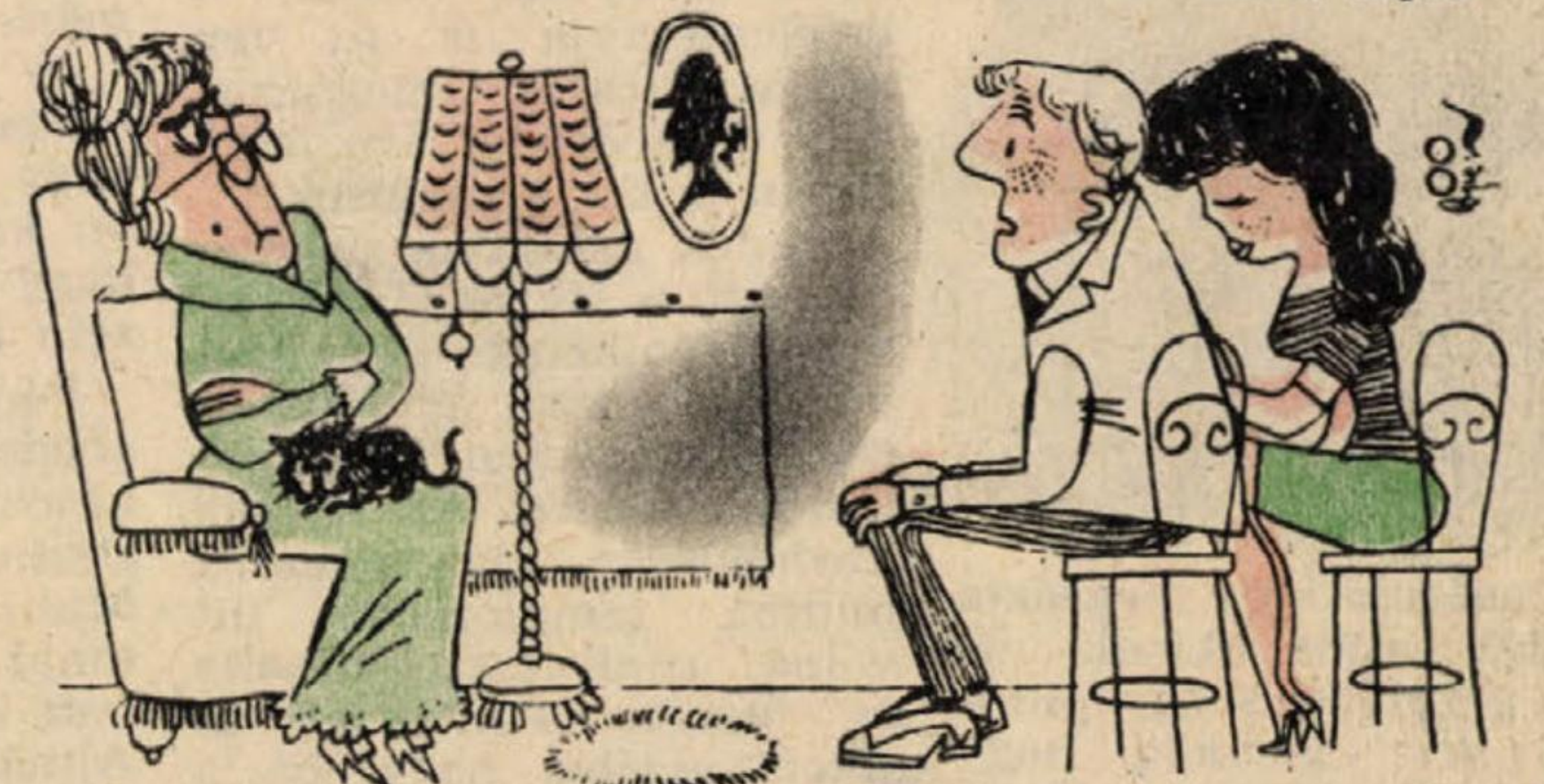

– Gyereket szeretnénk...

Zebra

Várnai György rajza

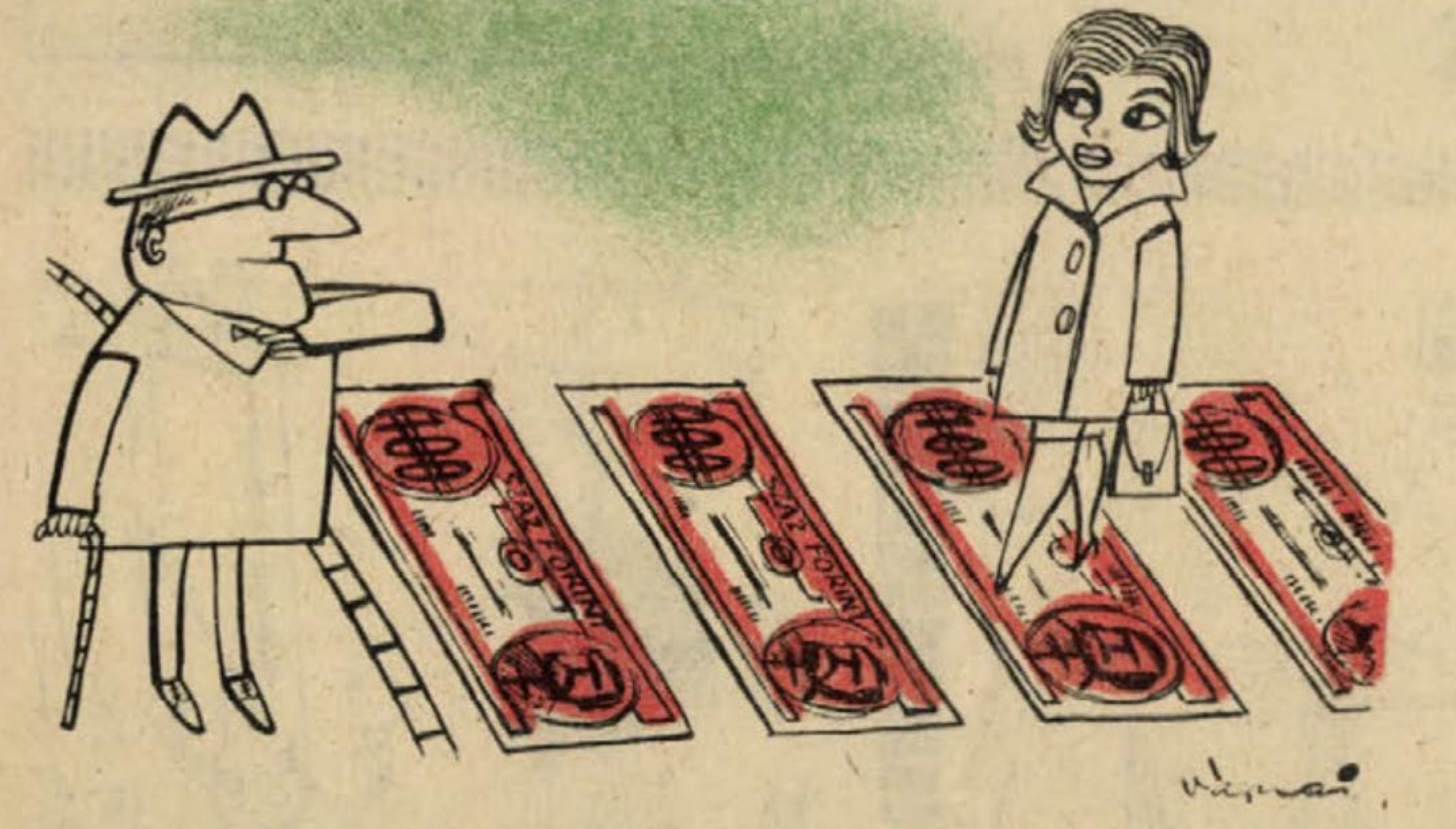

Bizonyíték

Erdei Sándor rajza

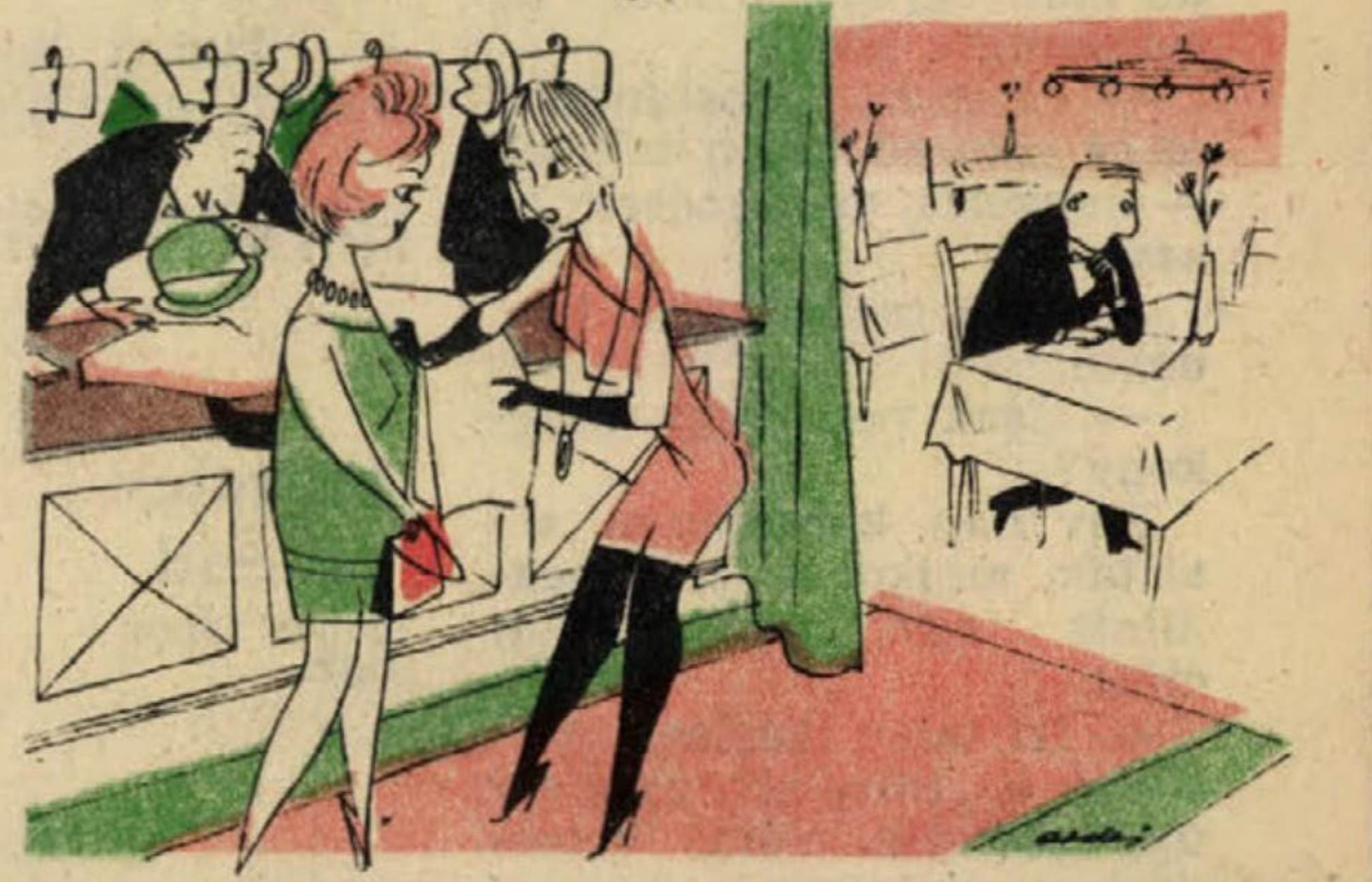

– Úgy látszik, ennek a Pistának komoly szándékai vannak! Vacsorát is rendelt!

Unatkozó fiatalok

Mészáros András rajza

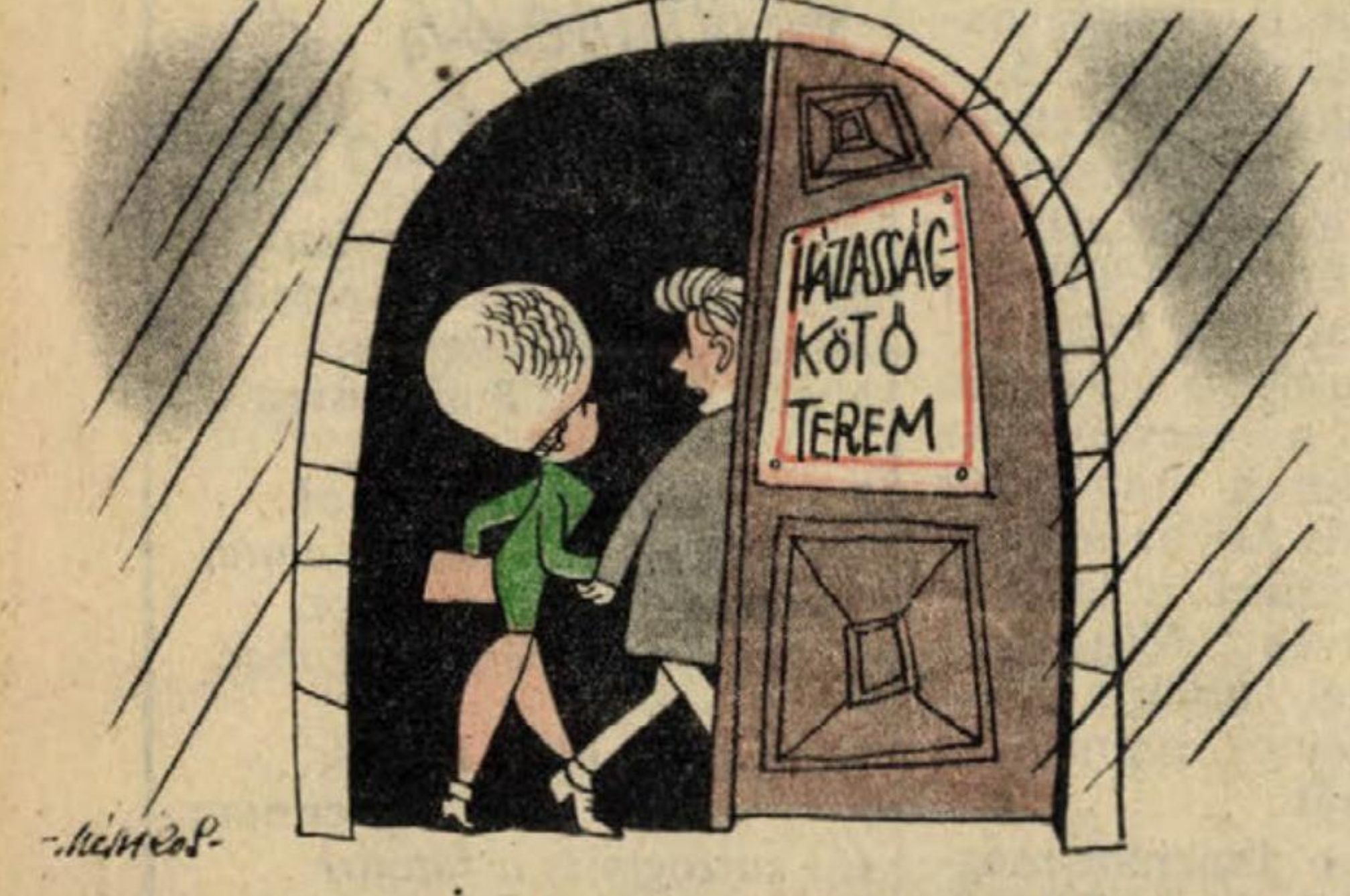

– Mit lehet ilyen csúnya időben csinálni?

Gép-korszak

Szűr-Szabó József rajza

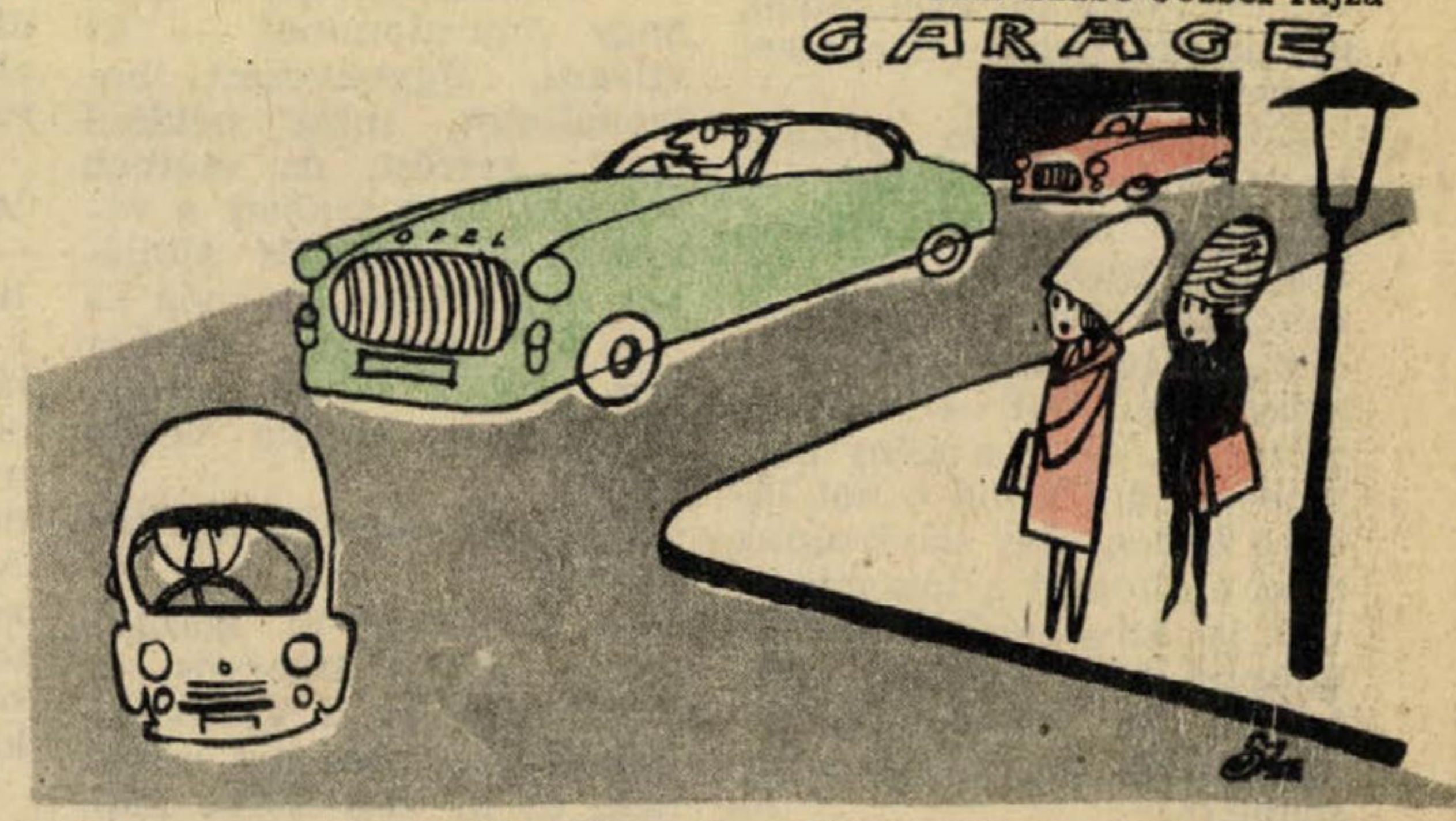

– Kinézem a jövendőbelimet!

Nehéz ügyfél

Délelőtt tizenegy óra volt. Péntek Albin, az Országos Matematikai Intézet levelezési tanszékének kandidátusa, szobája felé tartott, hogy a soron következő megbeszéléshez néhány iratot vegyen magához, midőn egy fejkendős, vézna kis asszonyba botlott, aki az előadó ajtaja előtt topogva, félszegen így szólította meg a férfit:

— Doktor Péntek Albin főtanácsos urat keresem.

A tudományos kutató, bármennyire is sietett, erre a megszólításra kénytelen volt megállni, és mosolyogva felelte:

— Én vagyok Péntek Albin, de nem vagyok főtanácsos. Mi tetszik?

— Kérem szépen — mondta ijedten a nénike —, egy szegény özvegyasszonyt nagy sérelem ért, özvegy Muhi Pusztáné, egy csöpp kis szobában lakik, de inkább kamra az, mint szoba, és most felszólították, jobban mondva írásbelileg utasították, hogy nem tarthat kecskét az udvaron, hát tessék már a főtanácsos úrnak meggyőződni róla, hogy milyen helyzetben van az a szegény asszony.

A matematikus megrázta a fejét, mint akinek víz ment a fülébe, s egy pillanatig arra gondolt, hogy barátainak szokásos ugratásáról lehet szó. De a nénike szeméből őszinte reménykedés sugárzott feléje.

— Honnan tetszett gondolni, hogy én rám tartozik ez az ügy, a Matematikai Intézet levelezési tanszékére? — kérdezte gyengéden, egy kevés belső remegéssel a gyomrában.

— Kéremszépen — mondta ijedten a nénike. — Ugyanis itt van nálam, hogy ajánlott levélben parancsolta meg a tiszti főorvosi hivatal, hogy azt a kecskét el kell helyezni az udvarról, az a szegény asszony pedig mind a két lábára beteg, úgy vásárolnak neki ennivalót a jószomszédok is, szívességből. Tessék elhinni, hogy egészen tehetetlen, hát akkor hogy kívánhatják azt tőle a hatóságok?!

Az utolsó szavakat már panaszosan kiáltozta a töpörödött asszony, miközben elöntötték a könnyek, tenyerébe gyűrt zsebkendővel nyomkodta kisírt szemét. Péntek kétségbeesetten állt előtte.

— Nem tudok most semmit sem tanácsolni magának, kedves nénikém — mondta végül —, várnak egy fontos megbeszélésre. Ilyen ügyben az illetékes kerületi Tanácshoz kellett volna fordulnia.

— Nem megyek én kéremszépen a Tanács nyakára — mondta szorongva az asszony —, azért hoztam el a levelet is, hogy tessék megnézni, hogyan lehet egy ilyen levelet küldeni a demokráciában annak a szerencsétlen özvegyasszonynak!

Péntek másfél óra múlva jött ki az értekezletről. A nénike ott ült egy széken a folyosón, a szobája ajtaja előtt. Amikor Pénteket meglátta, mosolyogva állt fel:

— Egy kedves, szemüveges ember kihozott nekem egy széket, hogy megvárhassam a főtanácsos urat. Nem zavartam senkit. A bejelentőlapja is itt van nálam, tessék megnézni, hogy már ötödik éve lakik abban a kis kamrában.

Péntek Albinnak nehezére esett a légzés. Csak intett a nénikének, hogy lépjen be hozzá, elvette az iratait, megadóan tanulmányozni kezdte. Az anyóka illedelmesen ült mellette, mintha templomban ült volna, ujjait összekulcsolta az ölében. Pénteknek az jutott eszébe, hogy ha a bronz tintatartóval hirtelen fejbesújtaná az asszonyt, a bíróság valószínűleg csak enyhe ítéletet szabna ki rá. Közben átolvasta a papírokat, fáradtan visszaadta, és mélyet sóhajtott.

— Nénike, drága, — szólt nagy önuralommal. — Ez világos. Úgynevezett haszonállatot, mint például lovat, sertést, ez esetben kecskét, nem szabad a városban tartani. Ez általános rendelkezés, és még ha hozzám tartozna, akkor sem tudnék semmi okosat kitalálni a kecske védelmére.

Az anyó tagadólag rázta a fejét.

— A doktor úr igazolni tudná a tisztifőorvos úr előtt, hogy az a gyámoltalan kecske nem árt senkinek, ez ki van kötve naphosszat a sufni oldalához, nem kószál az szanaszerte, meg az a szerencsétlen asszony is óvja, nem enged a közelébe se gyereket, se felnőttet. Tessék csak elmenni, és meggyőződni róla, főorvos úr.

Péntek úgy érezte, hogy apró ütések érik a tarkóját. Kábultan nézett az asszonyra.

— Nem vagyok főorvos — mondta rosszkedvűen —, nem vagyok doktor. Semmiféle igazolást nem tudok adni a kecskéjüknek. Értse meg végre, hogy nem vagyok illetékes!

A néni szemét máris elfutotta a könny.

— Nincsen nekem senkim, aki illetékes volna! — kiáltozta, és fejhangon sírt hozzá. — Nem törődnek sehol az emberrel, csak az újságban írják, közben pusztuljon el a szegény asszony!

— Az isten áldja meg! — állt fel elkínzottan Péntek Albin. — Majd én felhívom a Tanácsot, és beszélek velük, csak ne síránkozzék itt nekem! Menjen el szépen, és majd levélben értesítem azt az özvegyasszonyt.

A nénike könnyein át máris mosolygott.

— Köszönöm, drága főtanácsos úr. Tetszik látni, hogy csak egy kis jóindulat kell. És tessék igazolni, hogy az a kecske senkinek sem árt.

Péntek Albin aznap nem ebédelt, nyomasztó fejfájás kínozta. Délután felhívta a tisztiorvosi hivatalt özvegy Muhi Pusztáné ügyében, majd korán hazament, bevett két altatót és lefeküdt. Álmában egy kecskét talált hivatali szobájában, amint a féltve őrzött leveleket eszegette.

Amikor másnap reggel félkilenckor hivatali szobája felé sietett, azt hitte, még mindig üldözik rossz álmai. Az öregasszony ugyanis ott ült egy széken, a szobája előtt, és már messziről barátságosan mosolygott rá.

— Nem akarok a terhére lenni, kedves főtanácsos úr — mondta a matematikusnak —, de úgy gondolja az a szegény asszony, hogy talán mégis legjobb volna, ha eladná azt a kecskét, ha már egyszer a hatóságok nem szívlelik azt az állatot. Azért gondoltunk a segítségére a kedves főigazgató úrnak, mivel olyan szívesen megígérte tegnap a közbenjárását.

— De mire akarnak megkérni? — kérdezte Péntek roppant balsejtelemmel.

— Ha a kedves doktor úr vinné el azt a kecskét — mondta meggyőződéssel a nénike —, akkor nem csapnák be az árával azt a szegény özvegyasszonyt, meg aztán ő a maga lábát se bírja, nemhogy húzni tudjon egy olyan makacs állatot, mint az a kecske.

Péntek Albin ezen a délutánon kiment özvegy Muhi Pusztánéhoz, elkötötte a kecskéjét, és elhúzta a közeli téeszbe, ahol azonban nem fogadhatták be annak igazolása nélkül, hogy a kecske egészséges. A kandidátus ennélfogva másnap délelőtt tisztiorvosi bizonyítványt szerzett a kecskének, majd ismét kivezette a szövetkezetbe, ahol most már átvették, s ki is fizették az árát. Péntek Albin elszámolt az özvegyasszonnyal, s könnyű szívvel tért vissza tudományos munkájához.

Másnap reggel ott ácsorgott a fejkendős nénike Péntek hivatali ajtaja előtt.

— Drága főtanácsos úr — nézett fel rá meleg szeretettel —, azért jöttem el, mert hogy olyan ügyesen intézte el azt a szegény özvegyasszonyt. Most már én is előhozakodnék egy kérelemmel, tessék meghallgatni, mennyire csúnyán kisemmizett egy betyár ember . . .

Midőn a munkatársai rátaláltak Péntek Albinra, a modern halmaz-elmélet kandidátusában már nem volt élet. A nénike ott ült mellette és szeretettel simogatta kihűlt kezét.

Somogyi Pál

Kulturális hír

Azt olvastam a Hírlapban
Egy szép, hétköznapi esten,
Rövidesen Bormúzeum
Nyílik nálunk Budapesten.

Régi, nemes fajborokból
Választék majd bőven akad,
S a kiállított tárgyakhoz,
Hozzányúlni bátran, szabad.

Nem kell ehhez jósnak
lennem,
(És suttogja is a fáma:)
Megnő nálunk hamarost a
Múzeumba járók száma!

g. sz.

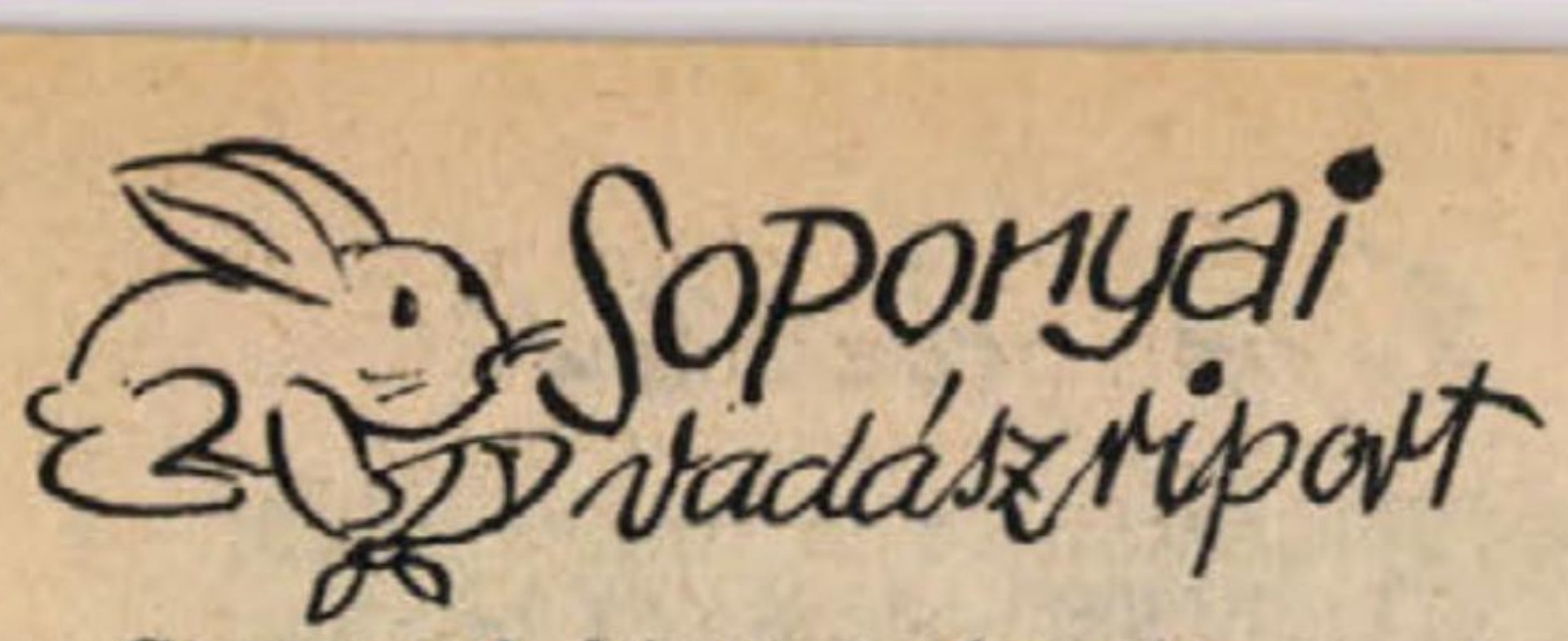

Soponyai vadászriport

Soponyai kiruccanásunk azzal kezdődött, hogy a mi kedves erdész barátaink meghívtak bennünket, újságírókat egy szezonvégí nyúlvadászatra. A meghívást bátran elfogadtuk, mert hiszen mi már a tavalyi vadászaton is álltuk a sarat. Szóval, mentünk, pedig a hófúvás minden erejét latbavetette, hogy lebeszéljen bennünket.

Mire a gyülekezőhelyre értem, már vagy húsz főnyi elszánt tollpengető vadászjelölt taposta a havat, fújta a markát, és leste az indulást. A Budapestről a soponyai nyúlmezőkig vezető porhavas utat egyrészt gépkocsin, másrészt terepjárón, harmadrészt szánkón, negyedrészt gyalogszeren tettük emlékezetessé. Megérkezvén az erdészlakhoz, vendéglátóink azon melegében kiosztották közöttünk a kisüstön főtt védőitalt, és a nagylábasban sült védőételt. Mikor aztán a szakvadászok mindnyájunkat védetté nyilvánítottak, repetaként kezünkbe nyomták a puskát és a hozzá illő színes patronokat, felraktak bennünket a harci szánokra, aztán irány a nyúllepte csatatér.

A cél előtt vagy ötven méternyire hirtelen megtorpant a menet, mert az egyik napilapunk félnehézsúlyú vadászbajnok jelöltje alatt eltörött a könnyűsúlyú szánkó. Hála a jóságos anyaföld hópehely dunnájának, kiborult vadászunknak kutyabaja sem történt, csak éppen egy kicsit meghóemberesedett. Ennek aztán a későbbiek folyamán igen nagy hasznát vette. A kocavadászok által gyengéden megserétezett tapsik ugyanis hazai hóembernek vélték a hóval panírozott vadászt és menedékjogot kérve, valamennyi az ő parcellájára bicegett és megadta magát a szezonvégi vadásznap hősének.

Az elszánt vadász-kollektíva közel négy órán keresztül dagasztotta a havat, és lőtte halomra a zárókörbe hajtott nyulakat. Mikor bölcs hadvezetőink észrevették, hogy a rosszul felszerelt újságíró-különítmény valamennyi harcosa a fagypont alá süllyedt: lefújták a meccset...

A szezónvégi vadászat végeredménye a hivatalos számlálás után így festett: 1 fogoly, 180 nyúl, 16 fácánkakas és 3 fácántyúk. Eltűnt: 3 gyapjúsál, 16 zsebkendő, 2 cigarettaszipka, 1 pipa és több ezer lábnyom. Az avató bizottság tizenöt jelöltet vesszőzött vadásszá.

Bernáth Ede

New-Yorkban

Erdei Sándor rajza

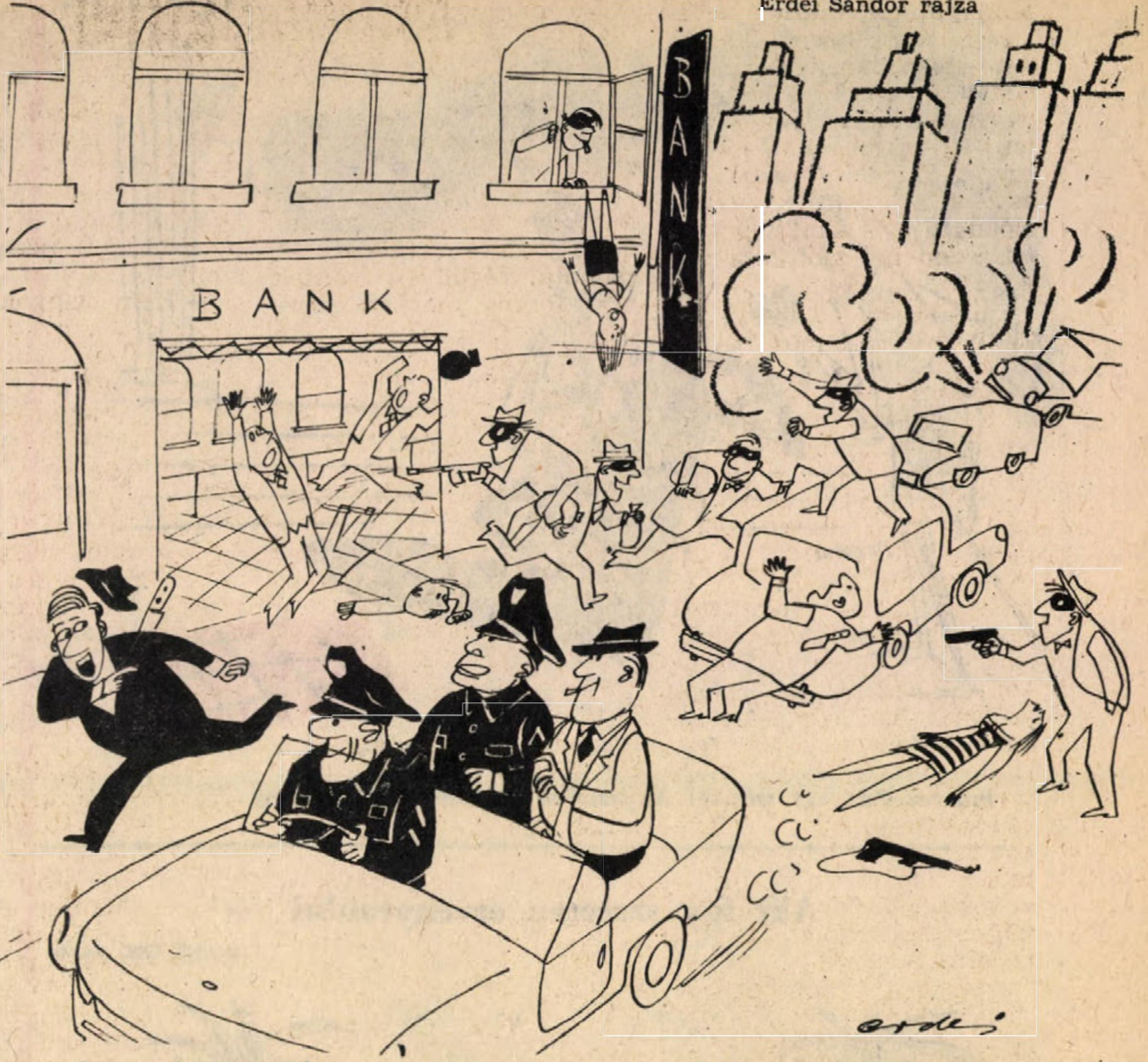

– Segítsenek, őrmester!
– Most nem érünk rá! Házkutatást kell tartanunk egy kommunistagyanús egyénnél...

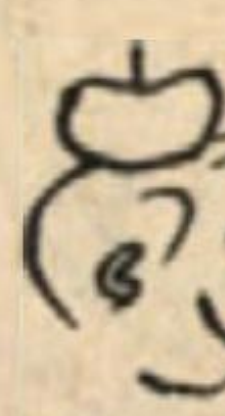

Családi idill

Mostanában estidőben
Perceink oly vigan telnek:
Leülünk a tévé mellé
És drukkolunk Wilhelm Tellnek,

Betoppan a társbérlőnk is,
Ki fiát szokta áthozni,
Rendszerint ilyenkor kezdjük
Gesslert hangosan átkozni...

Szilágyi György

Az első trösztösítés

Schwott Lajos rajza

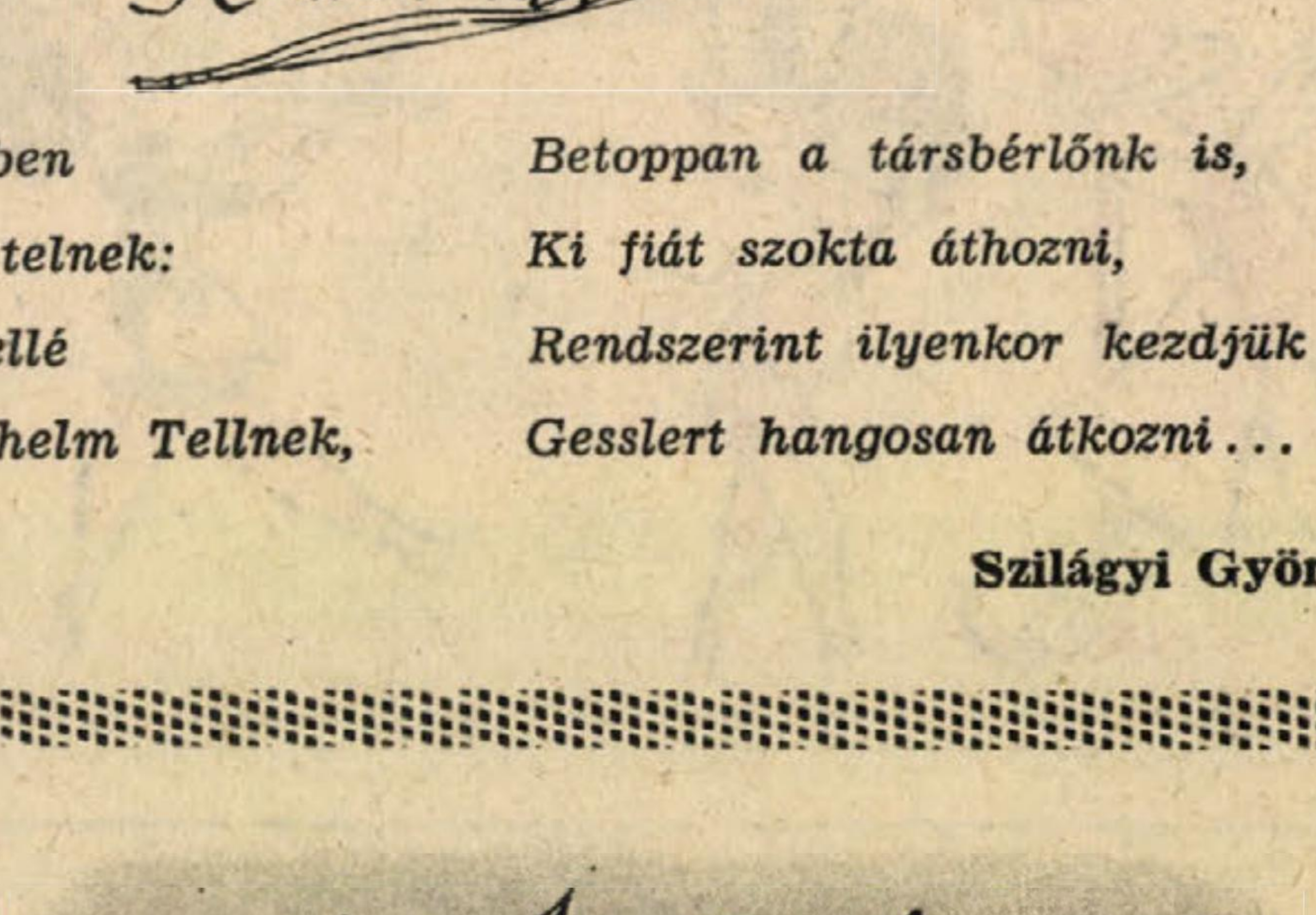

Bimbózó szerelem

Toncz Tibor rajza

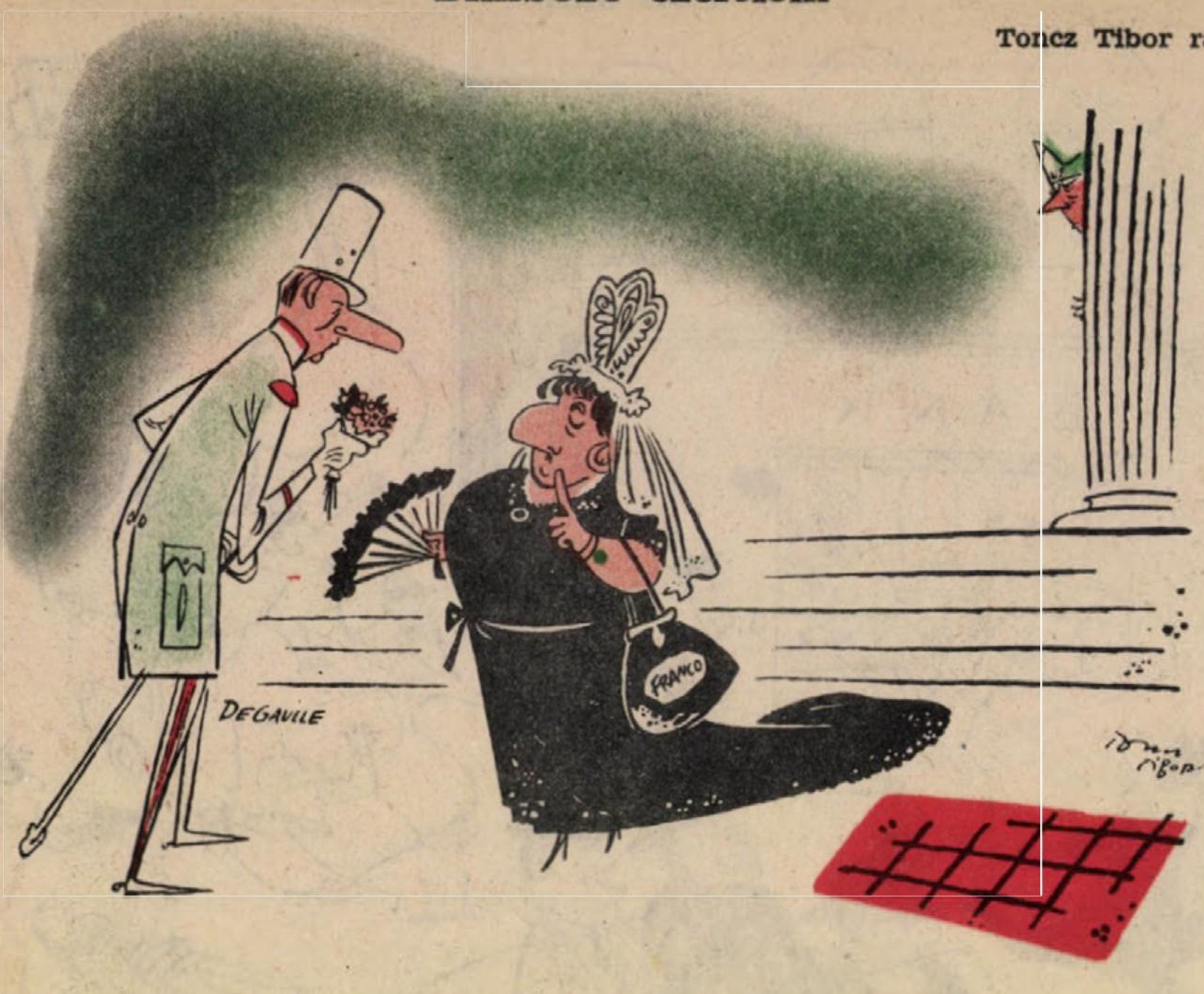

Franco: Pszt, egy szót se! Az amerikai barátom rém féltékeny . . .

Aki így szeretne érvényesülni

Szegő Gizi rajza

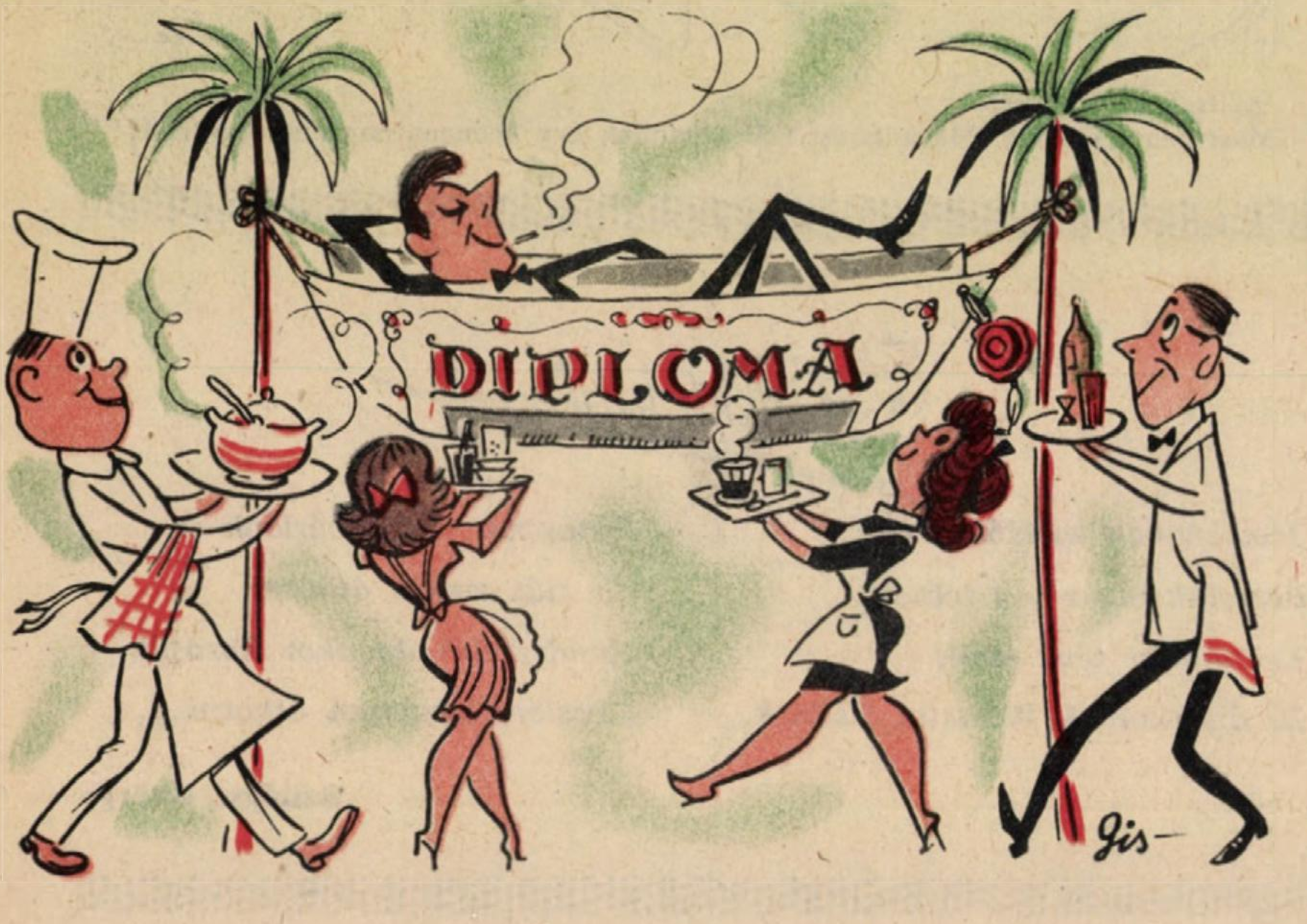

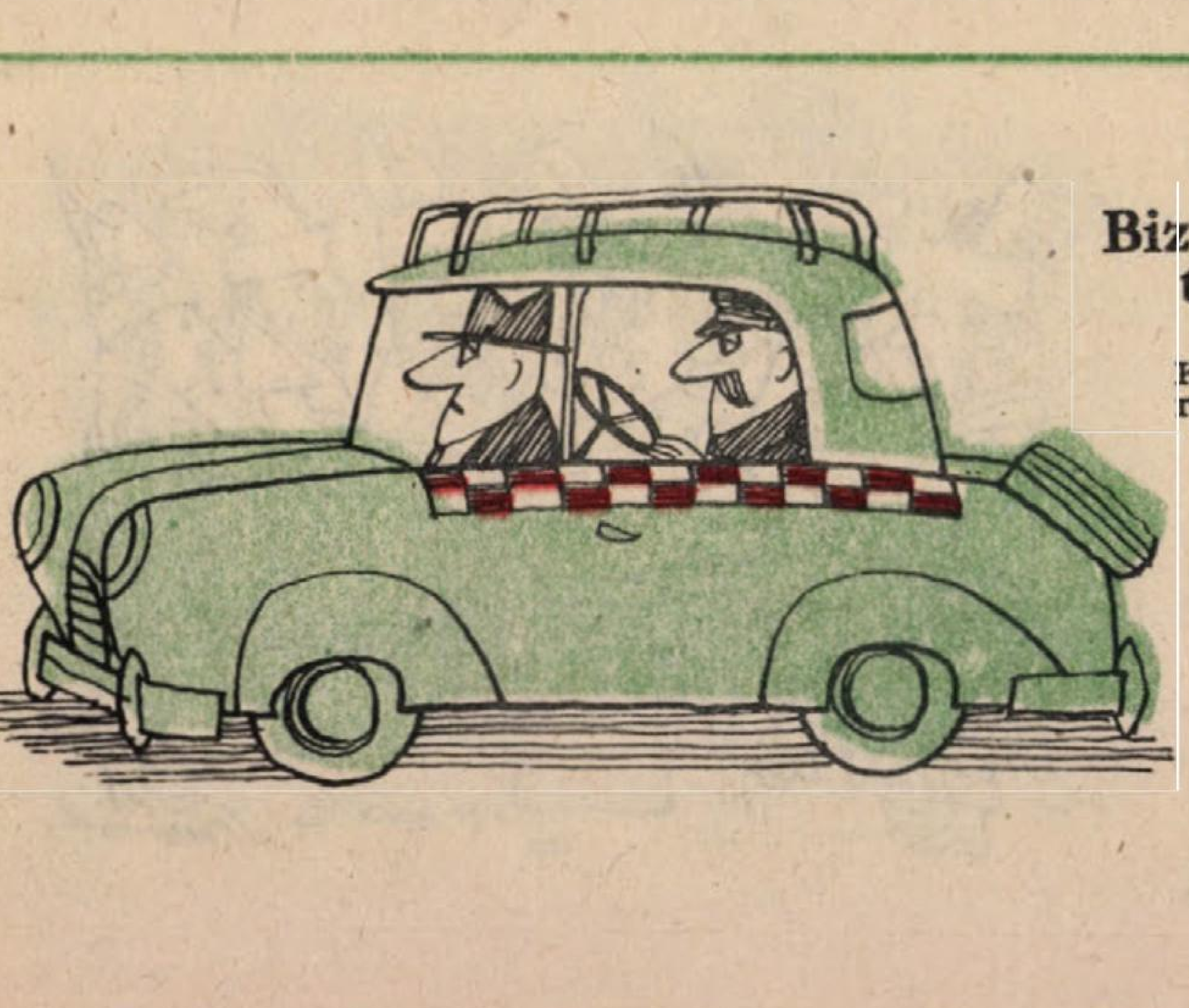

Biztonsági taxi

Kaján Tibor rajza

Ezt olvastuk

MIT MOND A KUTYA?

Az Esti Hírlap rendőrkutyáról ír, mely a hátára szerelt rádió *adó*-vevőkészülék útján kapja utasításait a gazdájától. A készüléket nyilván azért látták el adóberendezéssel is, hogy a kutya a nyomozás során észlelteket haladéktalanul közölhesse a gazdájával.

BIZMUTKÁSÁT A TEVÉNEK!

Az Ország-Világ regényes csempészhistóriát közöl: leleményes kábítószercsempészek plasztiktasakokba töltik a heroint, a tasakokat pedig tevékkel nyeletik le, hogy így juttassák át dugárujukat a határon. Ez ellen már csak egyetlen módszer lehet hatásos – jegyzi meg a cikkíró – *megröntgenezni* a tevéket. Mivel sem a heroin, de a plasztiktasak nyomán sem keletkezik árnyék a röntgenernyőn, az illetékes vámszaki hatóságok alighanem megkérték a tevéket, hogy a heroin mellett fogyasszanak némi bizmutkását is, mely esetben a röntgenezés már eredményesnek ígérkezik.

MIRE JÓ A TULIPÁN?

A Népszava tudományos rovatában a fémjelző tulipánokat ismerteti, melyek csak nagymennyiségű *ónt* tartalmazó talajon virulnak, így *ólmot* és *cinket* tartalmazó ércek nyomára vezethetnek. Az analitikus vegyészmérnökök tulipánokkal való helyettesítése népgazdasági előnyökkel jár, hiszen csökkenti az érckutató vállalatok béralapját, lévén a tulipán olcsóbb, mint a vegyész. Abba azonban nehéz belenyugodni, hogy a tulipánok *ón*igénye a talaj *ólom-* és *cink*tartalmával van összefüggésben, az ólom ugyanis pontosan annyira ón, mint amennyire tulipán a kémikus.

Dr. Árgus

E heti hirdetésünk

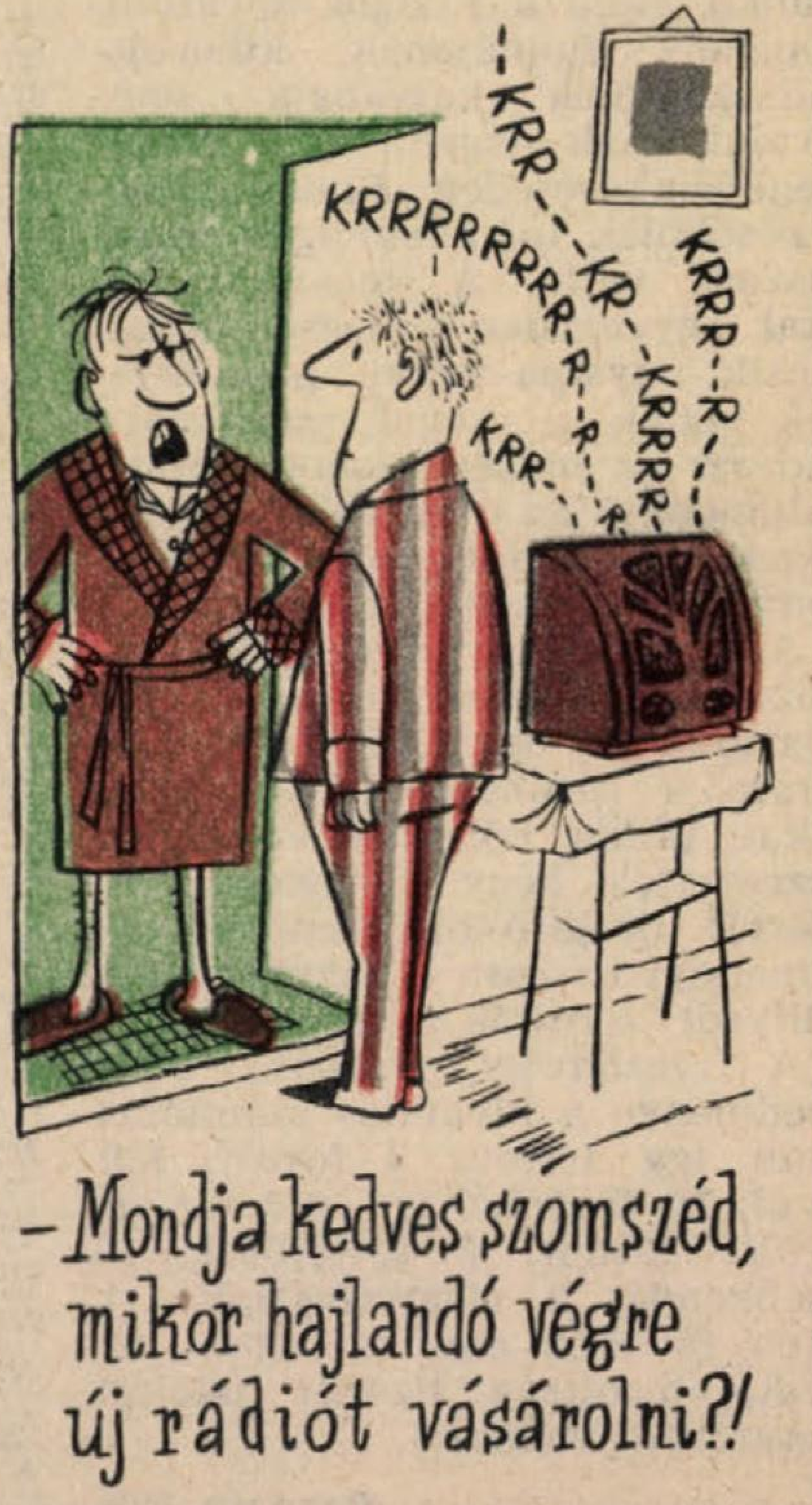

– Mondja kedves szomszéd, mikor hajlandó végre új rádiót vásárolni?!

Kapuzárás után

Schwott Lajos rajza

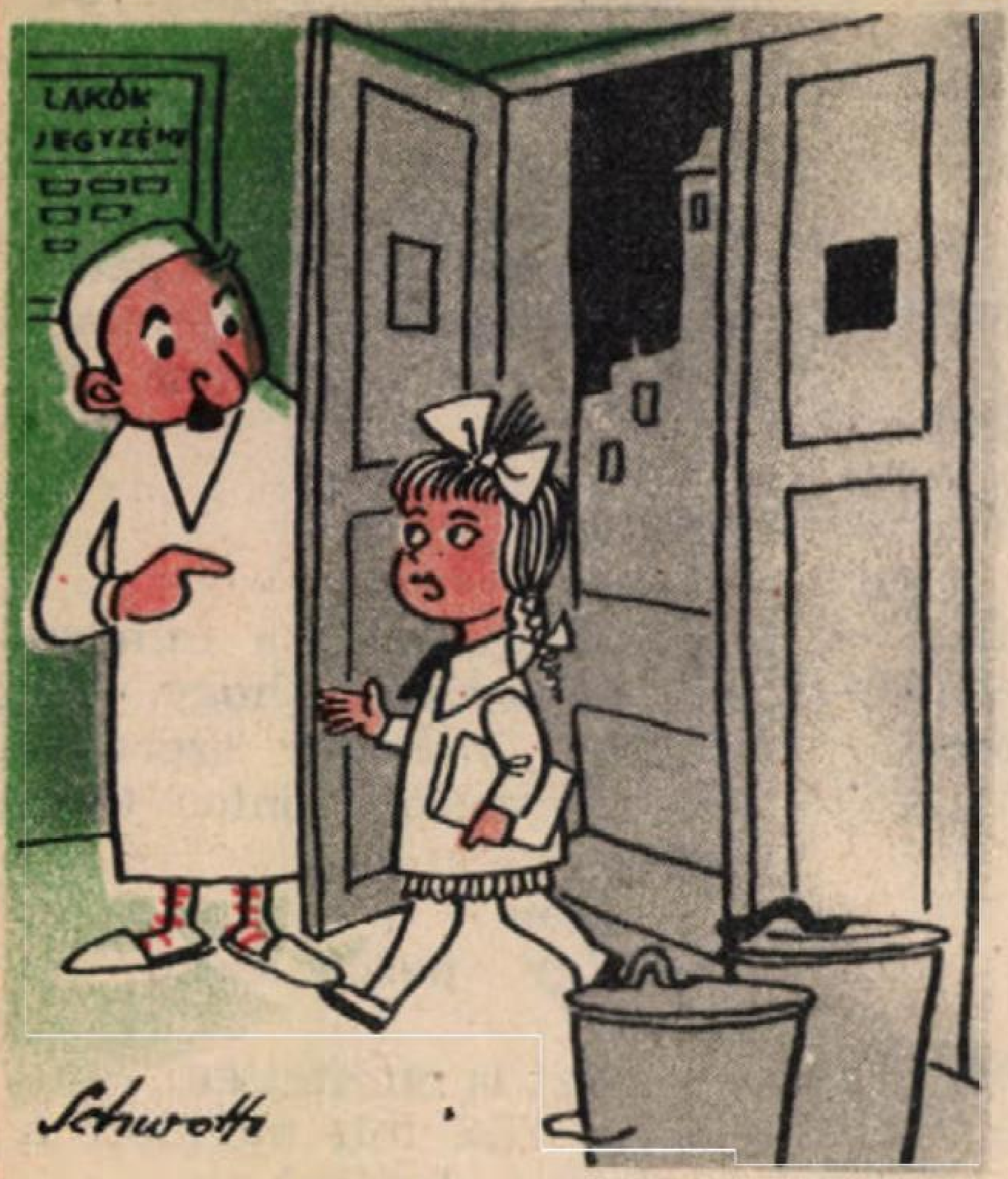

– Anyuék már hazajöttek?

Tapasztalatcsere

Erdei Sándor rajza

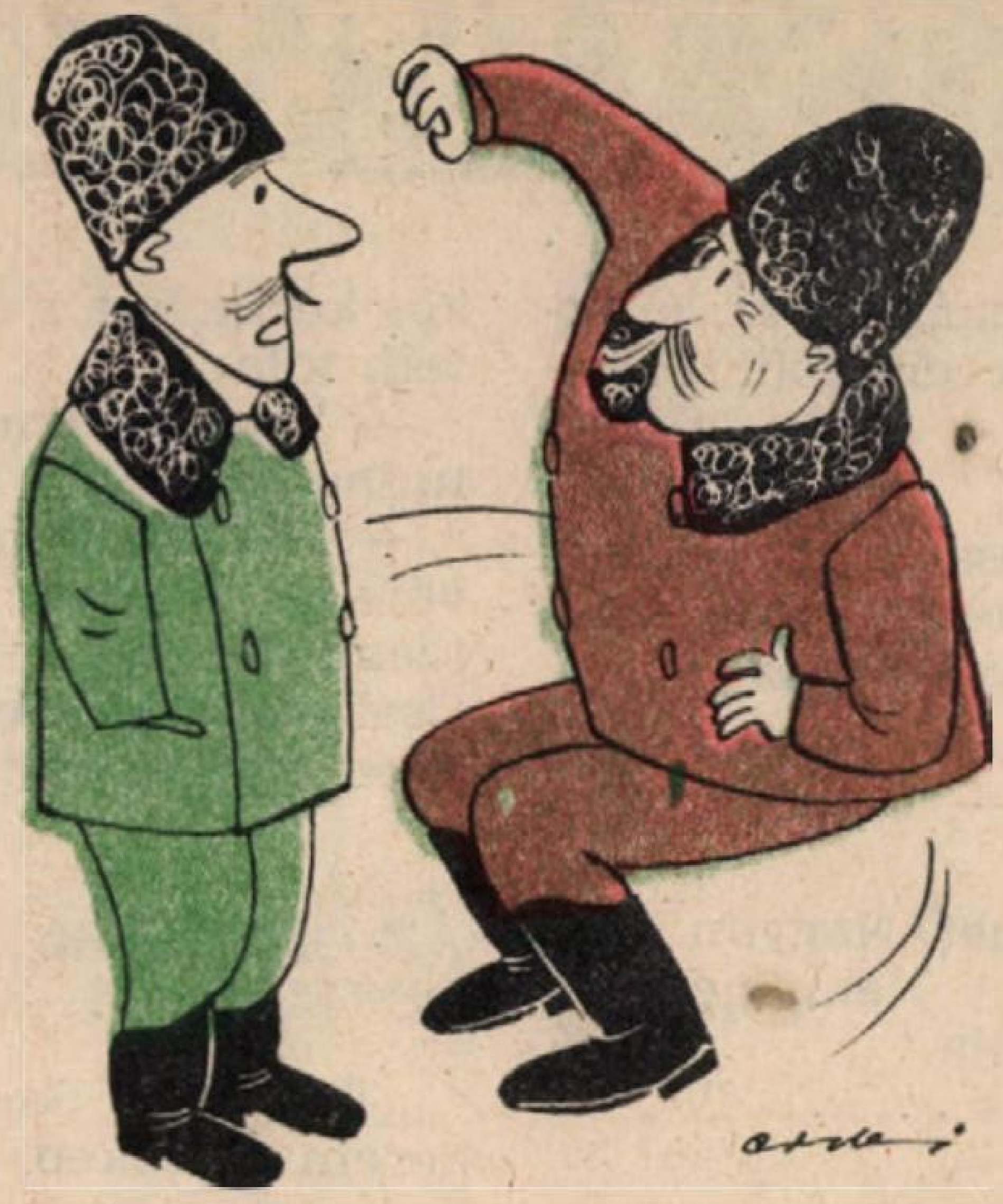

– Akárhogy is nézem, koma, ez nem madison, hanem csak közönséges twist...

Csomagolástechnika

Vasvári Anna rajza

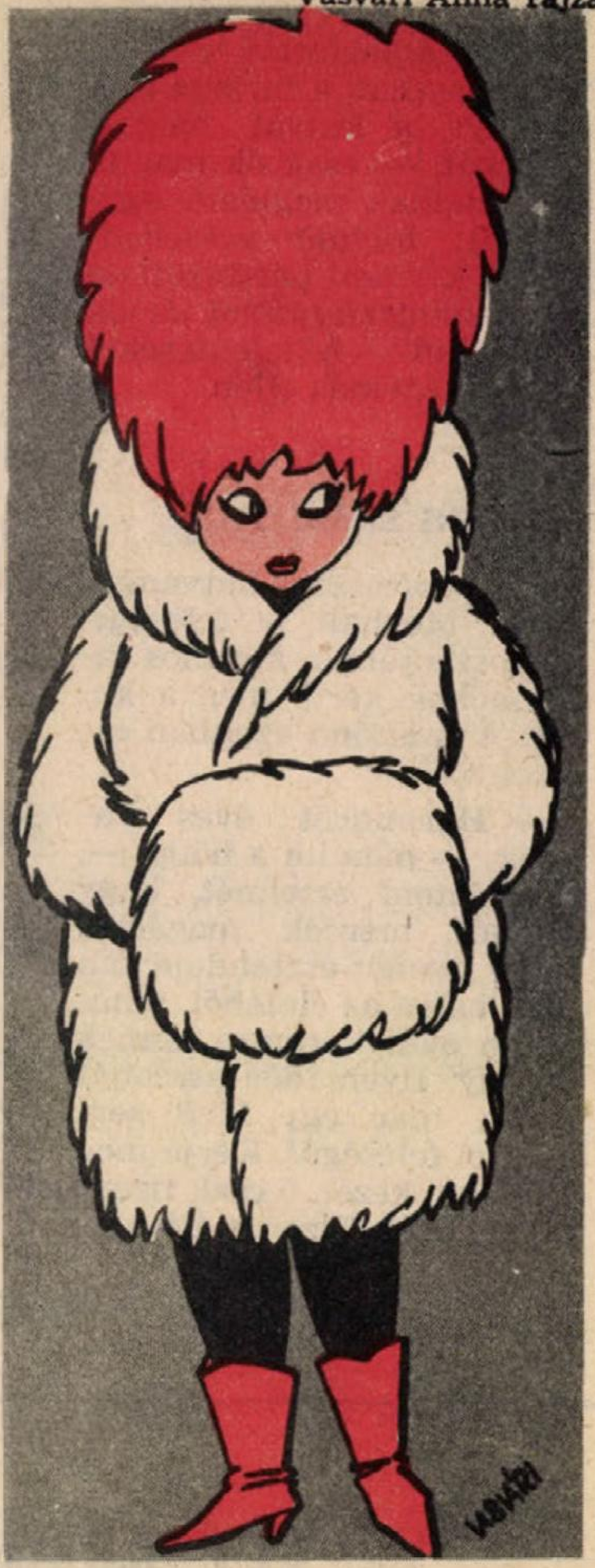

Jelmezbál

Toncz Tibor rajza

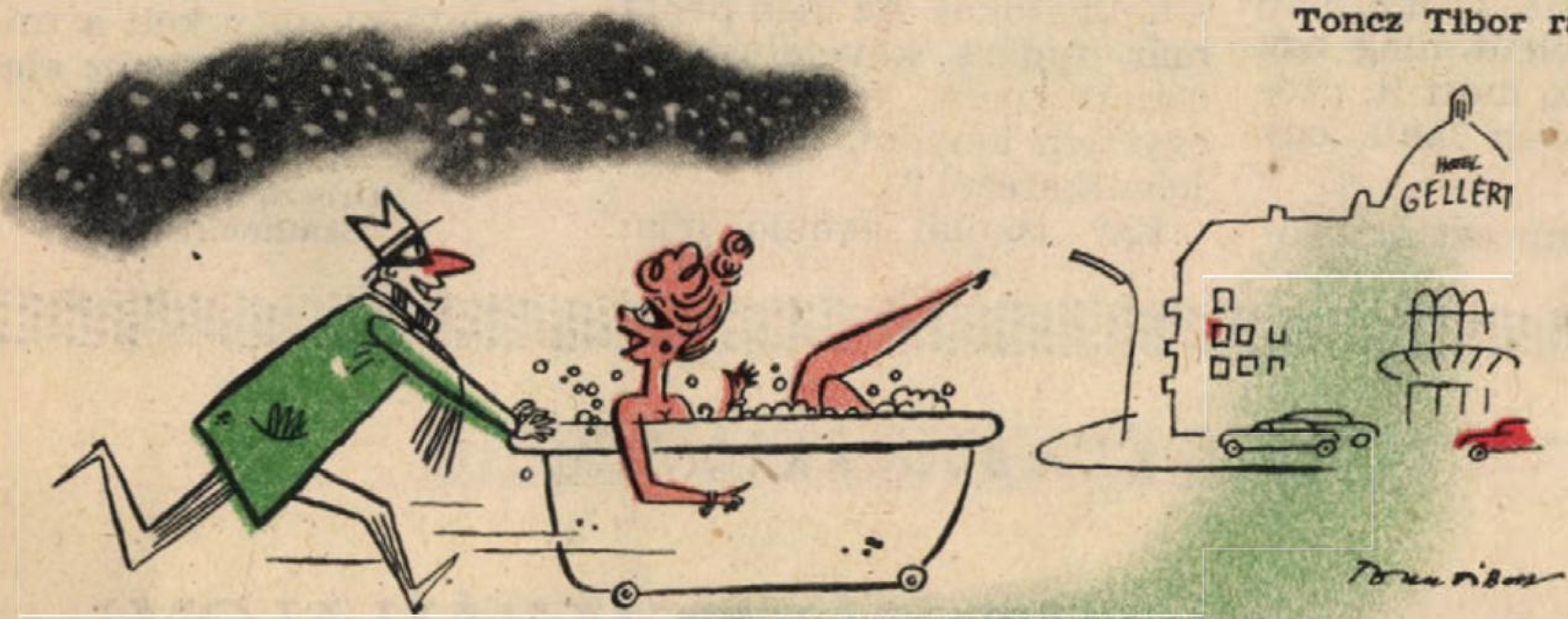

– Azt hiszem, Jenci, hogy állati sikerem lesz! ...

Pesti tudósítónktól

A magyar nyelv fejlődése különösen a fővárosban figyelhető meg. Olyan új fordulatokkal gyarapszik, amelyek színesebbé világosabbá, egyre finomabban árnyalttá teszik a számunkra legszebb és legjobban érthető nyelvet. A páratlan szépségű hasonlatok születése egyetlen más metropolisban sem képzelhető el.

Fiatal barátom, Béla, például így beszélt egyik kollégájáról, aki gőgös, felfuvalkodott, nagyzoló:

– Úgy csinál, mintha ő nyalta volna hegyesre a piramist!

Akinek csak egy szikrányi képzelőereje van, az kellőképpen tudja méltányolni e hasonlat átfogó fenségét!

*

S ha már a nyelvészkedésnél tartunk, hadd számoljak be egy másik élményemről is. A rádió egyik esti krónikájában valaki a csomagolástechnika néhány kérdéséről nyilatkozott, s a többi között ezt a figyelemreméltó mondatot sugározta szét az éter hullámain:

– A fóliákat döntően cukorkák csomagolására használjuk.

Istenem, döntően... Volt egy korszak, amikor döntően alakult mindennapi életünk. Reggel döntően felkeltünk, döntően megreggeliztünk, majd döntően villamosra szálltunk, s ha a kalauz azt kérdezte, hogy milyen jeggyel szolgálhat, azt mondtuk neki, hogy döntően átszállójeggyel.

Ha életünk döntően megváltozott is, jobban kellene őriznünk értékes nyelvemlékeinket.

*

Irodalmunkban helyenként eluralkodott a szerénység. Ilyen címek olvashatók: „Előszó helyett”, „Bírálat helyett”, „Hozzászólás helyett”. Helyes lenne ezzel a megkapó szóhasználattal más hiányosságok műfaját is meghatározni, mint például: „Regény helyett”, „Vers helyett”, „Színdarab helyett”.

f. l.

Vannak egészen furcsa dolgok

ÉGI HAL

A franciaországi Angerban egy Pierre Martin nevű földműves megrázott egy almafát, s nagy meglepetésére egy félkilós ponty esett le a fáról. Monsieur Martin jobban elcsodálkozott, mint annakidején Newton.

Sokan már csodáról beszéltek, míg végül egy szemtanú elmondta, hogy látta, amint a halat egy ügyetlen madár ejtette ki a csőréből. Ezzel szétfoszlott a pontyfa legendája.

Operettszerzők

Balázs-Piri Balázs rajza

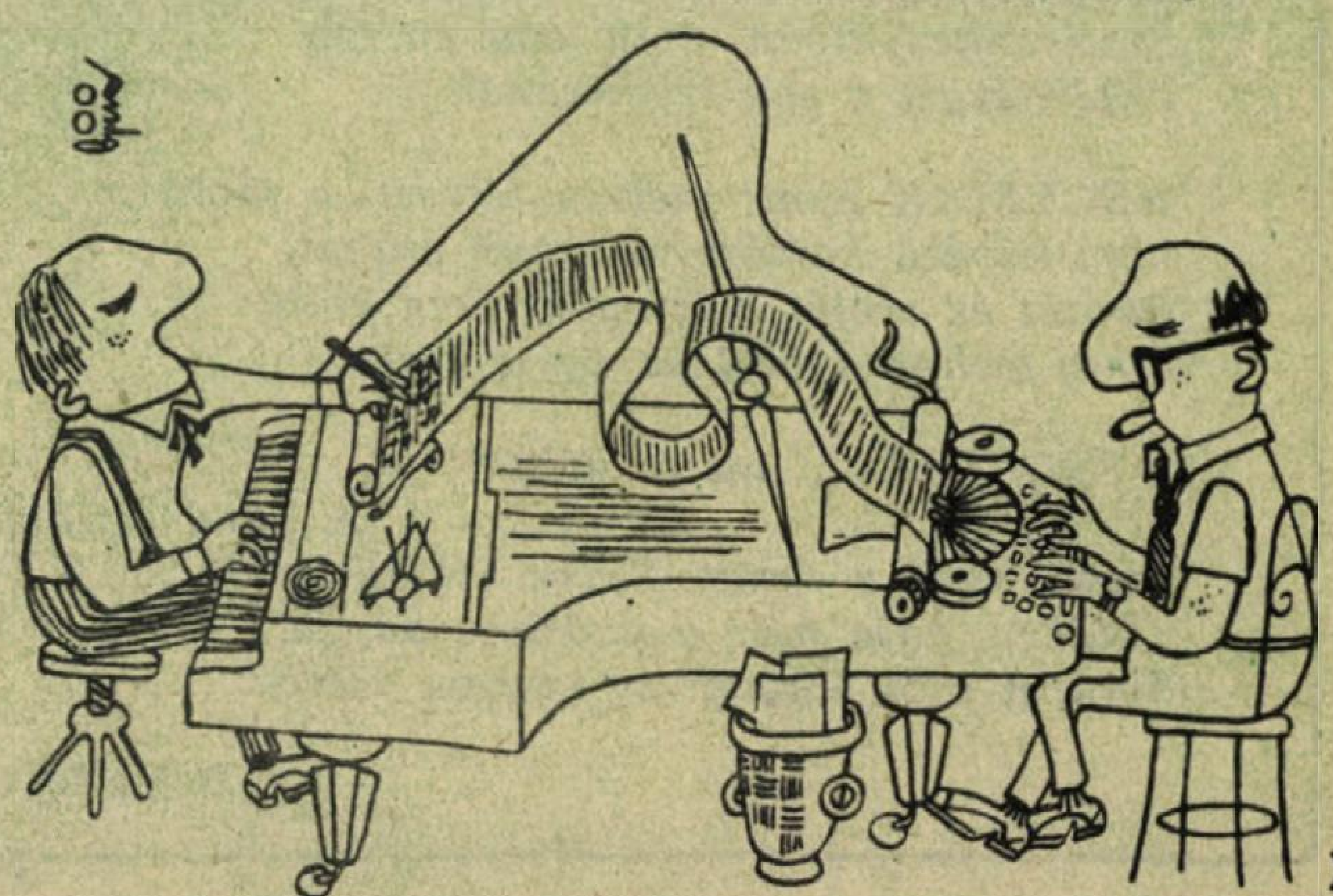

SZEMJON NARINYANI

Kis ügyek

BARÁTSÁG

Az állatkert tudományos munkatársai nagyszerűen összebarátkoztatták a rókát meg a nyulat, a farkast és a bárányt, a kutyát meg a macskát — csak ők maguk nem tudnak meglenni egymással: folyton veszekednek, a kerületi pártbizottságot, a minisztériumot járják állandóan: feljelentéseket tesznek egymás ellen.

PONTOS SZÁMÍTÁS

T. professzor hatvankét éves. Meghalt a felesége. Szomszédjának, a csinos tanítónőnek kérte meg a kezét. A tanítónő azonban kikosarazta.

— Harmincöt éves vagyok — mondta a hölgy —, nem látom értelmét, hogy férjhez menjek magához. Vagy tizenöt esztendeje van még hátra az életéből, tehát ötven éves koromra lennék özvegy. Ilyen idős asszonyt pedig már egy férfi sem vesz el feleségül. Kérje meg a húgom kezét, ő csak tizenkilenc éves. Tizenöt év múlva harmincnégy lesz, s akkor még szerelemből is férjhez mehet a maga örökségével.

T. professzor gondolkodott egy ideig, aztán elvette a tanítónő húgát.

— Na és — kérdeztem a tanítónőt —, boldogan él a húga?

— Hogyne! Nagyon. Kocsija van... Nem, nem kicsije. Kocsija.

BÜSZKESÉG

Naponta hallottam ismerősömtől:

— Z. művész nevében írtam cikket. Ma T. igazgató aláírásával jelent meg egy írásom. Sietek, mert R. professzor nevében kell egy cikket írnom.

Megelégeltem ezt az örökös kérkedést, s megkérdeztem tőle:

— Tolsztoj nevében is tudna írni?

— Lev Nyikolájevics nevében? Tudnék — felelte szemrebbenés nélkül. — Csak nem egyezne bele. Nagyon büszke volt az öreg.

AZ OLVASÓK LEVELEIBŐL

„Tisztelt Szerkesztőség, kérem, intézkedjenek. A Tőzegipari Főiskolán teljes zűrzavar, fejetlenség uralkodik. A múlt évben, amikor a szomszédunk fia beiratkozott oda, még kettes osztályzatokkal is felvették a hallgatókat. Az idén pedig már tudást követelnek, s emiatt nem fogadták el egyetlen lányom, Klavgyija jelentkezését."

Egy iskolai tanuló írja: „Sehogysem megy a fejembe, miért örül jobban a mama egy meg nem érdemelt ötösnek, mint egy megérdemelt kettesnek."

„Tisztelt Szerkesztőség, hol az igazság? Baranov feleségét bekapcsolták a villanyhálózatba, engem pedig nem, pedig az én férjemnek nagyobb szüksége lenne rá."

EGY PERC

— Megmondta a miniszter elvtársnak, hogy Viszoczkij mérnök szeretne vele beszélni fontos ügyben?

— Igen.

— Egy perc lenne az egész.

— Ezt is említettem.

— No és, mit mondott a miniszter elvtárs?

— Azt felelte: „Majd ha több ideje lesz Viszoczkij mérnöknek, akkor fogadom. Abban az ügyben pedig, amelyet egy perc alatt el lehet intézni, nem kell a miniszterhez jönni, ahhoz elegendő az irodavezető is."

(Oroszból fordította: Szathmári Gábor)

---

a körlevél

„... Körlevelet írunk. Gyorsba írja, Edit!"
vakkant mérges hangon reggel a vezér.
„Fegyelmi vétségként közhírré tétetik,
kávét főzni tilos ezér meg ezér:

ELŐSZÖR is sérti a munkafegyelmet,
lazaságot szül, sőt demoralizál.
Kávézgatás közben fölösen fecsegnek,
ebből ered aztán a tengernyi kár.

MÁSODSZOR: mi jogon használják a villanyt?
A népvagyonból orozzák potyán.
Tudja, hány kilowatt, ami így elillan?
Sosem térítik meg, — pedig ez sok ám!

HARMADSZOR: az idő... Legalább félóra,
amíg főznek, isznak. A munka meg áll!
Statisztikát kíván, amit egy év óta
elfeketézget a sok lébenkanál.

NEGYEDIK pont: méltán felkelti a többi
nem-kávézó kartárs rosszalló szavát.
Pénzét és erejét mért pont erre költi,
amíg otthon spórol az egész család!

ÖTÖDSZÖR... mit is még?" —
A hang elakadoz,
fáradt már a vezér. Szava megtörik:
„Edit... adja már a szokásos adagot.
Hanem erős legyen: és nagyon rövid."

Bedő István

LE A BÜROKRÁCIÁVAL!

EZT MÁR NEM VÁLLALOM!

A legtöbb figyelmeztető tábla ésszerű, szíves-örömest teljesíthető rendelkezést közöl. Van azonban egy olyan tábla is — a mozikban látható —, amelynek szövege nyugtalansággal tölt el és ellentmondásra ingerel. Ez pedig a „Tűzrendészeti házirend a közönség részére."

Így szól: „A gépházban előforduló tűz esetén maradjunk nyugodtan a helyünkön, várjuk be a nézőtéren megjelenő üzemvezetőt és annak értesítését, hogy az előadás folytatódik-e, avagy sém!"

Hát lehet ezt a kérést teljesíteni? Csak részben lehet. Annyit bízvást megígérhetek, hogy az előforduló tűz esetén egy ideig a helyemen maradok (mert véletlenül kötélidegeim vannak) — és egészen addig ülök zsöllyémben, amíg a lángnyelvek nem kezdik nyaldosni a tarkómat. Akkor azonban nyugodtan felkelek, elhagyom a helyemet és pánik nélkül hazamegyek. Vagy pedig segítek az időközben megérkezett tűzoltóságnak. De hogy az üzemvezető megjelenését és annak értesítését is bevárjam —, azt már ne kívánják tőlem!

Nem azért nem várom be az üzemvezetőt, mert nem érdekel „annak értesítése" (ha jó a film, még üszkös romok között is szívesen végignézem) — hanem inkább azért, mert nyilvánvaló, hogy a gépházban előforduló tűz legelőbb magát a filmet emészti el! A „folytatódik-e, vagy sem" alternatívát tehát nyilván hamisan — pusztán a tetszetősség, a retorikus fordulat kedvéért — alkalmazták a tűzrendészeti litterátorok. Napnál is világosabb, hogy ezzel megtagadták az intő táblák irodalmának alapvetően realista szellemét.

Voltaképpen csakis azért nem várom be az üzemvezető megjelenését.

Cs. M.

Soronként 3 forint

Kémeri Sándor munkavállalónk szabadságáról január 13-án a hófúvás okozta közlekedési akadályok miatt csak egynapos késéssel tudott megjelenni munkahelyén. A késedelmet, mivelhogy ez így dukál, a községi tanáccsal kívánta igazolni.

Álmosd község VB elnöke erre a négysoros, akadályt közlő igazolásra, 12 forintos okmánybélyeget ragasztatott Kémerivel. Bár az igazoláson két aláírás és három körpecsét is van, a soronkénti háromforintos „büntetést" mégis sokalljuk.

Tüzelőanyagkeresk. V.
Brikettüzeme
XIII., Északi pályaudvar

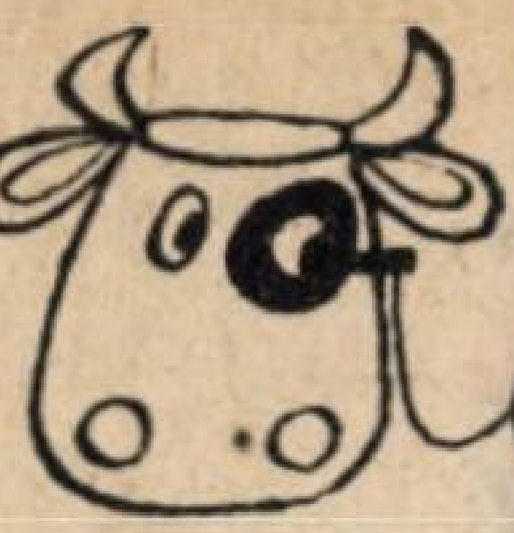

a monokli

A monokli, mint tudvalevő, régen kiment a divatból és ma már csak azok a nevezetes szimmentáli tehenek hordják, amelyeknél a tarkabarka foltok egyikét éppen a szem köré kanyarította a természet. Bojtor Jani háztáji tehene ennek a monoklinak köszönhette, hogy a születését tanúsító marhalevélre Bojtor Jani az előkelő Baromessz nevet jegyeztette be. Ezenfelül még igen szerencsés marha hölgynek is számított a Baromessz, mert Bojtor Jani a Falugyöngye tsz állatgondozója volt. Egy állatgondozóhoz pedig becsöppenni háztáji tehénnek, az körülbelül annyit jelent, mint egy jólfőző szakácsnőnél udvarlónak lenni.

Baromessz kitűnően ment férjhez és hamarosan kisborjút várt. Csakhogy ugyanakkor a Falugyöngye tsz tehenei közül is többen voltak ebben az állapotban, és az állatgondozótól nem lehet elvárni, hogy a közös istállóban nyugodtan segítse világra az új boci-nemzetséget, miközben otthon a saját tehene segítség nélkül marad. Ezért Baromessz az elnök külön engedélyével kivételképpen bevonult a közös istállóba, vagyis a világrahozatal idejére címzetes közösségi tehén lett belőle. Akkor már olyan kerek volt, mint a görögdinnye. Mondták is Bojtor Janinak:

— Meglásd, még ikreket spekulál ki neked ez a Baromessz.

Még aznap éjszaka meg is jött a boci, szemén a családi monoklival. Igaz, hogy nem ikernek sikerült, de Bojtor Jani úgy örült neki, mintha három lett volna.

És akkor szólt közbe az ördög...

Egy bizonyos Zsemle nevű tehén éppen azon az éjszakán ikrekkel ajándékozta meg a szövetkezetet. Bojtor Jani, aki ugyan már közösben volt, de mint anynyian mások, még meg-megcsusszant a közös úton, most nagyot káromkodott. Igen rosszallotta, hogy a sors nem neki, hanem a szövetkezetnek juttatta az iker-borjút, amikor a téesznek úgyis van elég.

— No, de éppen manapság mondják, hogy a sorsot kormányozni kell — csillapította a lelkiismeretét Jani.

És Bojtor Jani, az állatgondozás ötletes mestere, azonmódon megkormányozta a sorsot: felkapta az egyik iker-borjút és letette a Baromessz édes gyermeke mellé. Baromessz anyai tekintetében előbb némi meglepetés tükröződött, aztán mégis elfogadta az örvendetes tényt, hogy neki ikrei születtek.

Hanem, ahogy Bojtor Jani gyönyörködve szemlélte a szövetkezeti istállóban a megnövekedett háztáji családot, egyszerre csak elkomolyodott: a két iker nem sok hasonlóságot mutatott, ami ikreknél bizony tehénviszonylatban is szokatlan. Ám csakhamar jött a mentőötlet: a monokli. Mert ha a fogadott boci szeme köré egy szép monoklit pingálunk, nem lehet ott többé semmiféle kételkedés.

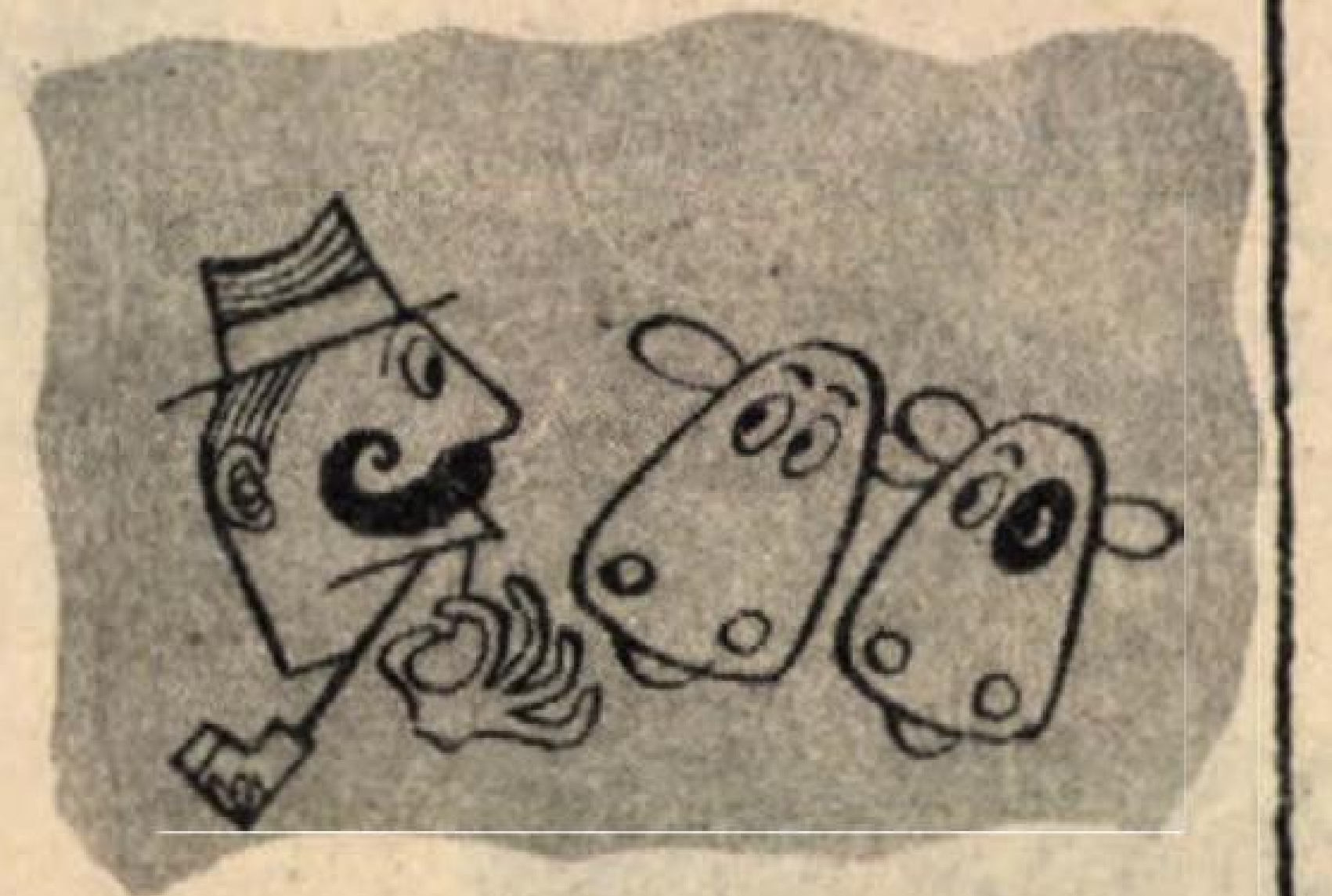

Ennek utána Bojtor Jani belekotort a pipájába, ujjára szedve azt a ragadós, koromszerű anyagot, amely faluhelyen bagó néven ismeretes, és olyan monoklit kerekített a szövetkezetből kilépett bocinak, hogy a természet se csinálta volna különbül.

Épp ideje volt, mert már későre járt a reggel és jöttek az asszonyok fejni. Persze, rögtön körülállták a Baromesszt, hiszen az ikerborjú nem mindennapos esemény.

Ekkor azonban csodálatos dolog történt. Baromessz a kettős anyai büszkeségtől eltelve, tehén-szokás szerint elkezdte a bocikat a nyelvével simogatni. És, mintha az osztó igazság vezette volna a nyelvét, először éppen az örökbefogadott boci pofáját dédelgette, gondosan lenyalva onnan a mesterséges monoklit.

Jani oldalgott volna kifelé, de az egyik asszony utánakiáltott:

— Hová mégy, te monokligyáros?

Bojtor Jani becsülete nem botlott meg soha, sem a monoklicsinálás előtt, sem utána, s így a bizalom nemsokára helyreállt. Hanem a Monokligyáros kéretlen címe úgy hozzáragadt a nevéhez, hogy azt a világ összes tehene le nem tudná nyalni róla.

Fülöp György

Beküldött RAJZOK

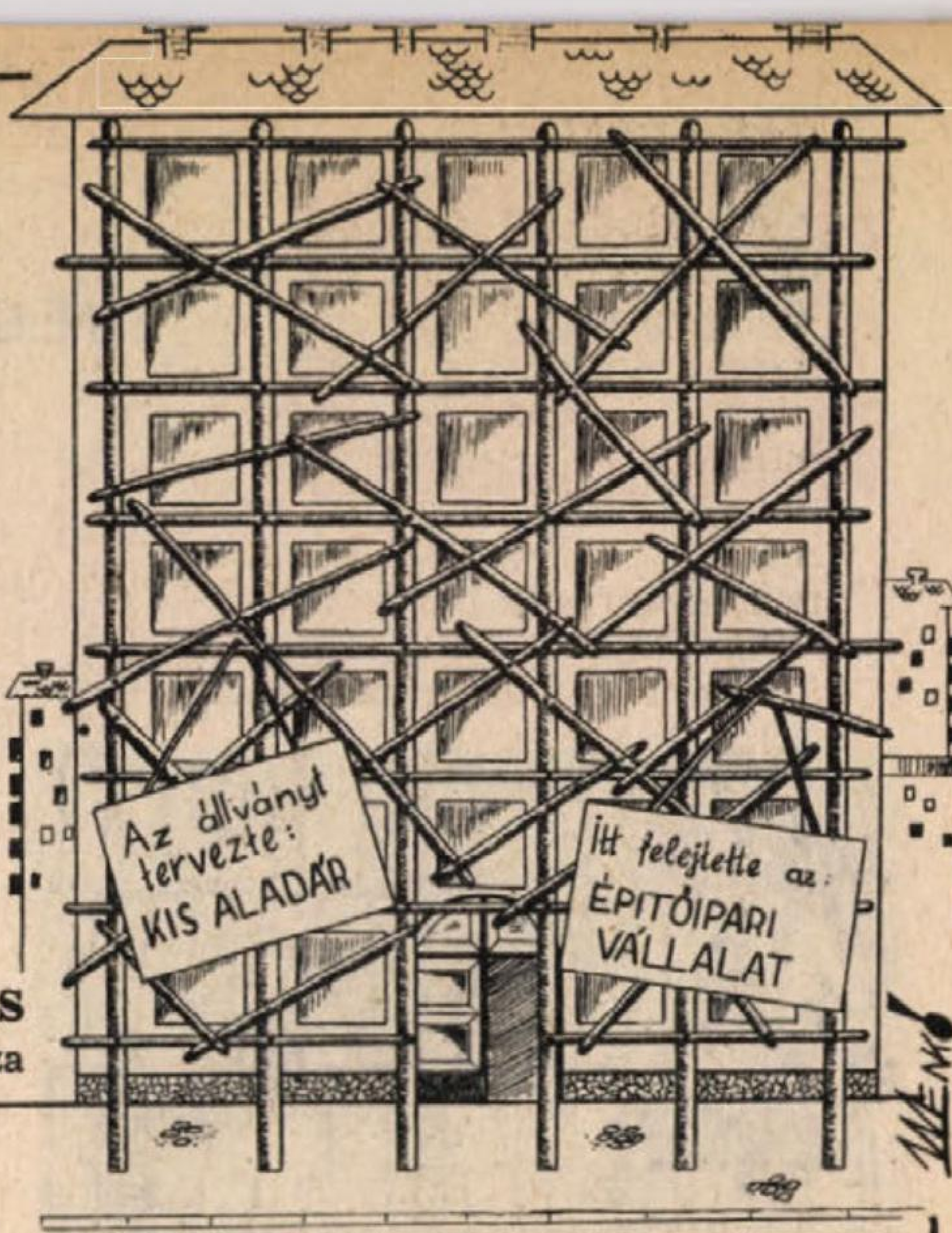
Az állványt tervezte: KIS ALADÁR
Itt felejtette az: ÉPITŐIPARI VÁLLALAT
MENKÓ

PONTOS TÁJÉKOZTATÁS
Menkó László rajza

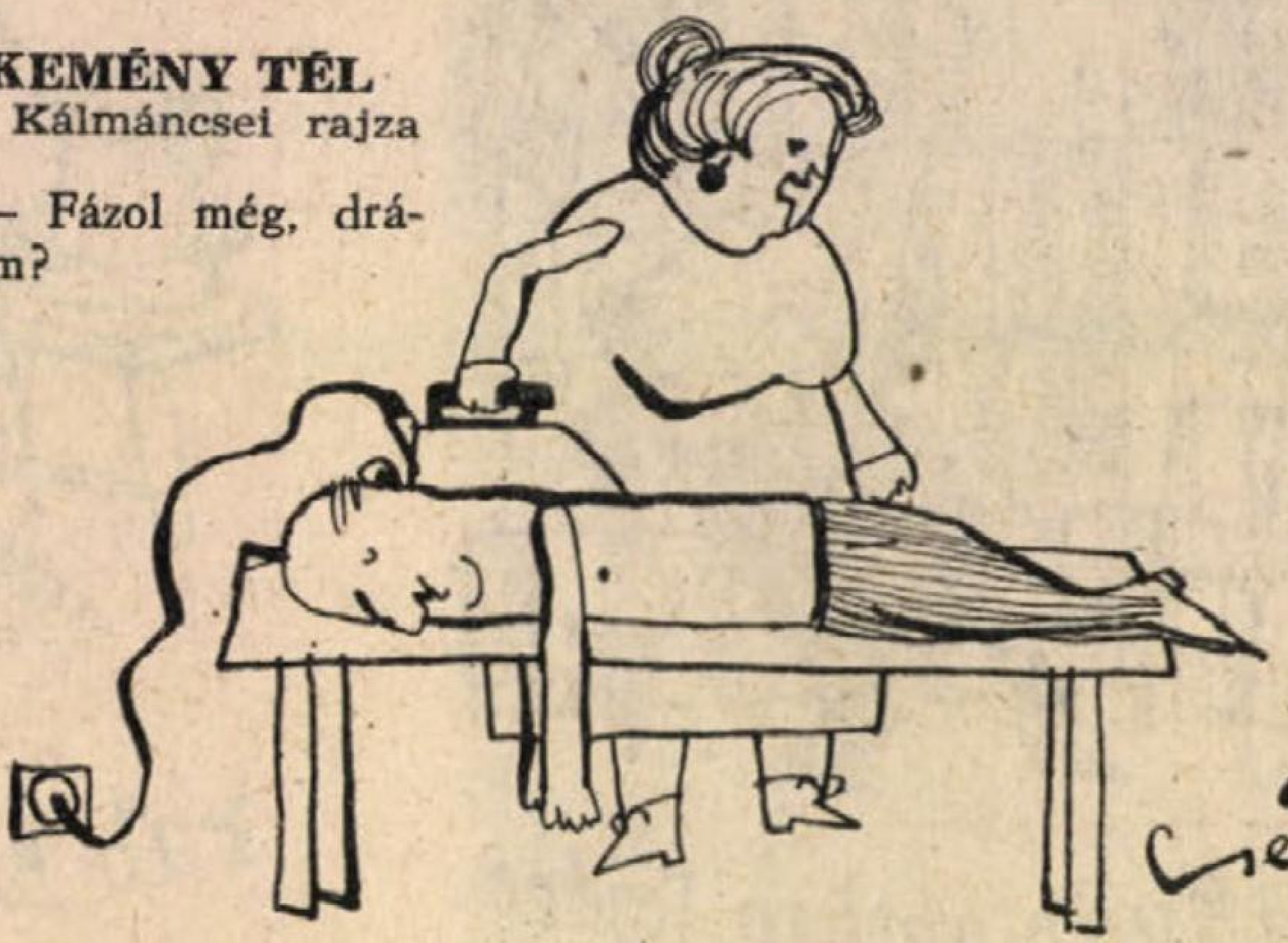

KEMÉNY TÉL
Kálmáncsei rajza

– Fázol még, drágám?

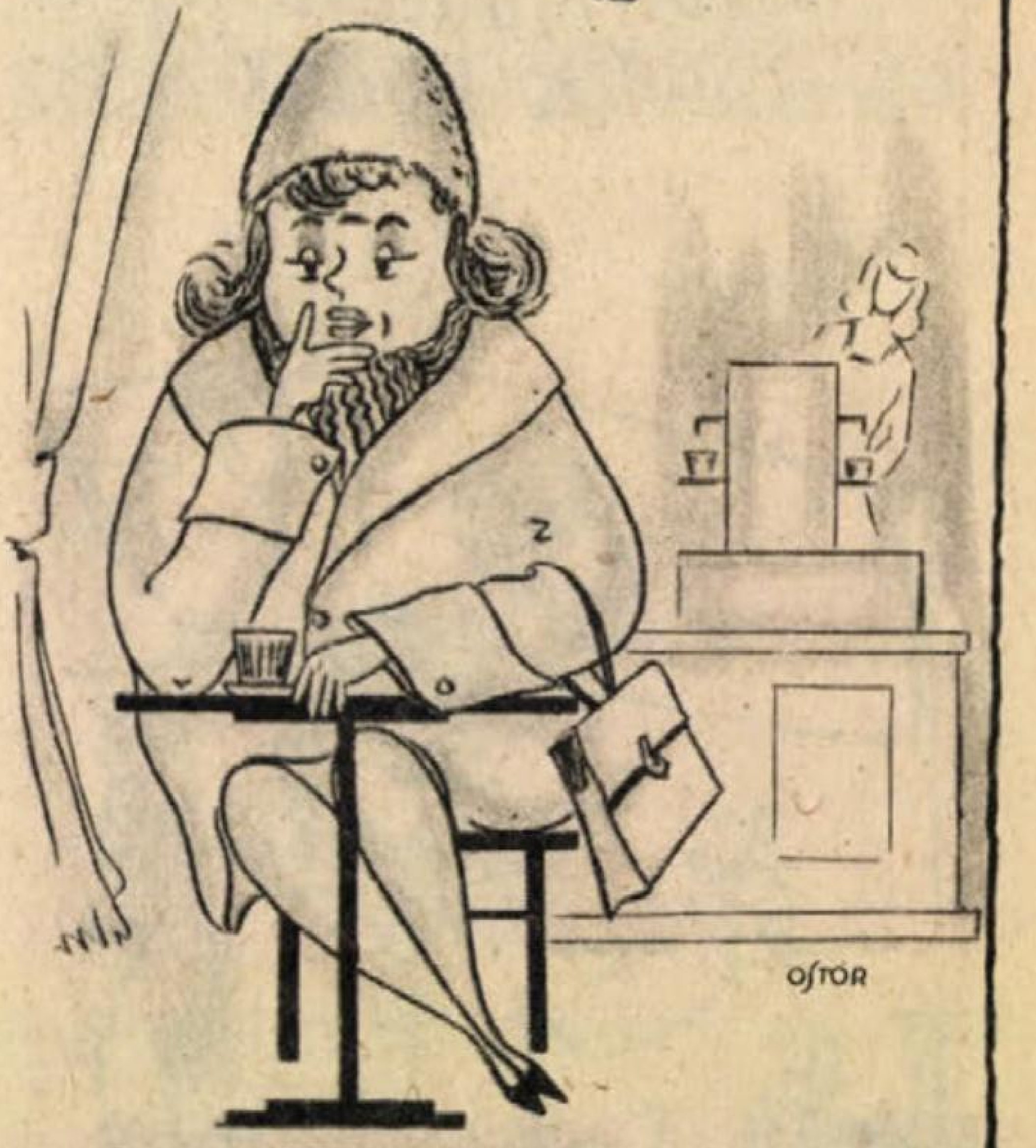

A MÁSODIK RANDEVÚ
Ostor rajza

– Lehet, hogy egy kissé korán adtam oda neki a takarékkönyvemet?

SAJNOS...

Nem közölhető kéziratot küldtek:

S. Jánosné, VI., Eötvös u. — T. Imre, Petőfibánya. — P. Sándor, Tiszaszederkény. — P. Sándor, II., Pacsirta u. — O. Kornél, II., Tölgyfa u. — B. Ödön, Karcag. — Z. Erzsébet, Mezőfalva. — B. Menyhért, Nyíregyháza. — Á. István, Kecel. — V. Sándorné, VI., Bajcsy Zs. út. — G. Ernő, XI., Szabolcska u. — K. Éva, Komárom. — Sz. János, Gyula. — H. Dezső, XI., Karinthy F. p. — M. Attila, XIII., Sallai Imre utca.

Ludas Matyi

HEGEDÜS—KAJÁN

furcsa üzemi balesetek

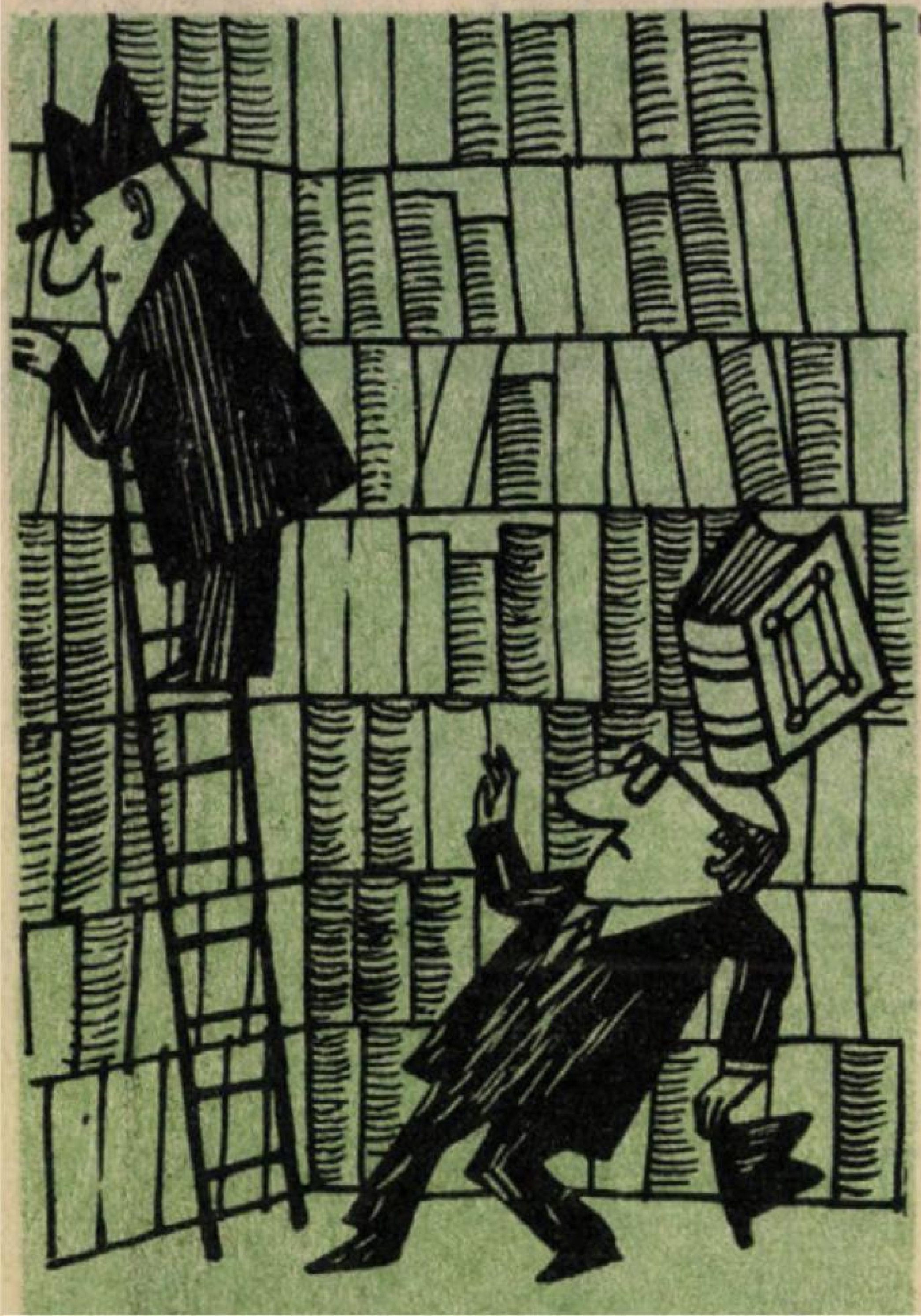

antikváriumban fejére esik kódex

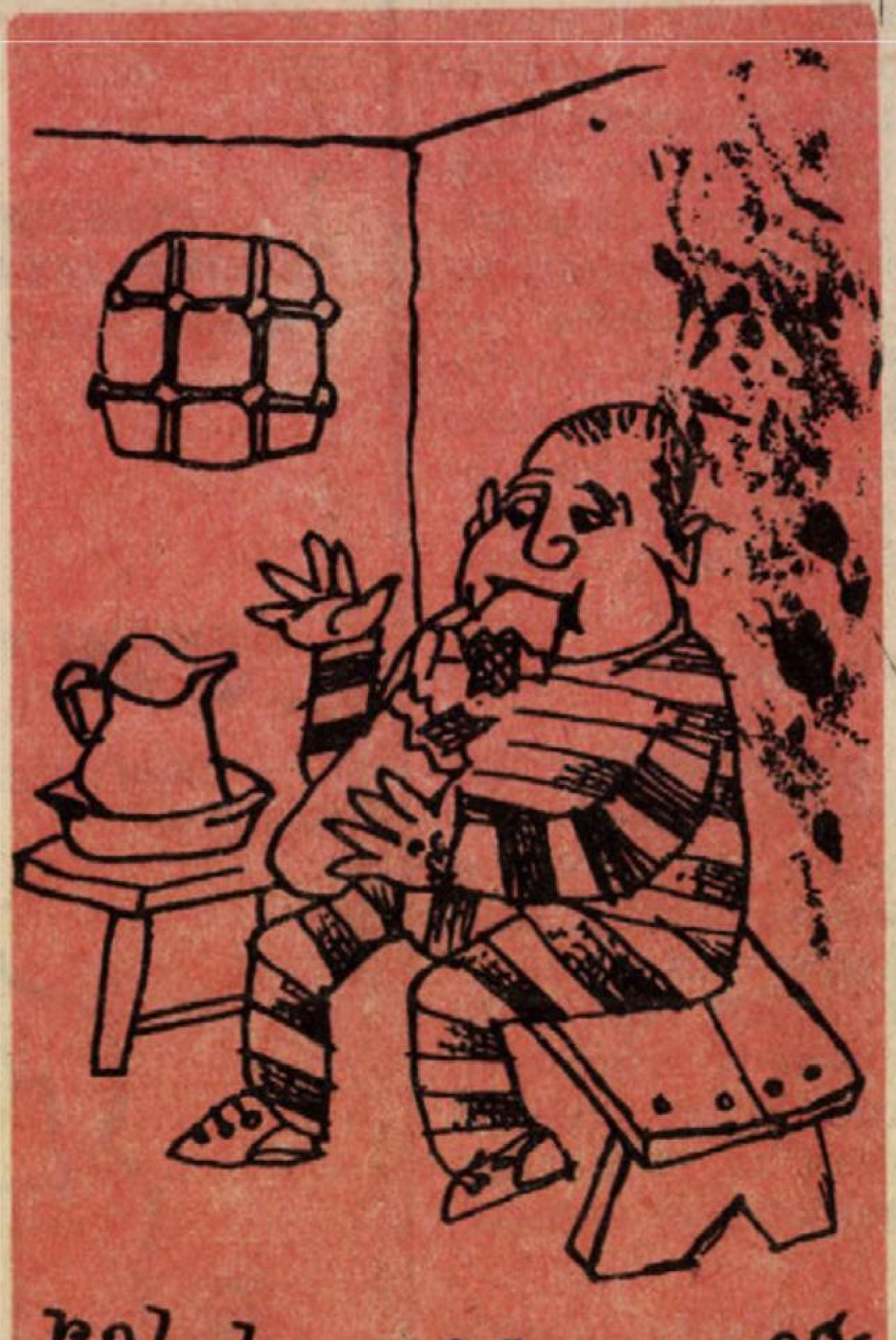

rab kenyérben megeszi reszelőt

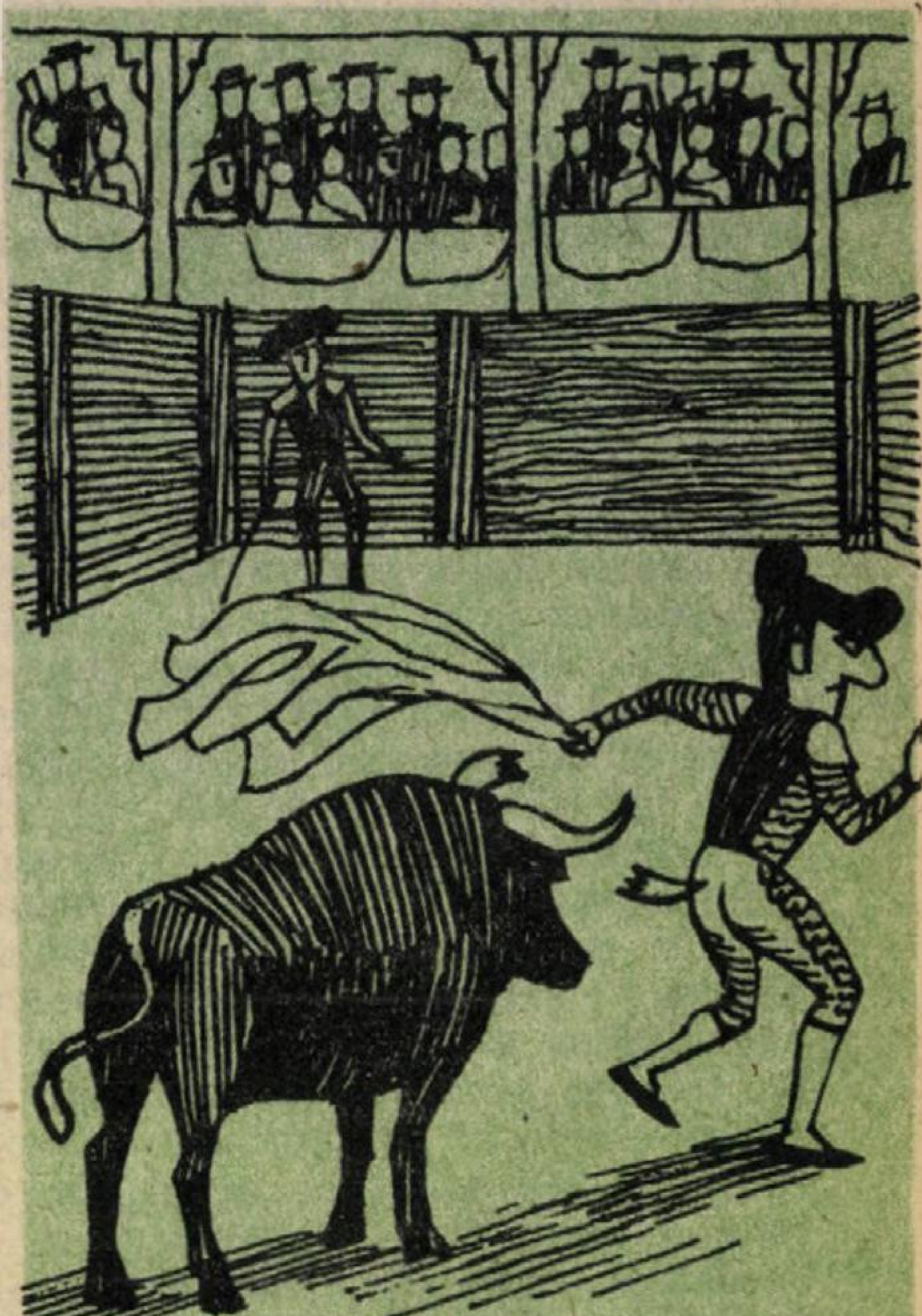

bika szarvát töri matadorban

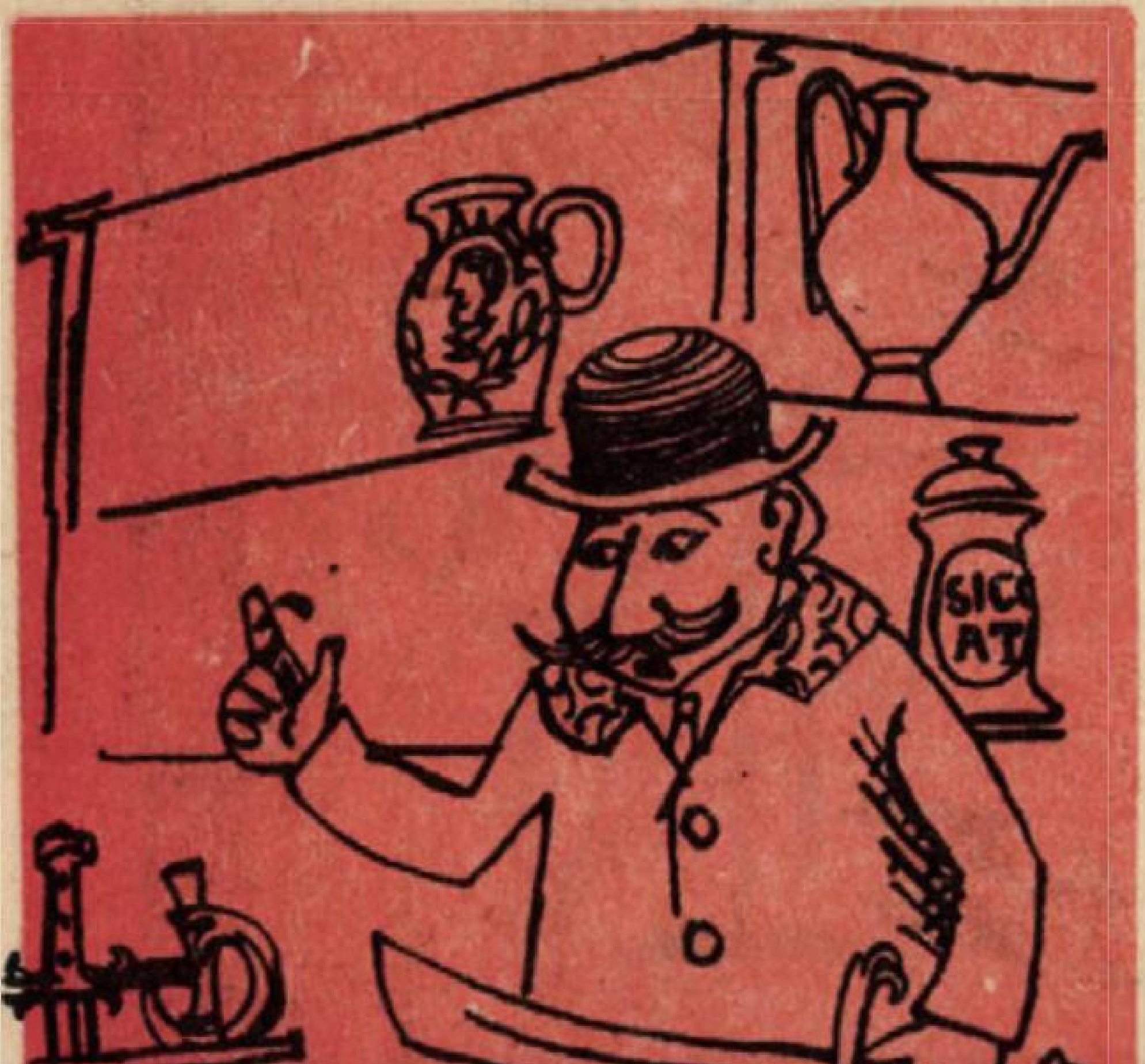

régiségboltban karddal megvágja ujját

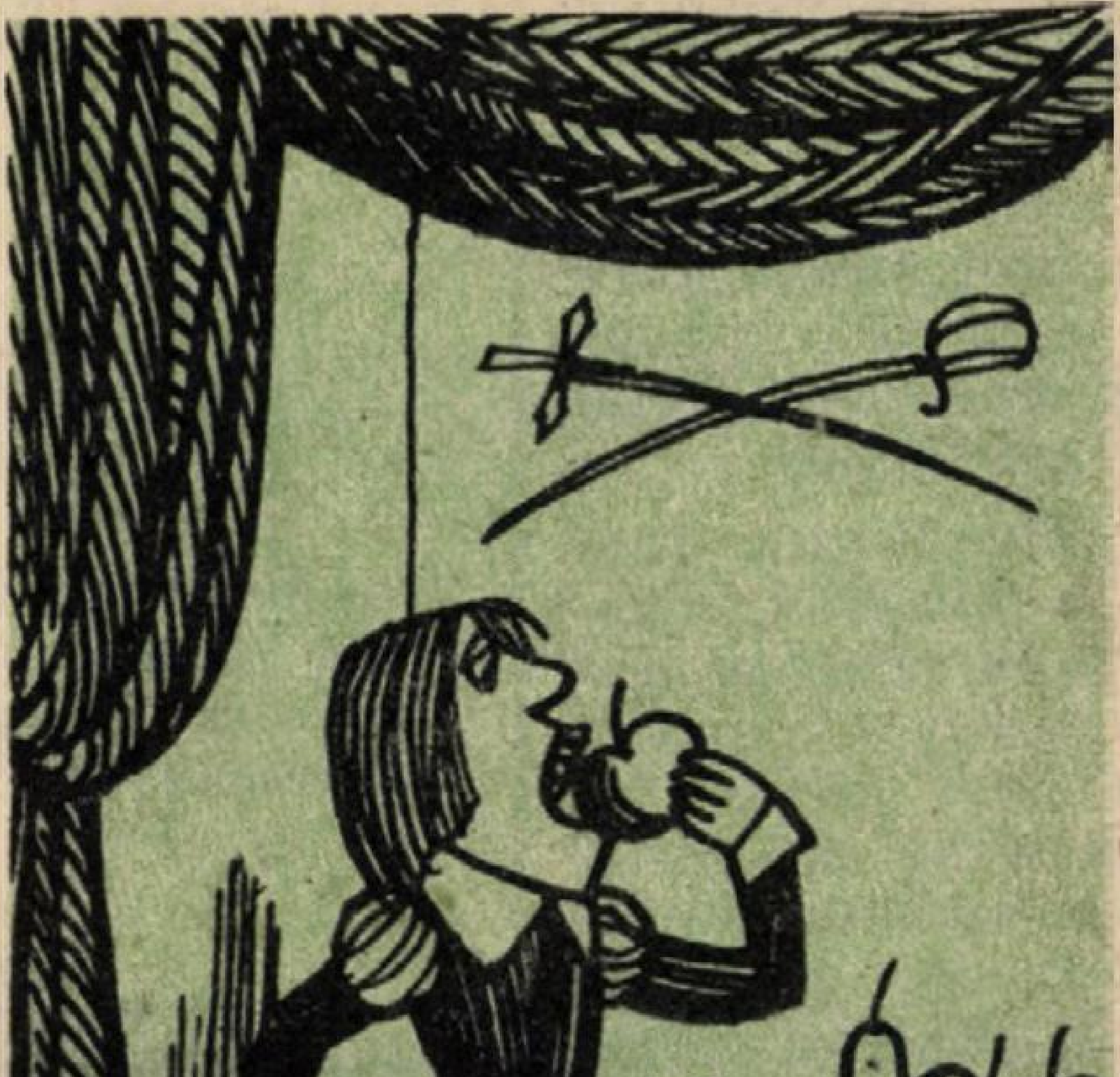

szinész faalmába harap

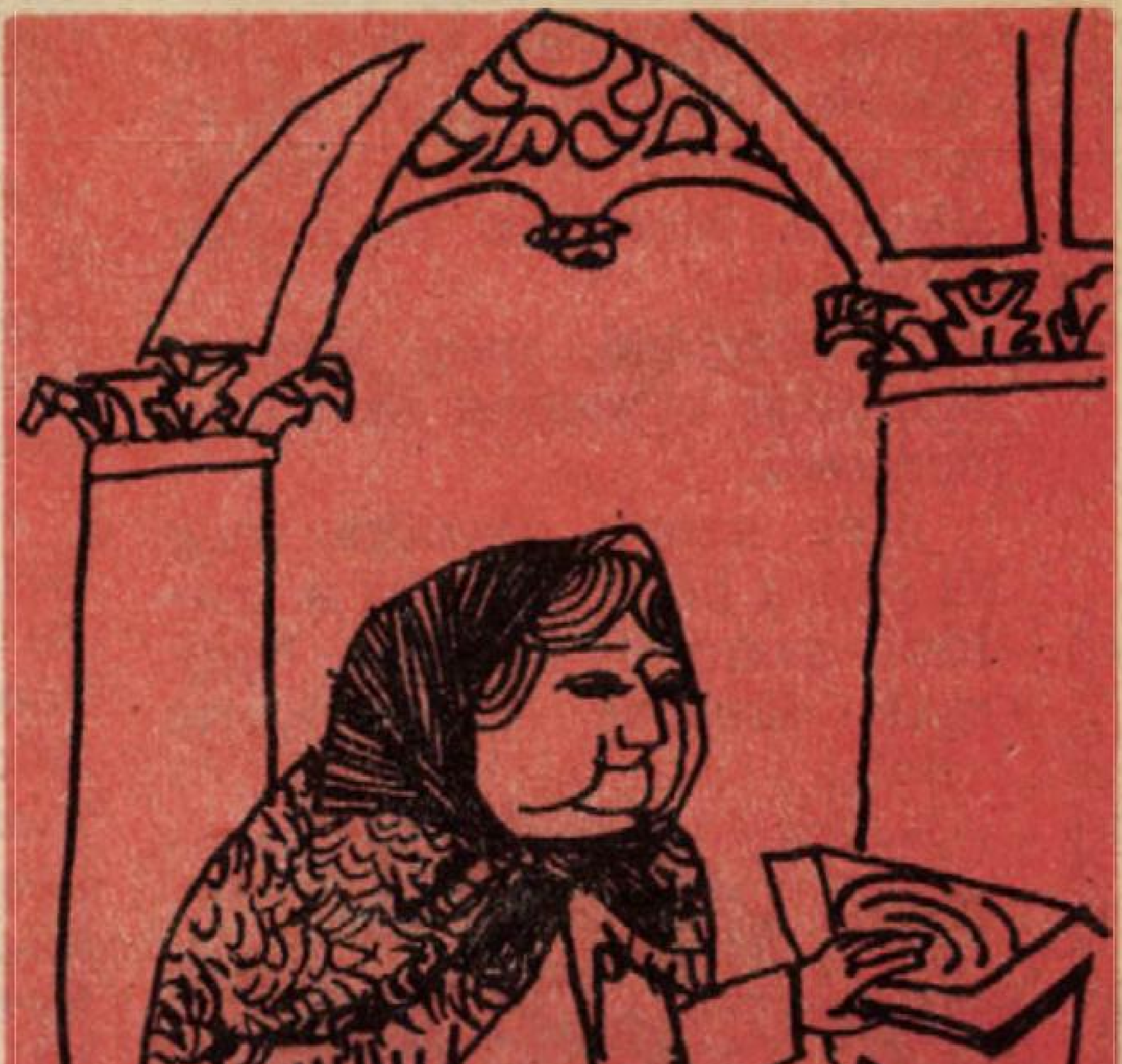

néni reumát kap hideg víztől

LUDAS MATYI — SZATIRIKUS HETILAP

Főszerkesztő: Tabi László. — Szerkesztő: Földes György. — Művészeti szerkesztő: Toncz Tibor.
Kiadja a Hírlapkiadó Vállalat. — Felelős kiadó: Csollány Ferenc. — Szerkesztőség: Budapest, VIII., Gyulai Pál utca 14. — Tel.: 335—718. — Kiadóhivatal: VIII., Blaha Lujza tér 3. Tel.: 343—100, 142—220. — 63.0921 — Kossuth Nyomda, Budapest. — Terjeszti a Posta Központi Hírlapiroda. Tel.: 180—850.
INDEX: 25504